

Nkalanj ní bwâm míme Yesuε ngáne

Lukasε

átélé

Ndibned ní kálag

Nkalanj ní bwâm míme Yesuε ngáne Lukasε átélé nílúmté Yesuε ngáne Nsoode awě Dyöb dénhōbpē aá mǒlōmē bad bé Israel. Lukasε ahóbé aá Edǎádəŋ é Dyöb chǒǒ épwédé Yesuε ǎpεen nkalanj ní bwâm wée betóótōkē bé bad. Mmén nkalanj ní bude ahób tǎŋgene e'boŋ bé nlém ǎbe Yesuε ǎlúmtéé bad. A mbooted menyinge ményínnédé áde ehǎŋgé ébídé tǎŋgene epε éche Yesuε, ményínnéd-te á asóg áde Yesuε ǎpúmmé ádyōb. Mekan míme Lukasε ákóǒ awéd áte médii: mekáne, Edǎádəŋ éche Esáá, mekan míme bebaád bébélé áfínté e nsón míme Yesuε ne alagsen áde Dyöb ǎlagsanné bad mbéb.

Lukasε abádé mekan áte wén míme médé áyǎl e mímén nkalanj ní bwâm dēmpen (Nǒn e'pəd é'be ne ntóób á nkabtéd).

Nkabtéd ní kálag

Ndibned 1.1-4

Echyáa éche Jǒne, Ndusεε ne éche Yesuε 1.5-2.52

Nsón míme Jǒne, Ndusεε 3.1-20

Edusen ne mekágsen míme Yesuε 3.21-4.13

Nsón míme Yesuε á Galilia 4.14-9.50

Nsón míme Yesuε áde áhídté á Galilia ǎpe á Jerusalem 9.51-19.27

E'pun bé asóg ǎbe Yesuε á Jerusalem ne benben ne á Jerusalem 19.28-21.38

Akáad áde békáádté Yesuε ne eche kwééd 22-23

Mpuu míme Sǎngwéé, alúmed áde ánlūmēdtē
bad yǎl ne míme mpume 24.1-53

¹ A-Tiofilos, mod a edúbé, ekud é bad ékétēd pónde átel mekan ásē, míme mébénlédé átíntē e' syánē. ² Bétélé melemlen ngáne dénwōgkē wéε bad ábe bényinēn mó dīd se á mbooted, békalé-ε Eyale é Dyōb. ³ Né-óó, ntóó nímén mekan ahεd áte se á mbooted, nnyiné-ε nén meé ébóó mémpē rítēd pónde, rítele wε mekan ásē ahóg-ahógē. ⁴ Nén débēl wééchem mbále tǎngene mekan míme émáá abíi.

Ángel epítidé Sakaria

⁵ A pónde eche Hεrōde abédé kǎn e Judeya, mod nhóg ambé bán Sakaria. Sakaria abédée prise á nchoo míme Abiyaa. Mwaád ambé dīn bán Elisabete. Mó ámpē abédée ngon e túmbé eche Arone. ⁶ Alongé áde bó mwaád dēmbē bwám á'sō é' Dyōb. Béhídé'áá mbéndé éche Sǎngwéé ésyāāl. ⁷ Bon bénkēnwálée mwǎn ké nhóg áyāle Elisabete abédé ekom. Bó bad bébe bēmmǎd-te achun.

⁸ Bōob-póó, áde pónde e nsón e nchoo míme beprise míme Sakaria bó épédé áte, ankē nsón míme prise abel á Ndáb-e-Dyōb epun ehóg. ⁹ Mó'áá bēmpwεdté ásāl á Ndáb-e-Dyōb ábele Sǎngwéé, áhyáad e'twé, ngáne nsón míme prise ríhédnǎdtáá. ¹⁰ Ade áhyǎntéé e'twé, ndun e mod embé ámbid e ebwóg, békǎnne'.

¹¹ Hē dōó ángel e Sǎngú epíídé mó, etyéém mó á pεd e ekáá émbáá benben ne menyán mé e'twé. ¹² Anyín áde Sakaria anyíné ángel, yǎl enkóm mó áte, mbwóg ménkōb-pe mó bwāmbwam. ¹³ Dōó ángel élǎngéé mó áá, "A-Sakaria, weebáá'. Dyōb

áwógé wε mekáne. Né-ṵó, awōη mwaád Elisabete, áchyāā mwān. Echuu ane mwān dīn wεé Jone. 14 Anén mwān áwōgēd wε menyiŋge. Ndun e mod ámpē ēwōg menyiŋge é echyāá échē. 15 Ebē nē áyāle ane mwān ābē ndāle a mod á'sō é' Sāŋgú. Eetāηγεεέ nēe ámwágkē mīm nīme méwag, káa chōm ké échē éwúú áte. Edāádāη éche Esáá élōn mó áte se á ncháátén. 16 Atiméd bad bé Israel nlém ámbid wéε Sāŋgwéé awē adé ádab Dyōb. 17 Abē á'sō boη Sāŋgwéé ápag. Awōη-ε edāádāη ne ngīne melelem ngáne nkal é'dāádāη Elaijaa a'boód ánwōηgē. Achēd bad nlém á abum, ábel bad bóobe bán bétim ásē. Abēl bad ábe béwúéné Dyōb nló áte, béhāηlén, béwōη debyéé nēe bad ábe bétyéeme á'sō é' Dyōb. Né-'áá áboηsénne epe éche Sāŋgwéé.” 18 Sakaria ansedéd ángel áá, “Cheé élūmte me nén bán ádén akan áde éhóbé débēnléd? Mmēn mmaá achun. Awēm mwaád-te ámpē amaá kōd atóm.” 19 Dóo ángel étimtanné mó áá, “Ndíi Gabriēle, mésénze nīme mébēnle Dyōb nsón. Dyōb álómé me áwōη, áláa wε nīmén nlébtéd ní bwām. 20 Bóob-póó, ngáne wéēdūbpεé dyam áde ríhóbé, wēkwē ebóbé káāη ne póndé echē mam mésyāāl nīme rílánge wε mélōnnē. Mekan mésyāāl mébēnléd-te á póndé echē métāηgéné abēnled.”

21 Ene póndé esyāál bad bésíné'áá Sakaria ámbid ebwóg, bényāgē' chōm éche ékás boη ápē abem á Ndáb-e-Dyōb-te nē. 22 Ade ábíde áwed, eéhele'áá dyamdyam ahób áwāb. Dóo béchéme nén bán, anyíné ndóg á Ndáb-e-Dyōb. Mekáá móo álúmtánáá bó, ésebán ahele dyam ahób.

23 Póndé e nsón echē Sakaria emaa-'áá áte, asú á ndáb. 24 Ámbid e póndé mwaád ambé nkg.

Ankoó yǎl á ndáb-te á etûn é ngɔn étáan. ²⁵ Anhób aá “Kááj ne á asóg Sánḡwéé abɛ̀nlé me ádén. Awógé me ngɔl, ahúdé-’ε me e’sôn áyǎl áfintê e ábêm bad.”

Angel epítde Maria

²⁶⁻²⁷ Adě dyēm áde Elisabete ádíí ngɔn ntóób, Dyöb dénlōm ángel Gabriele á dyad á Nazaret, á alon á Galilia, wée ngɔndéε póg bán Maria. Maria enkembíí’é mwenchóm. Mod ankií mó awe béchágé’áá bán Josebe. Josebe ambíd á túmbé eché Kǎḡ Dabide. ²⁸ Ade ángel étané Maria enhób aá, “A-Maria, nsaḡ núbê ne wε! Edíí mmwaád awě akudé mende ne Dyöb. Titée Dyöbe adé ne wε.” ²⁹ Nén dēntagéd Maria á mewēmtēn-tē bwāmbwam. Akǒgláádtáá á nlém-tē ábii chōm éche ene nyaa e melentēn éhεle élūmte’. ³⁰ Dóo ene ángel élāngéé mó aá, “A-Maria! Weebáá’, nsimé n Dyöb ndé ne wε. ³¹ Ebii wεé, mósōbē nkg. Wěchyāā mwǎn a mwenchóm. Echuu mó dīn wεé Yesue. ³² Ane mwǎn ábē ndále a mod. Béchǎḡ mó bán, Mwǎn a Dyöb á Ngum. Titée Dyöbe mwēn ábě mó atii dé nkamlēn áde sáá ambáá Dabide. ³³ Mó ákamlén abum á ndáb áde Jakōbe á ngíndé ne á ngíndé. Nkamlēn níme méewōḡgé asóg.” ³⁴ Héε Maria áseɔtεé ángel ne aáken, “Chán níhεle nchyaá mwǎn áde méébíí’é mwenchóm?” ³⁵ Ene ángel enkwentén mó aá, “Edǎádǎḡ éche Esáá épíi wε. Ngum e Dyöb ékūdtēn wε. Né-óó, mwǎn awě asáá, awě wěchyāā’é, áchǎgnéd bán Mwǎn a Dyöb. ³⁶ Bíi wεé, Elisabete, mwǎnyon a túmbé póg, mómpē adé nkg á e’chun-tē. Mó awě bénhōbpē bán adé ekōm, adé dyēm bōōb ngɔn ntóób. ³⁷ Edé nê áyāle dyamdyam déesaá áde átómé Dyöb áte.” ³⁸ Héε

Maria áhóbεέ aá, “Ndíí mbøledε awe Sáŋgwéé. Ebê ne me ngáne éhóbé.” Dóo ene ángel étédte mó bon ékag.

Maria akii wée Elisabete

³⁹ Mmê mesú mên, Maria anläd yäl ne mehél mésyāāl, ákē á dyad á Juda ahóg áde ádé á e’kone-tê. ⁴⁰ Ade ápédé áwed, ansól á ndáb echê Sakaria, álēlēd Elisabete. ⁴¹ Awóg áde Elisabete áwógé Maria níme melenten, mwän anhóbnéd Elisabete á abum-tê. Edaðəŋ éche Esáá êmpíí mó. ⁴² Dó-’aá áláŋgεé Maria ne esaád é ngíne nén aá, “Nnam núbê ne wε áfíntê bebaád bésyāāl. Nnam núbê ne mwän awe wéchyā’é. ⁴³ Chán ébénlédé éche mεme níkúdé échén edúbé? Chán nyaá awe Sáŋgwéé áhεle áhyε áwēm-é? ⁴⁴ Awóg áde níwógé nímōŋ melenten, mwän ahóbté me yäl á abum-tê ne menyinge. ⁴⁵ Dyöb ánámté wε áyāle edúbpé nén wεé, dyam áde Sáŋgwéé áláŋgε wε débēnléd.”

Ngase echê Maria

⁴⁶ Héε Maria áhóbεέ aá,
 “Nkêmtε Sáŋgwéé ne nlém nímēm nísyāāl,
⁴⁷ edaðəŋ échēm ámpē éwógne Dyöb menyinge.
 Mó adé awēm mod a e’sóosōŋ.
⁴⁸ Ayāle achemé me awě ndé awe mwä mbøledε ngên. Bootya bəəb, áke á’sō, nyongel e bad tée éhōb bán, níde mmwaád awě Dyöb ánámté.
⁴⁹ Dyöb á Ngum abēnlé me ndəle a akan. Mó adé ane awě asáá.
⁵⁰ Ngəl echê ébē nyongel ne nyongel e bad tée, ámín e kénzée awě abage mó edúbé.”

- 51 Abelé ndəle a akan ne éche ekáá chĕn. Apuúdtédé bad ábe bédé kúmbe mewĕmtĕn áte.
- 52 Ahúdé benkamlĕnε áwāb metii mé nkamlĕn, boŋ achágté bad ábe bésúdté yǎl.
- 53 Akódté bad ábe bétagne nzaa ne kəse é bwĕm, boŋ anané bad ábe bébúdé awónŋ aá bésúĕ' ne mekáá mé ngĕn.
- 54-55 Akāmtĕné álóned akag áde ámbεé ábĕd betaa, bootya Abrahamε ne nímĕ mbyaa rísyāĭ kááŋ ne á ngíndé. Né-ɔɔ, awónŋgéné ábĕ bembəlede, bad bé Israel.”
- 56 Ambĭd e nĕ, Maria andyĕĕn Elisabete ngon éláán, boŋ ásūĕ' ámbĭd.

Echyáa éche Jɔne Ndusenε

- 57 Ambĭd e póndé, e'wε é' mwān bĕnkōb Elisabete. Anchyáá mwān a mwĕnchóm. 58 Túmbé echĕ ne bad ábe bóbōɔ bédyĕé'áá abwóg ahóg, bĕnsōŋtĕn nĕn bán Sāŋgwéé ábagé mó sāŋkalaa a nsimé, bómpĕ bĕwóg menyĩŋge. 59 Mbwε mé asón-á-yǎl (ámbĭd e e'pun waam) áde béhyédé mwān ayag, bĕhédé'áá mó dĭn áde sáá achuu bán Sakaria. 60 Dóɔ nyaá áhóbεé aá, “Aáy! Dĭn débĕĕ mó bán Jɔne.” 61 Héε bétimtanné mó bán, “Modmod eésaá áwonŋ túmbé-te awĕ awóó ádé dĭn.” 62 Né-ɔɔ bĕnhəgtĕn Sakaria á mekáá mín áhed áte ngáne ádáá mwān dĭn achuu. 63 Héε áhəgtĕné ne mekáá aá bĕpiined mó abámbé. Antĕl áhed aá, “Dĭn ádíí mó bán Jɔne.” Anyín áde bad bĕnyíné nĕ, menyáké mékōb bó. 64 Abwōg-ábwōg, ehób énsālĕ mó á nsəl, ábootéd-te dyam ahób ámpĕ, ákĕmtĕ-ε Dyōb. 65 Nĕn dénkōbĕd bad bĕsyāĭ ábe bĕbédé áhed

mbwóg, békεené nkalan hōm ásyāāl á myad mé e'kone á alon á Judeya. ⁶⁶ Mod téé awě anwóg ádén akan, ankoó dó á nlém-té. Bésédte bánken, “Ebál é mod éhéé anén mwān ábēē-yēē?” Bésédte'áá nē áyāle bémbīī nēn bán Dyōb ádé ne ane mwān.

Ngāse echē Sakaria

⁶⁷ Βοῶβ-ρῶῶ, Edāádəŋ éche Esáá émpii sée mwān, Sakaria. Héε ábóótédé mam ahóbtəd, ahóbé áá,

⁶⁸ “Mekεnag mébē ne Sánḡwée, Dyōb á bad bé Israel.

Béken Dyōb áyāle ahyedé ábē bad anyen ásē, akōdté-'ε bó.

⁶⁹ Akwōgté ngum a mod á abum á ndáb áde awě mbəlede Dabide, móochoód syánē.

⁷⁰ Se' bōód ansón bekal bé'dāádəŋ, alóm bó áá béhób bán,

⁷¹ Mōsson syánē á mekáá mé bad bé ekoyí ábe syánē, ne bad ábe békóó syánē.

⁷² Nē dóo Dyōb álúmtéé ngəl eche ánhīī'é ábēd betaa akag. Né-'áá ákámtené nímē melě,

⁷³ nédē melě níme ámmwēē ne awed sáá ambáá Abrahamε.

⁷⁴ Anhób áá móōmadté syánē ason á mekáá mé bad bé ekoyí ábe syánē,

bon déhel mó abele ésebán debáá'.

⁷⁵ Dεéβenlé mó pónde eched ne nlém níme nísáá ne mbeltéd níme nídé ngáne Dyōb áhedεé,

á alonḡé ádēd ásyāāl.

⁷⁶ Wε-ῶῶ, a-mwān, béchǎḡ wε bán nkal é'dāádəŋ awě Dyōb á Ngum.

Wε-'áá wēsēbē Sánḡwéeé á'sō, ábonḡen mó nzii echē ábwεé áte.

77 Wëbël ábē bad bébíí nén bán, Dyöb áchónté bó áyāle álágséné bó mímab mbéb.

78 Nén débēnléd áyāle ngəl e Dyöb ne ábē e'boŋ bé nlém.

Ene ngəl chó-'aá ěkǎŋ e'nyínēn bé ekíde ábē é'bíde ámīn é'piinéd syánē e'soóson.

79 Né-ó bad ábe bédé á ehíntén-té, ne á nsəl ní son, béküd e'nyínēn bé e'kíde.

Syánē-'e deéküd debyéé áde álúmte syánē nzii echē epeene alonǵé dé nsan."

80 Jōne ankwōg, edǎdǎŋ é Dyöb ébē-'e mó ngíne. Andyě é ehyǎŋge kǎŋ ne á pónde eche ábóódtédé eyale é Dyöb akal á ntálé wéé bad bé Israel.

2

Yesue achyáádté á Betlehem

(Mat 1.18-25)

¹ Mmē mesú-ó Agostuse, Kaisere a Roma antóméd mbéndé aá, moosyǎál awě adé ásē e mímē nkamlēn, áke átelēn dīn. ² Nén démbē tǎŋgé e bad e'só. A pónde eched Kirinuse mó ambé nló mé alon á Siria. ³ Mod téé ankě áwē dyad ábel boŋ bétel mó dīn ásē.

⁴ Né-ó Josebe mómpē anhidé á dyad á Nazaret á Galilia, achǎgé á Betlehem, dyad áde Kǎŋ Dabide á Judeya, áyāle ambíd á mbyaa míme Dabide.

⁵ Ankě nē ábel bétōŋ bó Maria, ngǎndéere eche ânkií'ě. Maria mó-'e ambé nkog. ⁶ A Betlehem wē dó-'aá achád ákóbé Maria. ⁷ Anchyáá mwǎn a mwēnchóm awě átúbne abum. Ankaán mó e'ped bé mebad, ánǎād-te mó á ebwōg éche bédídtéé e'lém áte, ngáne etál éebédeé á ndáb e beken.

Angel építidé benon bé mbód

⁸ Aped eched, benon bé mbód bənóné'áá échāb echon é' mbód á hōm dé medyé nkuu. ⁹ Angel e Sāngú empií bó tǎléd, ehúmé é Sāngú élanéd bó. Mbwóg ménkōb bó. ¹⁰ Héε ángel élangéé bó aá, “Nyéebáá', mpiínédé nyé kǎse e nkalan echē ēwōgēd bad bésyāāl menyinge bwāmbwam. ¹¹ Nyébii bán, epun é'chii, Nsoode awēn achyáádté á dyad áde Kāh Dabide. Mó adé Ane awē Dyōb Awógté. Mó adé Sāngwéé. ¹² E'chemléd ábe mbagéé nyé é'dii bán, nyéētān mwān awe békānné e'ped bé mebad ngáne ánāngé á ebwōg éche bédídté e'lém áte.”

¹³ Melemlem mé póndé echon é ángel émbid eníníí ángel á nkag tǎléd, ékené Dyōb bán,

¹⁴ “Ehúmé ébê ne Dyōb áde ádé se ámín, nsañ-
'ε mbê ne baányon ábe ábágé nsimé á nkōñsé!”

¹⁵ Ambid e nê, échē ángel énsū ámín. Héε benon bé mbód belāngéé nhóg ne aníníí bán, “Syāá dékag á Betelhēm, déke dényín ádé akan áde Dyōb á Ngum álúmté syānē áte aá ábénlédé.”

¹⁶ Dó-'aá békíí á mehélé-te, bon bédibté Maria bó Joseb ne nkóál ní mwān néε rínāngé á ebwōg éche bédídté e'lém áte. ¹⁷ Bémáá-'aá anyín nê, dōo bébóótédé nkalan akal ngáne ángel énlā' é bó tāngene ane mwān. ¹⁸ Bad bésyāāl ábe bēnwōg nê, menyáké ménkōb bó. ¹⁹ Maria ankoó nímén mam mésyāāl á nlém-tê, ádolé mó áte. ²⁰ Héε benon bé mbód bétímé ámbid, békēmté Dyōb, békēné-'ε mó áyāle mam mésyāāl níme bēwógé, bon bényínēn-ne dīd nēngáne bēnlā' é bó.

21 Ambīd e e'pun waam, mbwε níme béyagεé mwān, bēnchuú mó dīn bán Yesue. Adē dīn dóo ángel émmadté mó achæg bon̄ nyaá äbē dyēm.

Bépééné Yesue á Ndáb-e-Dyöb

22 Bɔɔb-pɔɔ, mbéndé e Mosεε ehedáá bán, ámbīd e echyáa béβε mendε áwobe nyě mwān bó sée mwān. Ade bémádé nê, Maria bó Joseb bēnkεén mwān á Jerusalem álúmed mó á'sō é' Sánjú. 23 Bēnkě nê nchoo ne ngáne éténlédé á mbéndé e Sánjú bán, Mwān a mwεnchóm téé awě bétúbné abum, béβε mó á mekáá mé Dyöb. 24 Bēnkě nê kóáhne áβε mendε ne álóned mbéndé e Sánjú echě ehóbé bán mod áβε bé élāē béβε káa mbəŋgé ésad éβε.

25 A Jerusalem wê, mod ambé bán Simionε. Ane mod anwón abé áde atəŋgéné á'sō é' Dyöb, ákonjé-ε mbéndé é Dyöb. Edəádəŋ éche Esáá émbē ne mó. Asiné'áá pónde echě Dyöb désongé alongé á bad bé Israel. 26 Edəádəŋ éche Esáá émmadté mó alúmed nén aá, éewáá ésebán ányiné Ane awě Sánjwéé Awógté. 27 Edəádəŋ éche Esáá émběl Simionε ankě á Ndáb-e-Dyöb. Dóo Maria ne Joseb bépééné awab mwān Yesue áhed, ngáne mbéndé éhéde'áá. 28 Simionε ankobén bó mwān, abwáá mó, bon̄ ákēmtē Dyöb nén aá,

29 "A-Sánjú, ngáne élonaté ádōŋ akag, téd-tō me, níkag ne nsəŋ.

30-31 Ayāle mīd nímmēm nínyiné awōŋ mod a e'soosōŋ awe ébónséné wεé moosyáál ányín.

32 Abē e'nyínen bé ekíde áβε bēběl bad áβε béesě bad bé Israel ábíi wε, äpεén-ne edúbé wεε ábōŋ bad bé Israel."

³³ Joseb e ne Maria bémbē menyáké âwóg mam míme behóbé tângene awab mwän. ³⁴ Héε Simione ánámté bó, boŋ álāngē Maria aá, “Nōné”, anén mwän awē nyényínéé nén, Dyöb dōo álómé mó. Abēl bad behóg békud ebébtéd, ábíníí-’ε békūd e’soósoŋ á aloŋ á Israel. Abē nēngáne e’chemléd e’ Dyöb, boŋ ekud é bad étíí mó ámín, bétāngān mó. ³⁵ A pón dé eched mod téé míme mbéltéd mēn mébídéd míme mewēmtēn áwed. Héε ndutul ésoŋgē wε á nlém nēε nkwáté.”

³⁶⁻³⁷ Nkal é’ dāédəŋ a mmwaád nhóg abédé, dīn démbē mó bán Anaa, mwän awe Panuεε awē abíde á túmbé e Aσεε. Anaa anchūn bwāmbwam. Bó nchóm bēndyεé mwē saámbé á e’wóngé, boŋ ályāgē mó akúd káəŋ ne á móom mé mwé waam ne mwē níniin. Eésyəŋge’aá á Ndáb-e-Dyöb. Akánné’aá nkuu ne müte, ádidé-’ε yāl nzaa á mekáne-tē. ³⁸ Ade Maria bó Joseb bépééne Yesuε á Ndáb-e-Dyöb pεenén, Anaa ambé áhed. Héε ábóótédé Dyöb akēn, ákanlé-’ε bad nkalaŋ tângene ane mwän. Abē bad bēbédéε bad ábe bésíné’aá pón dé eche Dyöb déwəbéeé dyad á Jerusalem. Anláá bó nyaa e mod echē ane mwän ábēε.

*Joseb bó Maria bétimné
mwän ámbíd á Nazaret*

³⁹ Ade Maria bó Joseb bémádné mam mésyāāl ngáne mbéndé e Sāŋgú éhédé’aá, bēntīm áwāb dyad á Nazaret á aloŋ á Galilia. ⁴⁰ Ene pón dé mwän mó-’ε ákwogé’, áwūē’ áte, debyéé ákwogé mó, nsimé ní Dyöb mó-’ε níhídé mó.

Yesuε akií á Ndáb-e-Dyöb

41 Βῶβ-ρῶ, émbē bán, mwě téé Yesue sáá bó nyan békágé'áá á Jerusalem áyāle Ngande e Nnyíme-ámín. 42 Ade Yesue ápédé dyòm á mwé ne míbe, bóbῶ bēnkě á ngande ngáne émménténné abé. 43 Ngande emaa-'áá boη nyaá bó sán bésūē' á dyad. Yesue anlyǎg ámbíd á Jerusalem ésebán bébíí. 44 Mewēmtεν mémbe bó nén bán, adé á echoη éche ésúé'áá. Boη áde békékeé bootya mbwembwe káση ne ngukél, dῶ bébóótédé mó ahed, bésēdtē mó wée bad bé túmbé ne bad ábe bóbῶ bébyééné. 45 Anyín áde béenyíneé mó, bēntīm ámbíd á Jerusalem áhed mó áwed.

46 Alónten e'pun é'laán dῶo bétimé mó adibed á Ndáb-e-Dyöb. Andyéé átíntē e bemeléede, áwōglān bó, ásedtē-'ε bó mam. 47 Mod téé awě anwóg mam míme Yesue áhóbé'áá, ambé menyáké áyāle nsōhten míme ánwōngē ne nyaa echě ákwéntánnáá bó. 48 Ade nyaá bó sán bényíné mó, yǎl enkóm bó áte. Dῶo nyaá ásedtēé mó áá, "A-mwǎn, chán-nῶ ébélé sé nén? Sé sōη sēkómé we ahed, sétagé-'ε áte." 49 Boη Yesue ankwentén bó áá, "Cheé ékáá boη nyéhédé me? Nyénkēmbíí'é bán, ntāηgéné abé á ndáb echě echem Sāη-ε?" 50 Bēnkēhēnlé dyam áde áhóbé asōhten.

51 Ámbíd e nē, dῶo Yesue áhídé nyaá bó sán, boη bóbῶ bésūē' á Nazaret. Enkēnwúénné bó nló áte. Nyaá-'ε ankoó mímén mekan mésyāēl á nlém-tē. 52 Ngáne Yesue ákwógé'áá, debyéé dōmpē ákwógé'áá mó. Nsimé ní Dyöb ne mí baányoη ríhíde mó.

Jɔne, Ndusene aboɔsan nzii
(*Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Jɔn 1.19-28*)

1-2 A pɔndé echě nkamlene Tiberiose, ákēbēē Kaisere a Roma áyāle dyòm á mwě ne rítáan, Dyõb dénlòm Jɔne mwān awe Sakaria ne nlébtéd á ehyánge wée ábédé. Ene pɔndé-’e dɔo Pontus Payledé mɔ-’e ábédé Nkamlene á Judeya, Herode ákamlán alon á Galilia, mwānyan Filibe-’e ákamlán alon á Ituria ne alon á Trakoniti. Bon Lisania mɔ-’e akamlánnáá alon á Abilene. Mmē mesú mēn-naá Anase bó Kaifase bébédé beprise bémbáámbáa. ³ Jɔne abwágé’áá mebwóg mésyāāl nime mélánédé edib é Jodan. Akag ákalé eyale é Dyõb nēn aá, “Nyétede abel dé mbéb, nyékud edusen ábel bon Dyõb álagsen nyé mbéb.” ⁴ Nēn dénlōnēd chōm-ée éténlédé á kálag echě nkal é’daádəŋ Yesayaa bán,

“Ehángé ébídé á ehyánge bán,
nyéboɔsen epe éche Sánɡwéeé.

Nyétii echě nzii.

⁵ Nyélóned nhog té.

Nyésuded mbɔod ne ekone té.

Nyétii mebwóg nime méhyómé.

Nyétaled mebwóg nime médé pwɔgléd pwɔgled.

⁶ Abel bon moonyon asyāāl ányín ngáne Dyõb ásoo’é alongé á bad.”

⁷ Ndun e mod empě wée Jɔne béhedé bán, ádusen bó. Mɔ-’e ásedté bó aáken, “Píí é nyě chén! Nzée múmó alángé nyé aá nkáásé ní Dyõb ríhúe’ bon aléb-pe nyé aá nyékúme abángé?” ⁸ Nyéchyáa e’pum ábe é’lúmte bán nyétédé abel dé mbéb, tómaa áhób áwen nlém-té bán, ‘nyédé bán ábe Abrahamé, nyéekudté nkógsen ní Dyõb.’ Bon ríláa

nyé nén meé, Dyöb áhele ábenléd nímén meláá átíméd mó bán ábe Abrahamε. ⁹ Βαῶb-ṗṗṗ, ehón émáá anaa á nkanj mí mel. Né-ṗṗ, bwel ké é'héé ábe béēchyāā' e'pum é' bwām, békwel bó, bébwém-me bó á muú-te." ¹⁰ Hê dṗṗ, bad bésedteé mó bánken, "Chán-nṗ sébenlé bṗṗ?" ¹¹ Jṗne antimtén bó aá, "Mod awě awóó mbóté ébe, ábe póg wée ane awě eewóo chṗmchṗm. Ane awě mó-'ε awóó ndyééd, ákabe bad ábe béewóo." ¹² Belad bé tááse ábe bómpē bēnhyě edusen akud bēnsedéd mó bán, "A-meléed, cheé sébenlé?" ¹³ Antimtén bó aá, "Nyéēsanté tááse tómaa ngáne betíídé." ¹⁴ Nguse é sánze chṗ-'ε ēnsedéd mó bánken, "Chán-náa sé, sébel chán?" Jṗne ankwentén aá, "Nyéékobné bad mṗné. Nyéebáné-'ε bad mekan áyāl ngēn, boj nyébê menyinge ne chṗm-éε nyékudεé née nsábe."

¹⁵ Βαῶb-ṗṗṗ, bad ábe bēbédé áhed, nímab mewēmten mēmbootéd acháge ne e'lyág bé nlém, békṗglád á nlém-tē nzé édé bán Jṗne mó adé Ane-awě-Béwṗgté. ¹⁶ Héε Jṗne átimtanné bó moosyṗál aá, "Ndusan nyé bṗṗ ne mendíb, boj mod ahúε' awě atómé me. Meékwognedεé áhune ké nímē nkṗṗd mé metámbé. Adusén nyé ne Edṗádṗj éche Esáá, ádusén-ne nyé ne muú. ¹⁷ Awánlé échē epeben á ekáá, ábel nén, ápeb níme menyán ámín. Nzé amadé, álād mbum é bwām áte, ákṗṗ chṗ. Boj álād e'pṗṗ, ahyáád bó á ebonde é muú éche éédímē'."

¹⁸ Né-ṗṗ Jṗne alébé'áá bad ne ekud é pṗle émpēe, ákanlé-'ε bó nkanj mí bwām. ¹⁹ Jṗne anhṗb kṗáṗne wée nkamlene Herṗde aá, abelé mbéb ngáne áwóó Herodyase, mwaád awě mwānyan, nchoo ne e'bébtéd bé mekan bēmpēe ábe ámbenlé. ²⁰ Abád-

te áyāle nímê mbébb n̄syāēl Herōde anhé Jone á mbwōg.

Bédúséné Yesue
(*Mat 3.13-17; Mak 1.9-11*)

²¹ Bōōb-pōō, áde Jone áamáá ekud é bad adusen, Yesue mó ámpē ampē aá ádusen mó. Ade áamáá mó adusen, ábwōg-ábwōg ankáné. Ade ákânneé nê dōō ngob e dyōb énédnédé. ²² Hé-'aá Edāádəŋ éche Esáá ébídé ngáne élāā, boŋ ésudé mó á nló mín. Ehób chōmpē émbid ádyōb nén, “Edfi awem mwān a nlém awē n̄dāā bwāmbwam. Ndé menyinje ne wε.”

Abum á ndāb áde Yesue
(*Mat 1.1-17*)

²³ Yesue ambé dyam móom mé mwē méláán boŋ ábootád míme nsón. Bad bényíne'áá mó nēe mwān awē Josebe. Josebe ambé mwān awe Eliε. Eliε ambé ²⁴ mwān awe Matate. Matate ambé mwān awe Leviε. Leviε abédé mwān awe Melekyε. Melekyε ambé mwān awe Janne. Janne ambé mwān awe Josebe. ²⁵ Josebe abédé mwān awe Matatya. Matatya ambé mwān awe Amōse. Amōse abédé mwān awe Nahumε. Nahumε ambé mwān awe Esilyε. Esilyε ambé mwān awe Nagaya. ²⁶ Nagaya abédé mwān awe Maate. Maate ambé mwān awe Matatya. Matatya ambé mwān awe Simεne. Simεne ambé mwān awe Joseke. Joseke ambé mwān awe Jodaa. ²⁷ Jodaa abédé mwān awe Joanane. Joanane ambé mwān awe Resa. Resa ambé mwān awe Serubabele. Serubabele ambé mwān awe Salatyε. Salatyε ambé mwān awe Neriε. ²⁸ Neriε ambé mwān awe Melki. Melki ambé mwān awe Adie. Adie ambé mwān awe

Kosame. Kosame ambé mwän awe Elamadame. Elamadame ambé mwän awe Ere. ²⁹ Ere ambé mwän awe Josua. Josua ambé mwän awe Elesaa. Elesaa ambé mwän awe Jorime. Jorime ambé mwän awe Matate. Matate ambé mwän awe Levi. ³⁰ Levi ambé mwän awe Simione. Simione ambé mwän awe Judaa. Judaa ambé mwän awe Josebe. Josebe ambé mwän awe Joname. Joname ambé mwän awe Elyakime. ³¹ Elyakime ambé mwän awe Meleya. Meleya ambé mwän awe Mena. Mena ambé mwän awe Matate. Matate ambé mwän awe Natan. Natan ambé mwän awe Dabide. Dabide ³² ambé mwän awe Jese. Jese ambé mwän awe Obede. Obede ambé mwän awe Boase. Boase ambé mwän awe Salmon. Salmon ambé mwän awe Nason. Nason ³³ ambé mwän awe Aminadabe. Aminadabe ambé mwän awe Ademin. Ademin ambé mwän awe Areni. Areni ambé mwän awe Hese. Hese ambé mwän awe Perese. Perese ambé mwän awe Judaa. ³⁴ Judaa ambé mwän awe Jakobe. Jakobe ambé mwän awe Aisige. Aisige ambé mwän awe Abraham. Abraham ambé mwän awe Tera. Tera ambé mwän awe Nah. Nah ³⁵ ambé mwän awe Seruge. Seruge ambé mwän awe Rewe. Rewe ambé mwän awe Pelege. Pelege ambé mwän awe Ebe. Ebe ambé mwän awe Sela. Sela ³⁶ ambé mwän awe Kanan. Kanan ambé mwän awe Apasade. Apasade ambé mwän awe Sem. Sem ambé mwän awe Noa. Noa ambé mwän awe Lamek. ³⁷ Lamek ambé mwän awe Metusela. Metusela ambé mwän awe Henok. Henok ambé mwän awe Jared. Jared ambé mwän awe Mehal. Mehal ambé mwän awe Kenan. Kenan ³⁸ ambé mwän awe Enose. Enose ambé mwän awe Seta. Seta abédé mwän awe Adam. Adam-’e abédé mwän a Dyób.

4

*Satanε akəgέ Yesuε**(Mat 4.1-11; Mak 1.12-13)*

¹ Βοῶβ-ρῶῶ, áde Yesuε abídé á edíb é Jodan, anlón ne Edəádəη éche Esáá. Entimén mó á ehyánge. ² Andyεέ áwed móom mé e'pun méniin, Devəε ákəgέ mó. Mmé mesú mésyāāl enkēndyáá chōmchōm. Ámbíd e né-ῶῶ nzaa ewagáá mó. ³ Dῶῶ Devəε álāngeé mó aá, “Nzé wε-εé edé Mwān a Dyöb, kamlén ádén aláá wεé, átim ewεle.” ⁴ Yesuε antimtén mó aá, “Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, ‘Saké ndyééd chēmpen edide moonyonη á alongé.’ ”

⁵ Hée Devəε ákééné mó á ekone mīn, álūmtē mó melonη mé nkōηsé mésyāāl áyāle mwā esonη é pōndé. ⁶ Dῶῶ álāngeé mó aá, “Nῶné’, bébágé me nkamlen ámīn e ábén bwēm é’syāāl. Nwóó-’ε kunze áβε mod ké ahée awe rídáá abε. Měbě wε mó. ⁷ Né-ῶῶ nzé ebagé me edúbé, né wée ewóó ábén bwēm é’syāāl.” ⁸ Yesuε antimtén mó aá “Eténlédé nén bán, ‘Ebwógke’ Sāηgwéeé ádonη Dyöb mebóbónη, ébage-’ε mó edúbé.

Mwēnpēn-naá étāηgéné abεle.’ ”

⁹ Hée Satanε ákééné Yesuε á Jerusalem. Atyēēmān mó á nzonge e Ndáb-e-Dyöb mīn, bonη álāngē mó aá, “Nzé wε-εé edé mwān a Dyöb, éheb á bwεle-mīn hén, éhūn á ndῶῶb. ¹⁰ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

‘Dyöb dékamlén éche ángel ásáb wε,’

¹¹ ‘épēm-me wε ámīn, ábel nén weébōmē ekuu á aláá.’ ”

¹² Yesuε-’ε antimtén mó aá, “Kálag e Dyöb ehóbe nén aá,

‘Weékāgē Sāngwéé, ádoŋ Dyōb áte.’ ”

¹³ Devæle amaá-’aá mó akæg áte menzii mésyāēl, boŋ áhidte’, áhāg mó mwă etál.

*Yesuε aboótédé nsón á Galilia
(Mat 4.12-17; Mak 1.14-15)*

¹⁴ Yesuε antīm ámbíd á Galilia. Edəədəŋ éche Esáá émbē ne mó, dīn dó-’ε ákanlád mó mbwóg áte ésyāēl. ¹⁵ Ayógté’áá bad áwab ndáb é mekáne, moosyāēl ákēmtē mó.

*Bad bé Nazarēt béekobéé Yesuε
(Mat 13.53-58; Mak 6.1-6)*

¹⁶ Ade ápédé á Nazarēt wéε ákwógé, ansól á ndáb e mekáne á Mbwe-mé-nkóme-áte, ngáne ámmen-ténne abel. Dóo átyéémé ámīn, álán eped. ¹⁷ Bémbě mó nhíbe ní kálag é metelag míme nkal é’dəədəŋ Yesayaa. Anhuné chó áte, ákūnē eped éche éhóbe nén bán,

¹⁸ “Edəədəŋ éche Sāngwéé édé ne me, áyāle Dyōb ápwédé me aá, mbel ehángé é nkalan ní bwām wéε betóótōkē bé bad.

Alómné me ehángé aá, bad ábe bédé á mehanjé, béhide á mehanjé,

aá, bad ábe békwédé ndím, bényīnēn

aá, bad ábē békude metuné á mekáá mé baáb, nhúd bó á metuné-te

¹⁹ aá mbel-le ehángé nén meé pónde epedé echē Dyōb álūmtéé bad ngəl.”

²⁰ Amaá-aá alán, ádib kálag áte, ábag chó ámbíd wéε mod awě anəne ndáb e mekáne. Ankě ádyēē ásē, mīd mésyāēl ménəné mó. ²¹ Dóo álāŋgēé bó aá, “Echén eped éche nyéwógé, élóné epun é’chii.”

²² Moosyāēl ankéméd mó, menyáké mékób bó áyāle kəse e póle echē ebídáá mó á nsəl, bésədté’

bánken, “Kíné saá mwän awě Josεβε mó nén-ε?”
²³ Yesue ambád bó aláa aá, “Mbíí μεέ, nyéεkalé με ngan bán, ‘A mod a bwel, choód yǎl.’ Nyéεlāā-’ε με bán, mekan míme nyéwógé bán mbelé á dyad á Kapenahum bán, mbel-láa mó áwēm dyad-tê hén.”
²⁴ “Nlāa nyé nén μεέ, nkal é’dǎádǎη eewóó’έ edúbé áwē dyad. ²⁵ Nyébíi-ǎó nén bán, á pónδέ eche Elaijaa, mbúú eechódεέ áyāle mwě rílán ne epeδ. Nê dêmbēl sǎηkalaa a nzaa ambé alonj áte ásyāāl. Bekúd híin bémbē á mbwóg e Israel hén ene pónδέ.
²⁶ Boη Dyōb dénkēnlómmé Elaijaa áwāb. Anlóm mó dásō á alonj á Sidōn á dyad á Sarefa wéε nkúd a mmwaád ampée. ²⁷ A pónδέ echē nkal é’dǎádǎη Elisha ámpē ndun e mod e meləη embé á Israel. Boη Elisha enkēnsáádté mod a meləη ké nhóg awě ambíd á alonj á Israel. Namanε, mod awě ambíd á alonj á Siria móó ánsāádtē.”

²⁸ Ade bad ábe bémbē á ndáb e mekáne béwógé-’ε nê, ekanj énkōb bó áte. ²⁹ Héε bepádté ásē, béhé mó abum ámín, békēēn mó á asóg á dyad. Ngáne bénlōηgē á ekone mín, bēntimén mó á mbám mé ekone ábel bétined mó á ekone sé. ³⁰ Boη ansam bó átfintē, ákē-’ε mó.

*Mod awě edǎádǎη é mbéb émbēē áte
 (Mak 1.21-28)*

³¹ Yesue ansyógé á dyad á Kapenahum á mbwóg e Galilia, ábootéd ayáged á mbwε-mé-nkóme-áte. ³² Nyaa eche áyágté’áá enkóméd bad yǎl áte bwāmbwam áyāle ábē e’yale bémbē ngine. ³³ A ndáb e mekáne wéε áyágté’áá, mod ambé awě edǎádǎη é mbéb ékámíánnáá. Héε ábóótédé abón aá, ³⁴ “Bób! A-Yesu, mod a Nazaret, cheé syánē

déwónné? Ehyedé sé awúu-yε? Mbíí wε bwâm. Edíí mod awě Dyöb álómé, awě asáá.” ³⁵ Dóo Yesuε ákánné échê edǎǎdǎη é mbéb áte aá, “Lám, bíd ane mod áte!” Héε ébómé ane mod ásē átíntē bad, bon ébídē mó á yǎl, ésebán élógné mó.

³⁶ Menyáké ménkōb moosyǎl, bésēdtē nhóg ne aníníí bánken, “Nyaa e nhóbtéd ehéé nén-ē? Chán mod ákamlánné e’dǎǎdǎη bé mbéb ne kúmbe esyǎl, é’wōgnē-’ε mó?” ³⁷ Dín dēnkě mó mbwóg áte esyǎl áyāle mekan míme ábélé’áá.

Yesuε achōjté ekud é bad

(Mat 8.14-17; Mak 1.29-34)

³⁸ Ade Yesuε áhídté á ndáb e mekáne, ankě á ndáb wéε Simōne. Antán néε Simōne mwaád nyaá ákonléé, ahéb ámbáá dēnsog mó. Bēnchāη Yesuε bán, ádid mó bwâm. ³⁹ Dóo Yesuε ásídté mó á nkæg, awúlén ásē, aláá ahéb áded aá, áte de mó. Abwōg-ábwōg ahéb dēmmaá mó á yǎl, ásyāē ásē, ákōb-pe bó nken.

⁴⁰ Bǎǎb-pǎǎ, áde enyεn ébóótédé asud, bad bésyāēl ábe bēnwōη bad bé nkole ábe békónlé’áá nkole nyaa ne nyaa bēmpεén bó áwē. Ambán nhóg téé ekáá ámín, ádidé bó bwâm. ⁴¹ E’dǎǎdǎη bé mbéb bómpē é’bídē ekud é bad á yǎl, é’bōnē’ bán, “Edíí mwǎn a Dyöb!” Ankáné bó áte, eémwage’áá-’ε aá bēhōb akan, áyāle bémbíí bán, adíí Ane awě Dyöb Áwógté.

Yesuε akalé nkalanη mí bwâm

á ndáb é mekáne é bad bé Israel

(Mak 1.35-39)

⁴² Mbwεmbwε pírib, Yesuε ansyǎá á dyad-tē, ákē á ahēngé á hōm. Bad bēmbootéd mó ahed. Ade

bédíbté mós, bénkênháá mós etál âke hõm. ⁴³ Dóó álângeé bós aá, “Ntânjéné áke á myad mémpēe, âbel nén níláa bómpē nkalanj mí bwâm tânjene nkamlen ní Dyõb. Mmén nkalanj mós níkáá boj Dyõb álõmē me.” ⁴⁴ Né-õó akalé’áá nkalanj mí bwâm á ndáb é mekáne é mbwóg é Judeya.

5

Yesue apwede bembape (Mat 4.18-22; Mak 1.16-20)

¹ Mbwe nhóg Yesue antyéém á nkin mé edib é Genesaret. Bad bēnləjned mós áwóg eyale é Dyõb. ² Héé ányíne bétānjé myõle mébe á nkin. Bekób-bé-súu bēnkēmbáá áwēd-te. Bēwópé’áá échab mbínzé. ³ Dóó ásólé á bõle ábe Simone, aláá mós aá, ásyəjned mós á nkin. Adyē-’áá á bõle-tē, boj ábootéd bad ayəged.

⁴ Ade ámadé nê, anláá Simone aá, “Kéén bõle wée ndib édíí, boj nyébwēm mbínzé.” ⁵ Simone antimtén mós aá, “A-Sán, sēkébwēm mbínzé nkuu nisyāāl, sēkōbē chōmchōm! Boj mēbēl ngáne éhóbé.”

⁶ Dóó bēbwémé mbínzé. Bēnkōb ndun e súu káəj mbínzé éhape’. ⁷ Bēnlēbē baáb ábe bēbédé á bõle ábíníí bán béhye bēwōnjən bós. Ade baáb bēpédé, myõle mésyāāl mébe ménlōn ne súu káəj mébootéd asú ásē. ⁸ Ade Simone Petro ányíne nê, ankwē Yesue á mekuu, áhōbē aá, “A Sánjú, sōn! Syə wée ndíí ayāle ndíí mbelé-mbéb.”

⁹ Simone anhób nê ayāle émbē bóobe baáb menyáké bwāmbwam ányín ndun e súu eche békóbé. ¹⁰ Menyáké ménkōb káəjne Jemse bós Jōn, bán ábe Zebēdie, ábe bēmbē á echoj é akób á súu.

Héε Yesue álângeé Simone aá, “Weebáá’. Bootya chii nyéētēde bad nlém á abum áhíd me.” ¹¹ Ade bépééné nímab myóle á nkin, bēntēde chōm ésyā́l áhed, bébootéd-te Yesue ahíd.

*Yesue achōjté mod awě meləḡ məkóbé
(Mat 8.1-4; Mak 1.40-45)*

¹² Mbwe nhóg Yesue abédé dyad ahóg. Mod awě meləḡ məkóbé yál esyā́l ampě awē. Anyín áde ányíné Yesue, ankwε mó á mekuu, áchā́a mó aá, “A-Sán, nzé edaá ehεle ébēl me nsán.” ¹³ Dóo Yesue ábídté ekáá, ábānē mó á yál bonj álāḡgē mó aá, “Ndáá, sán!” Abwōg-ábwōg nímē meləḡ mēmmaá ane mod á yál. ¹⁴ Yesue anláá mó aá, eelāḡgé modmod, aláá-’ε mó aá, “Kǎg élúmed yál wée prise, ásimen wε. Ebag-ke mende ngáne mbéndé e Moseε éhεdeé álúmed bad wée mósaā.”

¹⁵ Ké nēḡgáne Yesue ánkāḡgē mó aá eelāḡgé mod, dīn démbē ákag mó mbwóg áte esyā́l áyāle nímē mbeltéd. Nē démbēl ndun e mod éladné mó á nkag, áwóg chōm éche áhóbεé, ne ábēl ádid bó bwām. ¹⁶ Bonj nzé pónde empě mó, ayǒgkε’áá atim á ahāḡgé, ákáne.

*Yesue achōjté mod awě awédé epεd
(Mat 9.1-8; Mak 2.1-12)*

¹⁷ Mbwe nhóg ampē Yesue ayǒgté’áá bad. Be-farisia ne bemeléede bé mbéndé bémbē áhed. Bémbīd dyad ne dyad téé á mbwóg é Galilia ne Judeya, kóḡne á Jerusalem. Ngum e Dyōb empíi mó, ádid bad bé nkole bwām. ¹⁸ Dó-’aá bad behóg bépεεnéé mod á mekále mīn awě awédé epεd. Béhédé’áá nzii eché bésōnléé mó á ndáb-te, ánaad mó á’sō-te wée Yesue. ¹⁹ Bénkēnkudté etál áyāle

ndun e mod enlón áhed. Dóo béchágké á ndáb mín. Dóo bénédte nn̄ɔŋ, bésudéd ane mod bóɔbe mekále á etále-tê á'sō-te wée Yesue. ²⁰ Ade Yesue ányíné adúbe ádê ábe bad béwóó áte anláá ane mod awě awédé epeɗ aá, “Amúē, nlagséné wε mbéb.”

²¹ Dóo bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bébóótédé anyoo áte bánken, “Ebál é mod éhéé ésyáa Dyõb nén? Nzée ahele se álagsén mbéb ésebán Dyõb dẽmpen?” ²² Yesue anchem bó mewẽmten áte. Héé ásedtéé bó aáken, “Cheé ékáá boŋ nyéwõõ' enén ndín e mewẽmten? ²³ Ahée adé dyam ásad, áhób wεé, ‘Nlagséné wε mbéb,’ káa áhób wεé, ‘Syáá ásē, ébooted akε?’ ²⁴ Boŋ mēlūmēd nyé meé, Mwǎn-a-Moonyon awóó kunze álagsen mbéb á nkõŋsé.” Héé álângeé ane mod awě awédé epeɗ aá, “Nlânge wε nén meé, syáá ásē, étéd nímõŋ mekále, ésúé' á ndáb.”

²⁵ Abwõg-ábwõg ane mod anhidé ásē átĩntê e bad, atéd nímē mekále, ásūē-'ε mós á ndáb, ákag ákẽmtē Dyõb. ²⁶ Menyáké ménkõb moosyáál awě ambé áhed. Héé bébóótédé Dyõb aken ne mbwõg áte bán, “Sẽnyíné akan dé menyáké chii nén.”

Yesue achénlé Levié
(*Mat 9.9-13; Mak 2.13-17*)

²⁷ Ambíd e nê Yesue ansyáá áhed. Ade ákagké nê, annyín nsaad-a-tááse nhóg bán Levié. Levié andyéé ásē á ndáb echě ákóbáá tááse áte. Héé Yesue álângeé mós nén aá, “Hídé me.” ²⁸ Dóo Levié átyéémé ámín, áchēnē chõm ésyáál áhídē-'ε mós.

²⁹ Bóɔb-póó, Levié anchǎg sǎŋkalaa a ngande áwe ndáb á dín áde Yesue. Besaad bé tááse híin ne bad bémpēe bémbē áhed. ³⁰ Héé Befarisia ne ábāb bemeléede bé mbéndé bényongeé áte wée Yesue

ábē bembapεε, bésēdtē bó bánken, “Cheé ékǎá bon nyáābe besaad bé tááε ne bebel bé mbéb bémpēe nyédyāg ndyééd, nyé mwāg-ke mīm hōm ahóg?”
³¹ Yesue antimtén bó ne ngan aá, “Bad ábe bédyēé bwām béetógnεné mod-a-bwεl. Bad ábe békonle’ bósó bétógnéné mod a bwεl. ³² Nyébíi nén bán, meépedεé áchéle bad ábe békóbnédé á’sō é’ Dyōb, bon mpedé áchéle bebel bé mbéb méé bésóg mbéb abel.”

*Nsēdtéd tângene
 adid á yǎl nzaa á mekáne-té
 (Mat 9.14-17; Mak 2.18-22)*

³³ Befarisia bémvád ahób bán, “Bembapεε ábe jonε béménténé yǎl nzaa adid á mekáne-té. Melemlem né-’aá Befarisia ábāb bembapεε bómpē bébeléé. Cheé ékǎá bon ábōη bédyāg ndyééd, bémwāg-ke mīm?” ³⁴ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe bélébpé á ngande e e’wónge béhele bédidé yǎl nzaa á mekáne-té áde mod awě akude sómbé ádíi adé ne bó? ³⁵ Bon epun épě éche békobénné bó mod awě akude sómbé. Echē epun dósó bédidté yǎl nzaa á mekáne-té.”

³⁶ Yesue anláá bó ngan aá, nzé mod ahóbe aá, mónabpe’ mbóté, eeséléé eped é abad áyāle mbóté ekóólé bon ánabnáád mbóté e nchun. Nzé abelé nê, né asalé mbóté ekóólé. Ké eped ékōōlē-’ε éetāngánné ne mbóté e nchun. ³⁷ Melemlem nêngáne mod éētēdēē mīm mékōōlē se ahé mó á nchun mé ntyág, se ápen. Ayāle nzé abelé nê, né mīm méhōd kóāη ntyág rýéd, mīm mémád asyoge, ntyág-ke ámpē míbéb. ³⁸ Bétāngéné béhé mīm mékōōlē á apom dékōōlē. ³⁹ Bad ábe bó-’ε

bémwâg mîm, béemaá'é mîm mé nchun amwé se béhedé mékᵛᵛlē. Bébele béhób bán, “Saá mé nchun móó mébóó-yε?”

6

Nsɛdtéd tâηgene abel dé nsón
á mbwε-mé-nkóme-áte
(Mat 12.1-8; Mak 2.23-28)

¹ Mbwε nhóg Yesuε ne ábē bembapεε bétómé'áá á nzag e ngun-tê. Nén démbē á mbwε-mé-nkóme-áte. Ábē bembapεε bēmbootéd e'sóg é' ngun apád, bépāgke', bedyāg. ² Nguse é Befarisia bényíné-'áá nê, boη bésɛdté bó bánken, “Cheé ékásá boη nyébelé akan áde mbéndé éebagεé kunze ábel á mbwε-mé-nkóme-áte?” ³ Héε Yesuε mós-'ε ásɛdtéé bó aáken, “Nédē nyéeláá'é á kálag e Dyöb dyam áde kâη Dabidε ámbenlé áde nzaa ékóbé mó ne ábē bad-ε? ⁴ Ansól á Ndáb-e-Dyöb mó ne bad ábe bénwoón mó, atéd e'wεle ábe é'bédé ndε e Dyöb, adyé. Boη echéd mbéndé eébagεé mod ké nhóg kunze ádyē ábē e'wεle étōmεé prisε. Mwën andyé, ábē-'ε káôηne bad ábe bénwoón mó donge.” ⁵ Yesuε ambádé bó áte aá, “Mwän-a-Moonyoη awóó nkamlen káôηne ámîn e mbwε-mé-nkóme-áte.”

Yesuε achōjté mod awě ekáá éwédé
(Mat 12.9-14; Mak 3.1-6)

⁶ Epun émpēε Yesuε ankě á ndáb e mekáne. Ambootéd bad ayáged. Nén ámpē démbē á mbwε-mé-nkóme-áte. Mod nhóg-ke ambé áhed awě ekáá émbáá éwédé. ⁷ Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bénóné'áá mó chodchod, ányín nzé ádíđ ane mod bwâm á mbwε-mé-nkóme-áte, ábel nén békóben mó awusé. ⁸ Yesuε mós-'ε anchēm bó

mewêmtɛn áte. Hée Yesue álângeé ane mod aá, “Hyě étyéem átíntê hén.” Ane mod anwógén mó.
⁹ Dóo Yesue ásedteé bad aá, “Nyéláa me ké édé mbéndé âbel mboŋ á mbwe-mé-nkóme-áte, káa âbel mbéɓ. Edé mbéndé âsoŋ alongé á mod, káa âwúu mó?”
¹⁰ Ahóbe nê, anone-’ɛ bad á mesó. Dóo álângeé ane mod aá, “Sálé ekáá áte.” Asále áde ane mod ásánlé ekáá áte, ekáá éndyɛé mó bwâm ámpɛ.
¹¹ Nén dénkōbēd Befarisia ne bemeléede bé mbéndé ekaŋ áte, béhəgké mó ápid mó mekáá.

*Yesue apwedé bembapɛɛ bé
 nlomag dyôm ne bébe*

(Mat 10.1-4; Mak 3.13-19)

¹² Ambíd e pōndé Yesue ankě á ekone mín ákáne. Ankáné nkuu rísyā́l kááŋ ne mbwɛmbwɛ. ¹³ Boŋ áde bín é’kénlé, anchélé ábē bembapɛɛ, ápwedé dyôm ne bébe áwab tíntê, áchəgé bó aá, bembapɛɛ bé nlomag. Abê bembapɛɛ bé nlomag bébédeé,
¹⁴ Simone awe ámbagké díŋ aá, Petro, bó mwānyan Andreyá, Simone, Jakobe, Jone, Filibe, Batolomyo,
¹⁵ Matyo, Tomase, Jemse mwān awě Alfose, Simone mod a kán,
¹⁶ Judase, mwān awě Jemse ne Judas Iskariode awě antīm Yesue asóm.

*Yesue ayágté, achōhté-’ɛ ndun e mod
 (Mat 4.23-25)*

¹⁷ Dóo bóobe bembapɛɛ bésyógké á ekone sé, bépag á hōm áde átánlé. Béntān bembapɛɛ bémpɛe híin ne ndun e mod áhed. Ene ndun e mod embíd á mbwóg e Judeya-tê esyā́l, á Jerusalem, káŋne á myad mé Tirɛ ne Sidon á nkin mé edíb é nkwe. ¹⁸ Běmpě nê áwóg Yesue eche póle, ne âbel nén ádid bad ábe békonle bwâm. Adidé’áá

bad ábe edæádəŋ bé mbéb é'tágté'áá bómpē bwâm.
 19 Mod téé ahedáá áá mó nsidtéŋ mó ngáne émbēē
 bán, ngíne ebídé'áá mó á yǎl echě edidé'áá bad
 bwâm.

Mekan mé nnam ne mé medim
 (Mat 5.1-12)

20 Hēē ábóótédé ábē bembapεε akalεŋ áá,
 “Nnam mbê ne nyé betóótōkē bé bad áyāle nyêdé
 ásē e nkamlεŋ ní Dyöb.

21 Nnam mbê ne nyé ábe nyêdé nzaa bɔɔb, áyāle
 Dyöb dékōdéd nyé.

Nnam mbê ne nyé ábe nyélebe bɔɔb áyāle nyéεwɔɔ.

22 Nnam mbê ne nyé nzé édé bán ngáne nyéhídeé
 Mwän-a-Moonyon, bad békóó nyé, bébáa nyé á
 yǎl, bésyáə nyé, béchəge-'ε nyé mǎn mé mbéb.

23 Nyéwóge bwâm, nyébwεεŋ ámǎn mímê mbwε,
 áyāle nsábe míme nyékudté ádyöb níchábé ámǎn.
 Melemlem nê dɔɔ besáá bê' bɔɔd bómpē bésyáə'áá
 bekal bé'dæádəŋ.

24 Boŋ édé ngɔl ne nyé ábe nyêdé nhɔŋ, áyāle
 nyémaá echēŋ ndε akud.

25 Edé ngɔl ne nyé ábe nyékódé bɔɔb, áyāle pónde
 ěpě echě nyétaké nzaa.

Edé ngɔl ne nyé ábe nyéwɔɔ bɔɔb, áyāle nyéēlēb,
 nyéchīi-'ε.

26 Edé ngɔl ne nyé nzé moosyáəl ákémte nyé. Nê dɔɔ
 ábāb besáá békém'táá bekal bé'dæádəŋ bé metóm.

Nyedəŋ bad ábe békóó nyé
 (Mat 5.38-48, 7.12a)

27 “Boŋ nlänge nyé ábe nyéwóglan mε hén bɔɔb
 mēé, nyédəŋ bad ábe béhede nyé kəkɔɔ, nyébenle-
 'ε bad ábe békóó nyé mboŋ. 28 Nyénamed bad ábe

bésyâñtad nyé, nyékânnad-te bad ábe bébele nyé nhel mé mekan. ²⁹ Nzé mod abómé we abén á akæg, ékunnéd mó ádíńí ámpē. Nzé mod akòbné we nímòñ nkobe, weebáñné mó ké echon sòte. ³⁰ Kénzée awě achómé we chòm, beé mó. Mod ké ahée-’ε awě adumné we bwēm, weéhedné mó bó ámbíd. ³¹ Kéchée éche édáá wée bad bébel áwòñ, ébel chó áwāb.

³² “Nzé nyédáá bad ábe bédáá nyé bēnpēn, né mekenag méhéé nyékudté ne nê? Kááñne bebel bé mbéb bómpē bédáá bad ábe bédáá bó. ³³ Nzé nyébele mbon dásō wée bad ábe bébenle nyé mbon bēnpēn, né nsyáñ ríhéé nyékudté ne nê? Kááñne bebel bé mbéb bómpē bébele nê. ³⁴ Nzé édé nén bán bad ábe nyélyágé nlém bán bómpē bēbāl nyé bwēm bēnpēn bóó nyébáleé bwēm, né nsyáñ ríhéé nyékudté ne nê. Ké bebel bé mbéb bēbále baáb ngáne bēbíí bán bómpē bēbāl bó melemlem. ³⁵ Bon nyédəñ bad ábe béhede nyé kəkəə, nyébenle-’ε bó mbon. Nyébále-’ε bad bwēm ésebán nyésine dyamdyam ámbíd e nê. Nê déběl Dyöb ábe nyé nsábe níme ríchábé á mīn, nyéchəgnéd-te bán, bán bé Dyöb á Ngum. Nyébíi-’ε bán, Dyöb áde ngəl ne bad ábe béēsāgnān Dyöb, ne ábe bēbébé nlém. ³⁶ Nyéwòñ nlém rí ngəl melemlem ngáne awēn Titée áwóó nlém rí ngəl.

Nyaa echě bad bébidté mbaku

(Mat 7.1-5)

³⁷ “Nyéekáádté bad, bon Dyöb dómpē déekáádté nyé. Nyéehóbé bad, bon Dyöb dómpē déehóbé nyé. Nyélagsan bad bon Dyöb dómpē álagsan nyé. ³⁸ Nyébage bad, bon Dyöb dómpē ábage nyé. Akab áde nyékudté, békīn dó, bēpuméd-te dó

ámīn, káəŋ ásyəgke, boŋ bépémtdé nyé. Melem-lem mé nhəgtéd míme ébénlédé mɔɔ Dyəb dɔmpē dɛbɛnlédtdé.”³⁹ Yesue ankalé bó ngan aaken, “Mod awě akwedé ndím ahele alyágéd waáb mod a ndím-ε? Bó bad bébε béehúnné ebíi-yε? ⁴⁰ Mwǎn-a-ayáge eetóméé mod awě ayágte mɔ, boŋ kénzéeé awě amadé ayáge áte, abelé abé ndágke eche awe meléede.

⁴¹ “Cheé ékáo boŋ éwāmsān mwǎ púuted anyín á díd á wɛn, ésebán ehēle nkəg míme rídé eməŋ á díd anyín? ⁴² Chán éhele-se eláá mwǎnyoŋ wεé, ‘Amúē, mwě, ríhúd wε mwǎ púuted á díd’, áde wéenyínēē nkəg míme rídé mməŋ á díd? A-bedog-bad! Sébé éhúd nkəg míme rídé mməŋ á díd, dɔɔ wétəŋ’é púuted eché edé mwǎnyoŋ á díd anyín, boŋ ehúd-tε chɔ.

A epum dɔɔ bécheméé bwel
(Mat 7.16-20, 12.33-35)

⁴³ “Alín á bwel á bwām déebelée-sε áchyáá e’pum bé mbéb. Alín á bwel dé mbéb-pε déēchyāā’é e’pum é’ bwām. ⁴⁴ A epum é bwel dɔɔ bécheméé alín á bwel. Ebyééné bwām bán, béēpādēē ngun á yəl e mbisaŋ káa besabé á yəl e mewán. ⁴⁵ Mod a bwām abele bwām áyāle é’bídé mɔ á nlém-tê wéε bwām ékóŋnédé. Mod a mbéb-pε abele mbéb áyāle ríbidé mɔ á nlém-tê wéε mbéb nkóŋnédé. Edé nê áyāle, mam míme rílóné mod á nlém-tê, mɔ-’aa mébídé mɔ á nsəl.

Beləŋ bé ndáb bébε
(Mat 7.24-27)

⁴⁶ “Chán nyéchəgéeé me póndé téeé bán, ‘A-Sán, A-Sán,’ boŋ nyéēbēlé dyam áde rílanŋéé nyé? ⁴⁷ Mod

téé awě apedé áwem, awě awógé ábêm e'yale, boŋ ábelé-'e ngáne nhóbéé, mēhəgtən nyé nyaa e mod echě ákóó abé. ⁴⁸ Adé née nlón-a-ndáb, awě anlímé mekon mé ndáb se ásē, ásūmē ene ndáb eláá mīn. Edíb énlōnē, éból mó á ndáb-te ne ngine, boŋ énkēhēnlé chó apán, áyāle ambíí chó alón. ⁴⁹ Boŋ kénzée awě awóge ábêm e'yale boŋ eébele ngáne é'hóbéé adii nēngáne mod awě anlón ndáb ésebán asumme chó. Ade edíb ébólé mó á ndáb-te, ene ndáb enkwě melelem mé pónde, epáá-'e nyaa eche ekamé ahəgtən.”

7

Yesue achōŋtē mbəledε awě mod ambáá a sánze (Mat 8.5-13)

¹ Bad bésyāəl bēnwōg nímén mekan níme Yesue áhóbé'áá. Ade amáá mó ahób, ankě á dyad á Kapenahum. ² A dyad-tē wē, mod ambáá a sánze é Roma ambé awě akamlan mbwókεl e sánze. Awě mbəledε nhóg awě ándəŋgé ákónlé'áá kóəŋ áhédé awé. ³ Née ane mod ambáá a sánze áwógé Yesue dúu, anlóm belyəged bé dyad áá béchēnléd mó Yesue, áhye áchood awě mbəledε. ⁴ Bépédé-'áá wée Yesue, boŋ béchāā mó ne nlém nhóg bán, “Hyě éhébe ane mod. Adíi mod awě atəŋgéné nímoŋ nhébe akud. ⁵ Adəə ádēd alon á bad, alónge-'e syānē ndáb e məkáne.”

⁶ Yesue anwoón bó. Boŋ áde ákwógé ape á ndáb wée ane mod ambáá a sánze, dōo mod ambáá a sánze ne álóméé baáb wée Yesue ámpē áá, béléá mó bán, “A-Sán, weétagtē wε yəl, mmēn meékwognedéé ákob wε nken áwēm ndáb. ⁷ Nén

ábélé menkênhenlé ké apε áwon e'só. Bon ké eyale chóo wénhōbpē, awēm mbaledε ádyεé bwâm. ⁸ Mmën ndii mod awě adé ásē e nkamlen, mmën-ne nwóó sánze éche níkamlanné. Nlânge póg mεé, 'Kǎg', ékǎg-ke nê dën. Nlânge empée mεé 'Hyǎg', éhyǎg-ke nê dën. Nzé nlânge awēm mbaledε mεé, 'Bél échén', ábelé-'ε nê dën."

⁹ Ade Yesuε áwógé nê, yǎl enkóm mó áte. Héε ákúnné e'só wéε echon é bad éche éhídé'áá mó, álánge bó aá, "Ne mbále, nlânge nyé mεé, meényinēē mod á alon á Israel ké nhóg awě awóó nyaa e adúbe echě anén nken-e-mod áwóó."

¹⁰ Atim áde bad ábe bénlōmmē bétímé ámbíd á ndáb, béntān nēngáne ane mbaledε áamáá bwâm adyεε.

Yesuε apuúdté nkúd a mmwáád mwǎn

¹¹ Eebemεé áte* Yesuε ankě á dyad áde béchagεé bán Nain. Abē bambapεε bémbē ne mó ne echon é bad. ¹² Ade ápédé benben ne mmwεe ní dyad, bad bémbídēn ndim ní mod níme mémbe mpom ní mwǎn níme nyaá. Nyaá abédé nkúd a mmwáád. Ndun e mod echě embíd á dyad-tê, embé ne mó.

¹³ Ade Sǎngú Yesuε ányíné ane mmwáád, ankóbtén mó etyǎg. Dóo álângeé mó aá, "Lénéd awé!"

¹⁴ Ansidé á'sō, ásitén mekále níme bēmpēmme ndim ní mod ámín. Bepém béntyéem. Héε áhóbéé aá, "A-kódemod, nlânge wε nén mεé, syáó ásē."

¹⁵ Dóo ane kódemod echě anwé ésyǎngé ásē, bon ébootáád dyam ahób. Héε Yesuε ábágé mó wéε nyaá.

* **7:11** Eebemεé áte: Donje á kálag dé'só éwóó: Néε bīn é'sǎngé.

16 Mbwóg ménkōb moosyᶻál, békēmtē Dyōb bán, “Nkal é’ dᶻádᶻəŋ ambáá abídé áwɛd t́nté,” bēhōbē-’é bán “Dyōb ápíídé ábē bad!”

17 Mmén nkalan t̄ŋgene Yesue ménwōgnēd mbwóg e Judeya áte esyᶻál ne meloŋ níme médé benben.

*Jone, Ndusene alomé abē bembapεε wée Yesue
(Mat 11.2-19)*

18 Bembapεε ábe Jone bómpē bēnwōg nímén mam. Héε békíí mó aláa. 19 Dóo átédé bēbε, alomé bó wée Yesue, áá bésɛded mó nén bán, “Wε-εé edé ane awě Dyōb áhóbé áá mólōm-ε, ngé sébê sésine’ mod ampée?”

20 Abē bad bépédé-’áá wée Yesue, bēlāŋgē mó bán, “Jone, Ndusene alomé sé áwōŋ aáken, ‘Wε-εé edé ane awě Dyōb áhóbé áá mólōm-ε, ngé sébê sésine’ mod ampée?”

21 Póndé eche bépédé áhed nê, adidé’áá ekud é bad bwâm ábe bétágnáá nkole nyaa ne nyaa, ábe bēnkūd medim ne bad ábe e’ dᶻádᶻəŋ bé mbéb é’bédé áte. Amběl bad híin ábe bēnkwě ndím bényínne’. 22 Héε átímtanné Jone ábē bembapεε áá, “Nyétime’ ámbíd, nyéke nyéláa Jone mekan níme nyényínné d́d ne níme nyéwógé. Nyéláa mó bán, bad ábe bēnkwě ndím bényínne’, ábe bésyágté’áá békag bwâm, ábe meloŋ ménkōbpē bésáá.† Abe bēnkwě ndóg bēwógne’, ábe bēnwē, bēpuude’, nkalan ní bwâm-mε ámpē níkalte’ wée betóótōkē bé bad. 23 Nnam níbê-’ε ne kénzée awě eéhəŋlεne nlém á abum t̄ŋgene mε.”

† 7:22 Asáad á yál: Nzé meloŋ ménkōb mod bétédé’áá mó née mod awě eesáa. Bébéné’áá mó bán eesíté wée bad bédíí.

Yesue aláŋgé bad nyaa e mod echě Jone ádii

²⁴ Ade mésénze míme Jone mímáá atim ámbíd, Yesue ambootéd ndun e mod echě embé áhed akale tâŋgene Jone. Ansedéd bó aáken “Póndé echě nyémbídtē áke dé atán Jone á ehyánge, cheé nyéwēmtēnnē bán nyéēnyín? Apab á chyaá áde epub éságtéé-yé? ²⁵ Cheé nyênkéé anon? Mod awě ahédé kase é mesaŋ-ε? Nyébii nén bán, bad ábe béwáá’ kase é mesaŋ, boŋ bétagné-’ε yǎl, bédyεε dásō á ndáb é kâŋ. ²⁶ Cheé-ō nyênkéé anyín? Nkal é’daádəŋ móo nyênkéé anyín-ε? Nê dēn! Ne mbále, nlanŋe nyé meé, nyēnyíné mod awě atómé nkal é’daádəŋ. ²⁷ Jone mó adé ane awě behóbé’áá áde bétélé e’yale ábe Dyōb áhóbé aá,

‘Nōné’, nlóme mímēm mésénze míme mésēbē we á’sō,

áboŋsen we nzii.’

²⁸ A mbále mod ké nhóg awě abidé á abum dé mmwaád eetóméé Jone. Boŋ ké nê, mod awě adé ndimten átínté e bad ábe bédé á nkamlen ní Dyōb, adé etógnén tómaa Jone.”

²⁹ (Bad bésyāāl ábe bēnwōg chōm éche Yesue áhóbé, kəŋne besaad bé tááε bēnkwentén bán ntii ní Dyōb rítáŋgéné, áyāle bēnkūd edusen éche Jone. ³⁰ Boŋ Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bēnchīm yǎl kəŋne ntii ní Dyōb áyāle bēmbāŋ edusen éche Jone akob.)

³¹ Yesue ambád ahób aáken, “Cheé méhəgténné nyonŋel é bad e’chii? Chán bēn békóó abé?

³² Bédii nēŋgáne bēndem ábe bédyéé á dyad-té, boŋ bélēbpē nhóg ne aníní bán,

‘Sétóŋgé nyé e’lon, boŋ nyéeságéé.

Sêkónné nyé nkáŋgé ní kwééd, boŋ ké nê nyéēchyē' é awé.'

³³ Ade Jone, Ndusene apédé, eýake'aá ndyééd adyé, eemwáge'aá-'e m̄m. Nyébootéd ahób bán, 'Edaðəŋ é mbéb édé mó áte!' ³⁴ Mwǎn-a-Moonyon apedé, ádyāg ndyééd, á mwāg-ke m̄m, nyéhōbē bán, 'Nyénóne mó, adəə ndyééd bwāmbwam. Mmwé m̄me ngēn, awonene belad bé táásene ne bebel bé mbéb.' ³⁵ Boŋ káŋ ne á asóg, mod téé awě abíí dyam abelé ahób aá, nzii e Dyōb etəŋgené."

Mmwaád awě bélégséné mbéb

³⁶ Farisia nhóg anlébé Yesue aá ahye adyé ndyééd áwe ndáb. Ade apédé áwed, andyéé ásē, ádyé ndyééd. ³⁷ Mmwaád nhóg mó-'e abédé á dyad-tē wē, awě abédé mbelé-mbéb. Awóg áde áwógé bán Yesue adyāg ndyééd á ndáb e Farisia, ampēén apom á dyōg dé elod é bwām áhed. ³⁸ Anyogén ásē benben ne mekuu nime Yesue, ábootéd achii, ásobté' mó mekuu ne mėsəd. Ampíné mó mekuu ne échē esid é nló, ámwāā mó mekuu álúmed edúbé, anyōnlé-'e mó mekuu ne áde dyōg dé elod é bwām.

³⁹ Anyín áde ane Farisia ányíné nê, anhób áwe nlém-tē aá, "Nzé nkal é'dəəðəŋ mōō anén mod ânkoŋgé abé, né abágé'aá abíe' nyaa e mmwaád eche anén mmwaád awě akidtan mó ádíí ne abé áde áwóó, né abíí-'e nén aá anén mmwaád adíí mbelé-mbéb." ⁴⁰ Héé Yesue álāŋgeé mó nén aá, "A-Simōn ndəə we mwǎ pōle aláa." Farisia ne ankwentén aá, "A-meléed, cheé édé? Kǎg á'sō, éláa me." ⁴¹ Dóó Yesue áhóbéé aá, "Mod nhóg abédé awě abalé'aá bad ngáb. Ane mod akalé'aá bad bébe melúm. Akalé'aá nhóg móom mé e'kalé métáan,

aníníí-’ε e’kálé étáan. ⁴² Bó modmod bénkênhenlé atue. Né-ᵛó anlagsén bó mod téé áde alúm. Bᵛᵛb-pᵛᵛó, áyāle bó bad bébe, nzé-módé édúbpé wéé átōmtēn mó adəŋ?” ⁴³ Simᵛne antimtén mó aá, “Ndúbpé méé, ane awě alúm déntōmtēnnē achab ámīn.” Dᵛó Yesue áhóbéé aá, “Etəŋgéné.”

⁴⁴ Dᵛó ákunneé wéé ane mmwaád, boŋ álāŋgē Simᵛne aá, “Enyíne anén mmwaád-ε? Áde nísólé áwōŋ ndáb, wenkēmbaá me mendīb wéé n̄wobned mekuu. Boŋ anén mmwaád asəŋtē me mekuu ne nímē mēsᵛd, apíné-’ε mó ne échē esid.‡ ⁴⁵ Wenkēnháá me t̄l, boŋ taa mensól hén, eésógéé me mekuu anyᵛle. ⁴⁶ Wenkēnwógédte me dyǵg á nló ákob me nken, boŋ awógté me dyǵg dé elod é bwām á mekuu. ⁴⁷ Edəŋge é ngine éche anén mmwaád alúmté, édé nhəgtén ne alagsen áde ákudé áyāle ekud é mekan mé mbéb éche ábélé. Mod-te awě béebudéé mbéb alagsen, eébūdēē edəŋge alúmed.” ⁴⁸ Héε Yesue álāŋgēé mmwaád ne aá, “Ekudé alagsen dé mbéb áyāle mbéb nímōŋ n̄syā̄l.” ⁴⁹ Bad ábe bᵛbᵛᵛó bédyágé’áá ndyééd bēnsédéd ȳl bānken, “Ebál é mod éhéé chén éche éwóó kəŋne kunze álagsen mbéb?” ⁵⁰ Yesue anláá mmwaád ne aá, “Adúbe áde éwóó áchōŋtē wε, kəŋ ne nsəŋ.”

8

Nguse é bebaád éhíde Yesue

¹ Ambīd e n̄e Yesue ambootéd akε myad ne myad, mémháá ne mēsad. Akagé’áá, ákalé’ nkaləŋ n̄

‡ 7:44 A mbwóg e bad bé Israel, nzé mod akobé’áá mod nken, antəŋgén mó mendīb abε áwobe mekuu, ahé mó t̄l, awógéd-te mó dyǵg á nló.

bwâm mé nkamlɛn ní Dyõb. Akέéné'áá ábē be-
mbapεε dyôm-ne-bébe. ² Bebaád ábe e'dǎádəŋ
bé mbé́b bémbεε áte ne ábe békónlé'áá nkole
mémpēe, boŋ áchoõd bó, bõmpē bémbē á echon.
Abē bebaád bébédéε, Maria mmwaád a dyad á
Matala awě ánhũdtē e'dǎádəŋ bé mbé́b saámbé á
yǎl, ³ Joanaa, mmwaád awe Kusa, mod awě abédé
nló áyāle bembæledε ábe Hεrǎdε, Susanaa ne ekud
é bebaád bémpēe. Abē bebaád bébénlǎdtáá ábab
bwēm bēn, bétɔgnán Yesuε ne ábē bembapεε.

Ngan e mbál-e-bũ

(Mat 13.1-9; Mak 4.1-9)

⁴ Ekud é bad émbid dyad ne dyad téé áhyε dé
anyín Yesuε. Ade béléádné áte nê bɔɔb, ankalé bó
ngan nén aá, ⁵ “Nkwel-é-nzag nhóg ankě mbál asob
á nzag-tê. Ade ásobεé mó nê, donge dénhũn á nzii-
tê, betóm bé nzii bémad mó akɔgted ámín, menɔn
mõmpē mémad mó asõmted. ⁶ Donge dé mbál
dénhũn á eláá mín. Mmê ménkõb, boŋ ménhyēlē
áde méepedεé akwog, ngáne édíí bán ndɔɔb e eláá
mín eékonǵéé mendíb. ⁷ Donge ámpē dénhũn
wéε mekôd médíí. Néε bóɔbɔɔ békwoǵē, mekôd
ménkāj ábê bwēm. ⁸ Mbál mémpēe méntān ndɔɔb
e bwâm. Mênkwõg, ríchyáá-'ε bwámbwam. Donge
dé e'sóg dénwālē mbwókel é mbum.” Ade Yesuε
ámádé nê, ambád áte aá, “Kéznzéé awě awóó metúu
áwóge'.”

Chõm éche ékáá boŋ Yesuε ákalé' ngan

(Mat 13.10-17; Mak 4.10-12)

⁹ Ambid e pónde, Yesuε ábē bembapεε bénlāá
mó bán, átógned bó ene ngan. ¹⁰ Héε álāŋǵéé bó
nén aá, “Dyõb ábágé nyé kunze ábíi kun é nkamlɛn

ń Dyöb. Boŋ bad ábe bélyágé ásē, béwōg chó née
ngan ábel nén,
bényíne', boŋ béecheméé,
béwóge', boŋ béēsōŋtānnē.

Yesue atógké ngan e nwén-é-mbál
(*Mat 13.18-23; Mak 4.13-20*)

¹¹ “Bṵṵb-pṵṵ, ńtógned nyé ene ngan. Mbál ńdii Eyale é Dyöb. ¹² Mbál ńíme ménhūn á nzii-tē ńlūmte bad ábe béwóge eyale é Dyöb, boŋ ámbíd e pónde Devæ áhye ahúd bó chó á nlém-tē, ábel nén béedūbpē Dyöb se békūd e'soosōŋ. ¹³ Mbál ńíme ńhúné á meláá-tē ńlūmte bad ábe, nzé béwóge Eyale é Dyöb, békobe chó ne menyinge, boŋ échē eyale éēwēnnādtē bó á nlém-tē. Bédúbpe Dyöb á esōŋ é pónde boŋ á pónde e mekágsen bédol yǎl ámbíd. ¹⁴ Mbál ńíme ńhúné á mekáð-te, ńlūmte bad ábe béwóge Eyale é Dyöb, boŋ kááŋ ne á asóg, mpúlé mé nkōŋsé, abud á bwēm awóŋ, ne menyinge mé nkōŋsé ńkán bó nlém áte. Nê ákæá', béeheléé kæse é e'pum achyáa. ¹⁵ Mbál ńíme mó-ε méntān kæse e ndṵṵb, ńlūmte bad ábe béwóge Eyale é Dyöb ne nlém ńsyāāl, békōō-ε chó á nlém-tē. Nê ábele' béwesān kááŋ béchyáá e'pum.

Nzé béchódé etrukán, béekōŋgéé chí
(*Mat 4.21-25*)

¹⁶ “Modmod eémāá'é etrukán achod se ákōō chó á ebwāg-sé, káa atíbed chó á anōŋ sé. Abelé ákēlē chó dásō ámīn, ábel boŋ kénzée awě asóle á ndáb, ányíne ekíde. ¹⁷ Dyam téé áde áde á e'kōŋned-te débíd á nhéné. Kéchée-ε éche ênsōóm á e'kōŋned ébyēen, ébíd-te á enyēn. ¹⁸ Né-ṵṵ, nyétéd pónde ngáne nyéwóglanné. Kénzée awě awóó nsōŋten

ńi kun é nkamlɛn mí mín, Dyǒb dɛbād mó nímê nsòŋtɛn abɛ. Ane awě mó-’ɛ eewóo, ábōd ké éche áwém-téné aá mówōō.”

*Túmbé eche Yesuɛ
(Mat 12.46-50; Mak 3.31-35)*

¹⁹ Bōōb-pōō, áde Yesuɛ nyaá ne baányan bɛhyédé mó anyín, bɛnkɛnhɛnlé mó apɛ bɛnbɛn, áyāle etál éébédéé ngáne ndun e mod ɛnlɛŋnéd-té mó. ²⁰ Dōo bad bɛlāŋgɛé mó bán, “Pón nyoó bōōbɛ baányon bɛtyéémé á ebwóg, bɛhɛde-’ɛ wɛ anyín.” ²¹ Hɛɛ Yesuɛ átímtanné bó nén aá, “Bad ábe bɛwóge eyale é Dyǒb, bɛbɛlé-’ɛ ngáne échê eyale éhóbɛé, bōō bédé awem nyaá ne ábêm baányan.”

*Yesuɛ ahóódté ekukud
(Mat 8.23-27; Mak 4.35-41)*

²² Mbwe nhóg Yesuɛ ansól á bǒle-tê ne ábê bembapɛɛ, aláá bó aá, “Syāá déchabe pɛd e edib eníníí.” Dōo bɛbwógkɛ ekɛ. ²³ A ekɛ-tê wê, e’chó bɛnkōb Yesuɛ. Hê dōo ekukud étáné bó átíntê e edib. Mendíb ménsól bó á bǒle-tê káŋŋ, mam mébéén bó ebébtéd. ²⁴ Hɛɛ békíí Yesuɛ anyem ásɛ bon bɛlāŋgê mó bán, “A-Sán, a-Sán, pón syánê dewág-ōō!” Dōo ányémmé ásɛ, ákānnê ekukud éched áte, éhób-’ɛ. Edib éche éhódé’áá áte chómpɛ énsog ahod. ²⁵ Dōo ásɛdtɛé bó aáken, “Nédê nyéedúbpɛé me-ye?” Nén dén-kōbéd bó mbwóg, yǎl-lɛ enkóm bó áte bwâmbwam bɛsɛdté nhóg ne aníníí bánken, “Ebál é mod éhéé chén, éche ékamlan káŋŋne ekukud ne mendíb, káŋŋ bɛwōgnê-’ɛ mó?”

*Yesuɛ achōŋtɛ mod a Gerasin
awě e’daádŋ bé mbéb bɛmbɛɛ áte
(Mat 8.28-34; Mak 5.1-20)*

26 Yesuε ne ábē bembapεε bēnchabé edib, bootya á Galilia, bépē á múde nímíníí, á mbwóg e Gerasin.* 27 Ade ábídé á nkin ambomén mod a dyad nhóg awè e'dǎǎdǎη bé mbéb bém̄bē áte. Ebédé etùn é pónde áde ane mod ééháge'aá mbóté. Eédyεε'aá ké á ndáb-te, nzése á soóbade. 28 Anyín áde anyíné Yesuε, ankwě mó á mekuu ne esaád á nsəl, ábōnē aá, "A-Yesu, Mwǎn a Dyǒb á Ngum, cheé sóo déwónné? Sǒn, weekógsán με." 29 Nê démbē áde Yesuε áamáá e'dǎǎdǎη bé mbéb akamlɛn aá, é'bíd mó áte. Ngen ne ngen, nzé e'dǎǎdǎη bé mbéb bēnsəl mó áte, ké á mehangé dǎo ámbē, apádtádtáá bengǎbengǎbē ábe béhédé mó á mekuu ne mekáá, boη edǎǎdǎη é mbéb ékεεné mó á ehyáηge. 30 Yesuε ansédéd mó aáken, "Chán dǐn ádíí wε?" Ankwentén aá, "Amutεε." Anhób nēηgáne e'dǎǎdǎη bé mbéb híin bēnsōnlē mó áte. 31 E'dǎǎdǎη bé mbéb ábed é'cháá'aá Yesuε bán, eehúnté bó á echóg échě éewóo asóg,† 32 Esǎg é nguú ebédé áhed édyāg medyé á mbám mé ekone. Dǎo ábē e'dǎǎdǎη é'cháá'ε Yesuε bán átede bésəl ké á esǎg é nguú-tē. Dǎo Yesuε ábágé bó kunze. 33 Abíd áde e'dǎǎdǎη bé mbéb bē é'bídé ane mod áte, bēnsəl échē nguú áte. Dǎo nguú éwúbpe ásē, ényǎgté' á e'láá bé nkin mé edib, éhún á edib-tē, éhó-'ε. 34 Ade benǎn bé nguú bényíné nē, bēntǒm mehélé, békag békánlé bad nkalaη á dyad-tē ne á mebwóg níme médé benben. 35 Awóg áde bad bēwógé-'aá nē, bēbwógé-'ε ásē áκε dényǐn dyam

* **8:26** Gerasin: Donje á kálag dé'só áwóo Gadara, émpēe-'ε éwóo Gεgεsa. † **8:31** Ebí: Mewēmtɛn mémbē bad bán e'dǎǎdǎη bé mbéb bēbē á mbwóg á ndib e ebí kǎsη né echab pónde e nkógsɛn epedé.

áde ábénlédé. Bépédé-'áá wée Yesue ámbēē, bényín ane mod awě ánhūdtē e'dəádəŋ bé mbéb áte ngáne ádyéé mós á akéb, ahédé mbóté á yǎl, ádyēē-'ε bwām. Dóo mbwóg ríkóbé bós. ³⁶ Bad ábe bényīnēn dīd bēnkálé bós ngáne Yesue áchóŋté ane mod. ³⁷ Hée bad bé mbwóg e Gerasin béláŋgé Yesue bán ásyəə áwāb ndəəb, áyāle mbwóg rí ngíne ménkōb bós. Dóo ásólé mós á bǎle-tē, boŋ ásūē'. ³⁸ Mod awě bēnhūdtē e'dəádəŋ bé mbéb áte anchán mós áá búmō békag, boŋ Yesue antiméd mós ámbīd áá, ³⁹ "Timé' áwōŋ dyad, éke ékanle bad ndəle a dyam echě Dyōb ábénlé wε." Ane mod ansú á dyad, ákag, ákanle mod téé dyam áde Yesue ábénlé mós.

*Yesue apuúdté ngəndérε póg
áchōōd-tε mmwaád ampée
(Mat 1.18-25)*

⁴⁰ Ade Yesue áhúú, ndun e mod enhyě mós aságnēn ne menyīŋge ngáne émbēē bán bésiné'áá mós. ⁴¹ Hée mod nhóg awě béchágé'áá bán Jairuse ápédé áwē. Jairuse abédé nhóg átínté benkamleŋe á ndáb e mekáne. Ankwε Yesue á mekuu, ácháā mós áá, áhyε áwe ndáb. Áá ⁴² nímē mpəm ní mwān a mmwaád ríhede awé.

Ade Yesue ákagké áwed, bad bēnləŋnéd mós. ⁴³ Mmwaád nhóg ambé áhed awě akōnlé'áá nkole nímē mekií mébídé'áá mós á yǎl pónde ésyāēl. Mmē nkole nábédé mós á yǎl á etūn é dyōm-a-mwé ne nímε ésebán modmod ahele mós bwām adid.‡ ⁴⁴ Hée ábídé Yesue ámbīd, boŋ ásitén Yesue mesó mé nkobe nímē ánwāā'é. Abwōg-ábwōg mekií ménsōg

‡ **8:43** Donje á kálag dé'só ébádé bán: Ammäd chōm ésyāēl éche ánwōŋgē abébed wée bad bé meł.

mó abíd á yǎl. ⁴⁵ Dóo Yesue áseɗteé aáken, “Nzé-módé asidténe me?” Modmod enkênkwenténne. Dóo Petro áhóbéé aá, “A-Sáŋ, ngómē ndun e mod elǎhnédé wε, kááŋ békáŋnéné-’ε wε.” ⁴⁶ Boŋ ké nê Yesue anhób aá, “Mod akidténe me, áyǎle nwógé ngáne ngíne ebídé me á yǎl.” ⁴⁷ Ade ane mmwaád ányíne nê bɔɔb aá móshelée yǎl akoo, ambíd Yesue á’sō. Anáá’áá ne mbwóg. Ankwε mó á mekuu. Héε áhóbéé á’sō wée bad bésyǎl chǔm éche ékáá boŋ ásitén mó, ne ngáne módyéé bwâm melelem mé pónde. ⁴⁸ Dóo Yesue áhóbéé aá, “A-mwǎn-a-mmwaád, adúbe ádōŋ ádíde wε bwâm. Kǎg ne nsan.”

⁴⁹ A pónde eche Yesue áhóbéé nê, dóo mod awě bélomé wée Jairuse ápédé boŋ áhōbē nén aá, “Weétagné wε Meléede ataged. Awonŋ mwǎn amaá mó awé.” ⁵⁰ Yesue awógé-’aá nê, boŋ álǎngē Jairuse aá, “Weewógé mbwóg! Dúbé dúbpén, né mwǎn ádyéé wε bwâm.” ⁵¹ Ade Yesue ápédé wée Jairuse áwe ndáb, enkênháá etál aá, mod ampée áhíd mó á ndáb-te éetóméé Petro, Jōne ne Jemse, nchoo ne ane mwǎn sáá bó nyan. ⁵² Bad béchyé’áá, bélebé-’ε. Yesue anláá bó nén aá, “Nyéechyēē’. Ane mwǎn eewédeé, akúne kúnén.” ⁵³ Bad bēmbóotéd mó awɔɔ, ngáne bémǔí’é bán amaá awé. ⁵⁴ Héε Yesue áchǎngé mó ekáá, boŋ áchǎgé mó aá, “A-mwǎn, páde áse.” ⁵⁵ Dóo edǎádǎŋ étímé mó á yǎl, apáde-’ε áse ábwōg-ábwōg. Yesue anláá bó aá, bébe mó ndyééd, ádyê. ⁵⁶ Yǎl enkóm nyaá bó sǎŋ áte bwâmbwam, boŋ Yesue anláá bó aá, béekanlé modmod dyam áde ábénlédé.

9

Yesue alómé bembapεε dyôm-ne-bébe
(Mat 10.5-15; Mak 6.7-13)

¹ Yesue anchélé ábē bembapεε dyôm ne bébe abwóg ahóg. Ambag bó ngíne ne kunze áhúd bad e'dáádəŋ bé mbéb áte, ne ámad nkole nyaa ne nyaa. ² Anlóm bó aá, béke békale nkalanj mé nkamlen ní Dyöb, béchoŋte-'ε bad. ³ Dóo álângeé bó nén aá, “Nyéewánlé chȫmchȫm á eke, ké ntón, ké ekwe, ké ndyééd káa ngáb, modmod eewánlé-'ε mbóté ébe. ⁴ Ndáb ké ehéé echě nyésólé áte, nyédyεε áwēd-te káəŋ ne mbwe níme nyésyəngeé. ⁵ Dyad ké áhéé-'ε áde béekobéé nyé nken, nyétēdē dó, nyékūd-te ebumbú á mekuu álúmed nén bán échab ebébtéd énoŋe bēn.” ⁶ Héε bembapεε bébwógké ásē, békäg dyad ne dyad téé, békale nkalanj ní bwám, bédidé-'ε bad bwám höm ne höm téé.

Herəde atage áte
(Mat 14.1-12; Mak 6.14-29)

⁷ Bəəb-pəə Herəde awě akamlánnáá alonj á Galilia anwóg mam mésyāēl níme mēmbenléd. Mewēmtən métágé'áá mó áte áyāle bad behóg béhóbé'áá bán, Jəne apuúdé, ⁸ ábíníí bán, Elaijaa atimé ámbid á nköŋsé, bēmpēe-'ε bán, nkal é'dáádəŋ nhóg a'bəəd mó atimé ámbid á alonjé. ⁹ Herəde anhób aá, “Mēmbel bésēl Jəne nló. Nzéé ampée níwógéé bán abele nímén mekan?” Nē dēmbēl ádəŋ aá mónyín ane Yesue.

Yesue adidté ndun e mod
(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Jən 6.1-14)

10 Ade bembapεε bé nlomag béhúú ámbíd, bénlāā Yesuε mam níme bébélé. Héε átédé bó boη átimné bó á ahángé á hóm á dyad á Betsaida. 11 Ade amute á bad áwógé nê, dénhíd mó áwed, káση βétán mó. Ankob bó bwám, ákanlé bó póle e nkamlen ní Dyöb, áchoηté-’ε bad ábe béhédé’áá bwám adyεε. 12 Ade ngukél épédé dóo bembapεε bélânge Yesuε bán, “Chené ábén bad, βétimé’ á myad-tê níme médé βenβen, áβel béhed ndyééd ne hóm áde βénaá’é. Ndyééd eésaá hén, e’noη-’ε béesaá wéε dédíí nén.” 13 Héε Yesuε álângeé bembapεε áá, “Nyé bó nyéβε bó chöm éche βédyēē.” Dóo béhóbεé bán, “Sêwóó e’wεle é’táan ne súu éβε. Ene ndyééd éhēlēē bad βésyāāl akwog.” 14 Mesoηgé mé bad ábe bébéde áhed mémβē e’kálé é’táan. Boη Yesuε anláá áβē bembapεε áá, “Nyélad bad áte, nyékab bó boη akab téé áβê móom mé bad métáan.” 15 Bēnkāb bad áte ngáne ánhōbpē. 16 Héε Yesuε átédé áβê e’wεle é’táan ne échē súu éβε, ákabé áte, ásāgnān Dyöb boη ábagé bembapεε áá βékabpe bad. 17 Bad βésyāāl bēndyē, βékód-tε káση ene ndyééd élyāg ásē, eche βeládé áte e’lōη dyōm ne é’βε.

*Nzé-módé Yesuε mwèn ákóó abé?
(Mat 16.13-28; Mak 8.27-9.1)*

18 Mbwe nhóg Yesuε anchíb yāl áke dé akáne. Bembapεε βēnpēn bóo bémbē áhed. Ansédéd bó aáken, “Nzé-módé bad bó béhóbεé bán ndé?” 19 Bēntimtén mó bán, “Doηge á bad béhóβε bán, edíi Joηε Ndusenε. Doηge áhōbē bán, Elaijaa, bémpēe bán, nkal é’dáádəη a’bóód atimé ámbíd á alonjé.” 20 Dóo Yesuε áhóbεé áá, “Boη nyébēn-ne,

nzé-módé nyéhóbeé bán ndé?” Dóo Petro áhóbeé aá, “Edii Ane Awě Dyöb Awógté.”

²¹ Héε ásíméé bó etúu áte, álāngē-’ε bó aá béepanlé áte. ²² Ambád aá, “Mwǎn-a-Moonyon atǎngéné ákūd metake hiin, bad bémbáá bóobe beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bēbān-’ε mó á yǎl. Běwūū mó, boŋ e’pun ábe é’lonténé é’láán, ǎpuú.” ²³ Anláá moosyǎl áhed aá, “Kéznéé awě adǎé me ahíd ásob yǎl mendíb, ǎpēm ádē awōg mbwe téé, boŋ áhíde me. ²⁴ Ayāle kéznéé awě ahede ádē alongé ason, ǎbōd dō. Kéznéé-’ε awě abódé ádē alongé ayāl echēm, ǎkūd alongé áde déemaá’. ²⁵ Nsyǎǎ ríhée mod ákudté nzé akudé nkōŋsé rísyǎl boŋ abóó, ké’ε abódé échē edǎǎdǎŋ. ²⁶ Kéznéé awě ǎkwāgēn me ne ábēm e’yale, Mwǎn-a-Moonyon mómpē ǎkwāgēn mó á pónde échē ǎpéé ne ehúmé échē, nédē ehúmé é Sǎŋ ne ángel éche ésáá. ²⁷ Boŋ á mbále, baahóg bédé nló ǎmīn bōob, béenyínénne kwééd dīd, áde béēsēbpeé nkamlēn rí Dyöb anyín.”

*Yǎl ehǎŋléné Yesue
(Mat 17.1-8; Mak 9.2-8)*

²⁸ Néε émádé ké e’pun waam, áde Yesue ámáá ahób nê, ankéén Petro bó Jōn ne Jemse á ekone mīn ákáne. ²⁹ Ade ákánnéé nê, e’só bēnhǎŋlén mó á nló, nkobe mīmē mó-’ε nípúbé féréd, nīmwaá-’ε áte. ³⁰⁻³¹ Abwōg-ábwōg bad bébe, Mosεε ne Elaijaa, bémbīdēn ehúmé é ngum, bébootéd mó akalēn. Békálé’áá ngáne álōnēdtē ntii rí Dyöb tǎngene kwééd eche áwēē á Jerusalem. ³² E’chó bēnlōn Petro ne baáb á dīd. Ade békábnédé bényīn ehúmé échē ne bad bébe áhed. ³³ Ade

ábê bad bébe bétēdtéé Yesue, dóo Petro álângeé mó aá, “A-Sán, ébóó ngáne syāā dēdíí hén. Délōn eʼbem éʼláán, échōn, éche Mosēe ne éche Elai-jaa.” Anhób nê ésebán abíí chōm éche áhóbéé. ³⁴Éépedéé ké amad á nsəl, bon mbag ébíd, ékúdtén bó. Nén dénkōbēd bó mbwóg. ³⁵Héé béwógé ehób ébide á mbag-tē nén, “Mwän awēm mó nén. Móo n̄pwédé. Nyéwógne mó.” ³⁶Emáá-ʼaá ahób nê dóo bényíné Yesue mwēnpēn. Bénkoó ádén akan ésebán békanle modmod dó.

*Yesue achōjté kódemod
echē edáádān é mbéb émbēē áte
(Mat 17.14-18; Mak 9.14-27)*

³⁷Ade b̄n éʼsángeé, Yesue bóobe bembapēe bēnsūd á ekone-sé. Ndun e mod ehye mó abomēn. ³⁸Héé mod nhóg á echōn é bad-tē wē álēbpēé mó aá, “A-meléed, sōn, ncháaʼ wē meé, éñan awem mwän á d̄id. Adíí me mpōm mí mwän. ³⁹Edáádān é mbéb étagte mó. Nzé échōngé-ʼe mó, abelé abón esaád, ahún ásē, ánúadé kóān mehod mébídē mó á nsəl. Elédte mó achene, né émáá mó yəl ached áte. ⁴⁰Mempēén mó wēé ábōn bembapēe, nchān bó meé, bébided mó edáádān é mbéb chē áte, bon béehelēé.” ⁴¹Dóo Yesue átimtanné aá, “Wáā, nyé bad bēʼ chii, mbeltéd n̄mēn méētyéeméé, nyéewóo-ʼaa adúbe. Chán mápēé nyé adyēen bon nyédúbé me? Hyēné awōn mwän hén.” ⁴²Ade ane mwän áhúéʼé nē, edáádān é mbéb échēd émpíí ane mwän, ébōm mó ásē, ánúadé. Dóo Yesue ákánne échē edáádān é mbéb áte, ád̄id ane mwän bwām, ábāg-ke mó wēé sáá. ⁴³Menyáké ménkōb moosyáál, ányín ndāle a akan awē Dyōb ábélé.

*Yesue akänlé eche kwééd ngan ámpē
(Mat 17.22-23; Mak 9.30-32)*

Ade bad bélyágé bényágéé nê, áyāle chõm éche ébénlédé, Yesue anláá bembapεε nén aá, ⁴⁴ “Nyésõngten dyam áde rihedeé nyé aláa bwām. Bébě Mwän-a-Moonyon á mekáá mé baányon.” ⁴⁵ Bon ábē bembapεε béenkēnsõnténné chõm éche ánhõbpē. Embē née ngan eché elelé bó atóge, bébáá’áá-’ε mó aseded.

*Nzéé atómténé mod
ambáá abé á’sõ é’ Dyõb?*

(Mat 18.1-5; Mak 9.33-37)

⁴⁶ Bembapεε bēmbootéd aswan̄ten tângene mod awě atómténé mod ambáá abé áwab tĩntê. ⁴⁷ Yesue anchēm bó mewēmtēn áte. Antéd mwāmpĩn ní mwēndem, ápēēn mó áwe akéb. ⁴⁸ Dóó álånggéé bó nén aá, “Kéznéé awě akobé anén mwän á dīn ádēm, né akobé mε. Kéznéé-’ε awě akobé mε, né akobé ane awě alómé mε. Né-óó, ane awě adé mwāmpĩn áwen tĩntê, né mó atómé mod ambáá abé.”

*Mod awě adé awõñ
(Mak 9.38-40)*

⁴⁹ Jonε anhób aá, “A-Sán, sennyín mod abídte bad e’daád̄on bé mbéb áte á dīn ádõñ, sēnláá-’ε mó bán ásõg Abel nê, áyāle eesaá ne syánē.” ⁵⁰ Dóó Yesue álånggéé bó aá, “Nyéelånggéé mó bán ásõg Abel nê. Kéznéé awě eetāngán syánē né adé ne syánē.”

Bébáá Yesue nken akob

⁵¹ Bõõb-põó, pónDé eche Yesue ántāngēnnē akε ádyõb embootéd apε. Né-óó, ammāđ atíi aá, mótāngēnnē akε á Jerusalem. ⁵² Hé-’áá alómé mésénze á’sõ. Mēnkě á mwă dyad a Samaria nhóg,

âbele mó mbonşén. ⁵³ Bon áde ápédé áwed bad bé dyad bénkênkobpé mó nken áyāle á Jerusalem dōó ákágé'áá.* ⁵⁴ Ade bembapεε, Jemσε bó Jon bényíne nê, dōó bésédte Yesue bánken, “A-Sán, edáé wεé séchéle muú ádyōb, rhyε rhyáad bó-ye?”† ⁵⁵ Bon Yesue ankuné áwāb, ákānnē bó áte.‡ ⁵⁶ Héε bó bōó békíí á dyad démpēe.

Bad ábe bēmpōn Yesue ahíd

(Mat 8.19-22)

⁵⁷ Ade békagké nê, mod nhóg anláá Yesue aá, “Měhíd wε kéhéé áde ékagké.” ⁵⁸ Dōó Yesue átímtanné mó aá, “E'bubwóg é'wóó ábab e'lóm wεé bésóléé, menən-ne ámpē méwóó nímab mŭm, bon Mwān-a-Moonyon eewóó'é hōm áde ábannéé nló.” ⁵⁹ Yesue anláá mod ampée aá, “Hyăg, éhíde mε.” Bon ane mod antímtén mó aá, “A-Sán, mwě, rísébe ríke rílime echem sán.” ⁶⁰ Yesue anláá mó aá, “Mwě ndim rílimme nímāb ndim rí bad. Bon wε, éhedne bán, éke ékanle bad nkalanj mé nkamlen rí Dyōb.” ⁶¹ Mod ampée anláá Yesue aá, “A Sánjú, měhíd wε, bon mwě, rísébe ríke rílyágtēn echem ndáb.” ⁶² Bon Yesue anláá mó aá, “Kéznéé awě aboótédé hōm alíi, bon ánōné' ámbíd, eékwōgnedéé âbel nsón ásē e nkamlen rí Dyōb.”

* **9:53** Alon á Samaria démbē áfinté melonj mé Galilia ne Judeya. Bon bad bé Israel bénkênkobpé bad bé Samaria nēε baányan. Né-ó bad bé Samaria béekwεntannaá bad bé Israel ábe bēbídé'áá á Galilia nken akob nzé békágé'áá ngande achog á Jerusalem.
 † **9:54** Donje á kálag é'só ébáde bán: nēngáne Elaijaa ámbenlé.
 ‡ **9:55** Donje á kálag dé'só ébáde bán: anhób-pe aá, “Nyéebíi'ε edáédəŋ éche ékamlan nyé. Mwān-a-Moonyon eépedéé áwúu bad, apedé dásō ásonj bó.”

10

Yesue alómé bembapεε móom saámbé ne béβε

¹ Ambíd e nê, Sánḡwéé ampwěd bembapεε bémpēe móom saámbé ne béβε.* Anlóm bó á'sō béβε béβε dyad téé ne hǒm téé áde ámbī'íe aá móōpě. ² Anláá bó aá, “Nzag echyáá bwâmbwam, bwēm é'hednad apád, boḡ bepád béebuu'é áte. Né-ǎó, nyékânne nén bán, nwóó-nzag álóm bepád. ³ Nyékag-kǎó, boḡ nyébíi bán nlóme nyé née rídyoḡ mí mbód átínté e ngǎ. ⁴ Nyéewánlé ekwε é ngáb á yǎl, ké ekwε empée, káa metámbé. Nyéebwāg-ke mod aleled á nzii. ⁵ Ndáb ké ehéé eche nyésōnlē, nyéleled bó nén bán, ‘Nsaḡ mǐbê ne nyé.’ ⁶ Nzé mod a nsaḡ adé áhed, né mímēn nsaḡ mébē ne mó. Nzé eésě, né métimén nyé bēn. ⁷ Ndáb ké ehéé eche nyésólé, nyédyēē áhed. Nyéēpenlád ndáb áte. Nyékob-pε kéchéé éche bébageé nyé ádyé káa ámwé, áyāle mod a nsón atánḡéné née ákudéé míme nsábe. ⁸ Dyad ké ahéé áde nyépédé áte, boḡ békob nyé nken, nyédyê kéchéé éche bébágé nyé. ⁹ Nyédide bad bé nkole bwâm, nyéláa-'ε bó nén bán, ‘Nkamlēn ní Dyǒb nípedé nyé benben.’ ¹⁰ Boḡ dyad ké ahéé áde béekobεé nyé nken, nyéke á ntém nzii, nyéhôb nén bán, ¹¹ ‘Ké échén ebumbú éche émbē sé á mekuu, sêkudté nyé chó, boḡ ké nê nyébíi bán nkamlēn ní Dyǒb rídé benben.’ ¹² Nlānge nyé mēé, á epun é nkáásé, nkógsen míme dyad á Sodom dényínnē mébē mwāmpīn tómaa míme bad ábe bédé ádé dyad áte békudté.

* **10:1** Móom saámbé ne béβε: Doḡge á kálag dé'só áwóó: móom saámbé.

*Edé ngəl ne bad ábe béekunne mbid
(Mat 11.20-24)*

¹³ “A-bad bé Korazin, ébēēn nyé ebébtéd! Ebēēn nyémpē ebébtéd á-bad bé Betsaida! Ayāle nzé émbē bán, ndəle é mekan éche Dyöb ábéle áwēn myad, émbenléd nê á dyad á Tirε ne dyad á Sidon, né bēnwāā melebe se etūn, bēmwagtéd-te mbúbú áyāl álúmed nén bán, béhəŋléné ádab abé dé mbéb. ¹⁴ Boŋ mbwε mé nkáásé, nkáá míme bad bé Tirε ne bé Sidon mébē mwāmpin tómaa mímēn. ¹⁵ Nyé bad bé Kapenahum ámpē, nyéwēmtan bán, nyémaá ape ádyöb,

boŋ bésudéd nyé kəŋ se ásē á dü-á-muú.”

¹⁶ Héε áləŋgεé bembapeε nén aá, “Kéznéé awě awógné nyé, né awógné mε, boŋ kéznéé awě abáá nyé á yəl, né abáá kəŋne mε. Kéznéé-’ε awě abáá mε á yəl, né abáá kəŋne ane awě alómé mε á yəl.”

*Bembapeε Móom saámbé
ne bébe béhúú ámbid*

¹⁷ Ade bembapeε móom saámbé ne bébe ábe Yesuε ánlōmmē béhúú ámbid, bēnlāā mó ne menyiŋge mésyāāl bán, “A-Sáŋ, kəŋne e’dəádəŋ bé mbéb bēnsudéd yəl áwεd e’só, atúb áde sétúbé wε dīn.” ¹⁸ Dóó Yesuε áhóbεé aá, “Nnyíne Satanε ahúne ádyöb nēŋgáne emwεdmwεd. ¹⁹ Mbagé nyé kunze ádyaa nyə bóobε bengaabobε bé mpwεn ámin, ne átóm ngine esyāál eche Satanε áte, Satanε ne ane awě akóó syánē. Dyamdyam déebenlé nyé. ²⁰ Boŋ ké nê ámpē, menyiŋge míme nyéwógεé méēbāg nén bán, áyāle e’dəádəŋ éwógné nyé, boŋ pεn

nyéwôg menyinḡe dásō nén bán, m̄n méténlédé nyé ádyōb.”

Yesue awógé menyinḡe

(Mat 11.25-27, 13.16-17)

²¹ Abwōg-ábwōg Edáádəŋ éche Esáá† énwōgēd mó menyinḡe bwámbwam, ahób aá, “A-Tê, Sánḡwéé a nkoŋ ní sé ne mí mín, nságnen m̄bê ne we áyāle elúmté mpín mí bēndem mam míme ébánḡé bad bé debyéé ne bad bé nsōŋten. Εε, a-Tê, nê dēn dōo édáá weé, ébenled. ²² Nlāa nyé meé, Echem Sán ebagé mekan mésyāāl áwēm mekáá. Mod ké nhóg eékoŋtée mwān abii ésebé Dyōb Titée. Mod ké nhóg-ke ámpē eebii’ é ngáne Titée ákóŋté abé ésebé mwān, ne kenzéé awē mwān ádáá aá mólúmed mó.”

²³ Héé ákúnné wée bembapee, boŋ álāngē bó á kun-tê nén aá, “Nsimé ne bad ábe bényíne’ mekan míme nyényíneé nén! ²⁴ A mbále nlāŋge nyé nén meé, bekal-bé-e’dáádəŋ híin ne kəŋ é bad híin bēnwanén ányín mekan míme nyényíneé ne áwóg mekan míme nyéwógé boŋ bénkényinné, bénkēnwóg-kaá.”

Ngan e mod a Samaria awē aboo nlém

²⁵ Bōob-pōó meléede a mbéndé anhyē Yesue akəg áte aá, “A-meléed, cheé mébenlé boŋ níkūd alongé áde déemaá?” ²⁶ Yesue antimtén mó aá, “Chán éténlédé á kálag e mbéndé. Cheé éláá áwēd-te?” ²⁷ Meléede a mbéndé ankwentén aá, “ ‘Etəŋgéné bán édəŋ Sánḡwéé ádōŋ Dyōb ne nlém ísyāāl, ne edáádəŋ ésyāāl, ne ngíne esyāál, ne mewēmtən

† **10:21** Donḡe á kálag dé’só áwóó Edáádəŋ éche Esáá; émpē bán, échē edáádəŋ.

mésyāāl. 'Edəŋ-'ε mwānyoŋ nêŋgáne echoŋ yāl.' ”
²⁸ Yesue anláá mó aá, “Ebíi akwenten. Nzé ebelé áned, né wěkūd alongé áde déemaá”²⁹ Ngáne ane mod áhédé'áá aá mósuud yāl nzəm, anseǝdéd aáken, “Nzé béchəgεé wěŋ nê?”³⁰ Atimten mó, Yesue ankāl ngan aá, “Mod a Israel nhóg ak-agé'áá eke, ambíd á Jerusalem, átimé á Jeriko. Ade ápédé á etŭn-tê, bechíb bénkōb mó, békōbēn mó chōm esyāāl éche ánwālēē. Bēmbōmtéd mó káəŋ áhedé awé. Dóo béchénné mó á nkəg ní nzii.³¹ Prise póg chōmpē esyōgkε'áá melemlem mé nzii. Dóo átáné ane mod. Ambamé nkəg ní nzii mímíníí.³² Mod a túmbé e Levi awě abelé'áá nsón á Ndáb-e-Dyōb‡ awě mómpē ampě áhed, boŋ anyín mó, ambamé melemlem.³³ Boŋ mod a Samaria nhóg awe atómé'áá ene nzii, ampě áhed. (Bad bé Samaria bóəbe bad bé Israel béechemtannaá.) Ade anyíné mó, anwóg mó ngəl,³⁴ ákē áhed, ahé mó mel á sii-tê, ákaŋ chó, boŋ ápēmē mó á ésel mín. Apεéné-'aá mó á dyad-tê, boŋ ásōnlē mó á ndáb e beken, ábōŋgē mó.³⁵ Née bīn é'sángé ahúd e'kálé é'táan, ábag nwóó ndáb aá, 'Téd nén, étəgnan anén mod, kéchéé émpēe éche wébēbēdtē, mětímtéd wε ámbíd á ehúu.' ”
³⁶ Hée Yesue ásεdtεé ane meléede a mbéndé aáken, “Atíntē e ábê bad béléáán ábe béntān ane mod awě bechíb bénlōgēnnē, ahéé anlúméd aá módé waáb?”³⁷ Meléede a mbéndé ankwentén aá, “Ane awě anwóg mó ngəl.” Hée Yesue álāŋgεé mó aá, “Kăg-kō, wēmpē ébele' melemlem.”

‡ **10:32** Mod a túmbé e Levi: Dyōb dēmpwěd enén túmbé ábel nsón á Ndáb-e-Dyōb. Bėwōŋgánnáá prise ánabe Ndáb-e-Dyōb áte ne áboŋsen ntíi ní mende.

Mataa b́ Maria b́kóbé Yesue nken

³⁸ Yesue ne ábē bembapεε bēmpě mwă dyad nhóg. Mmwaád nhóg awe béchágé'áá bán Mataa ankób b́ nken. ³⁹ Ane mmwaád mwănyan abédé d́n bán Maria. Maria anhyě Yesue adyεε á nkæg, áwóg mekan níme áyágté'áá. ⁴⁰ Bon Mataa anhágén áte ne nsón ní ndáb-te. D́o áhyédé Yesue aláa aá, “A-Sánjú, weenyínéé nén wεé, awem mwănyan atédnéde mmēmpen nsón nsyāāl-ε? Láa mó wεé, áhyε áwōngεn με.” ⁴¹ Bon Yesue antimtén mó aá “A-Mata, nlém rítage we áte áyāle ekud é mekan. ⁴² Bon dyam ádé ahóg áde ákóó etógnén abé. Maria apwεdé d́, ádé-ε bwām. Meéhēlē-áa se mbel se b́kóbēn mó d́.”

11

Ayáged dé mekáne
(Mat 6.9-13, 7.7-11)

¹ Mbwe nhóg Yesue ambé hóm, ákánne'. Ade áamáá akáne awě mbapεε nhóg anláá mó aá, “A-Sán, yágéd sé ngáne b́kánneé ngáne Jone án'yāgēdtē ábē bembapεε.” ² Yesue anláá b́ aá, “Nzé nyēhede akáne, nyéhôb bán, 'A-Tê, edúbé ébê ne ádon d́n. Mmon nkamlen níhyε rítéd etál.

³ Băg sé eched ndyééd e epun é b́n* mbwe téé.

⁴ Lagsén sé nímed mbéb, áyāle sémpē sēlagsan mod téé awě apānné sé, weémwāg se sēhún á mekágsen-tē.”

⁵ D́o áhóbéé aá, “Nzé ewóó wěn, bon ekií áwē melúde wεé, 'Amúē, bál με e'wεle é'láán

* **11:3** Ndyééd e epun é b́n; káa ndyééd e epun éche éhúé'.

hê, ⁶ sôn, nkúde nken awě achabé abíd, awem nsón-a-echoŋ apedé áwêm. Meewóo-'áa chõm-ée ríchágtanné mó.' ⁷ Boŋ ane wěŋ mó-'ε atímténé wε á ndáb-te aá, 'Weétagté με. Mmaá με ekob adib, syáabe ábêm bãŋ sêmaá anaa ásē. Méehenlé apáde ásē áβε wε chõmchõm.' ⁸ Nlása nyé á mbále méeé, saké ké echoŋ éche nyédíí, chõó épād mó ásē. Boŋ abádnen áde wébādnēnē wěŋ, dáo dékəŋ boŋ apádé ásē, áβε wε kéchéé éche éhedeé. ⁹ Nlanŋe nyé nén méeé, hedén Dyõb, áβε wε. Hěd, Dyõb déběl enyín, kũm ekob, Dyõb dédibnéd wε. ¹⁰ Ayāle kénzéeé awě ahědné Dyõb, ákũd, awě ahede-'ε, ānyín. Kénzée-'ε awě akumé ekob, Dyõb dédibnéd mó. ¹¹ Nyé besáá bé bãŋ, nyé ahée mwāŋ áhedénné súu, boŋ mó-'ε átímé ébage mó nyă? ¹² Káa nzé ahědné wε akii á kúb, boŋ wε-'ε étímé ébage mó ngabobe a mpwen? ¹³ Nzé e'bébtéd é' bad née nyé nyébage áben bãŋ kase é bwēm, tógtén-naá echen Sāŋ awě adé ámín? Chán-nō éebaá bad Edəádəŋ éche Esáá ábe behédné mó chó."

*Yesue eesad nlatén ne kəŋ e e'dəádəŋ bé mbéb
(Mat 12.22-30; Mak 3.20-27)*

¹⁴ Epun ehóg, Yesue abídté'áá mod edəádəŋ é mbéb áte éche ênkwid ane mod ebóbé. Áde émáá mó abíd áte, ane mod ambootéd dyam ahób. Nén, dénkōbēd ndun e mod echē ebédé áhed menyáké bwāmbwam. ¹⁵ Boŋ nguse é bad énhōb bán "Belzebule, kəŋ e e'dəádəŋ bé mbéb móo abage mó ngíne ábíded bad e'dəádəŋ bé mbéb áte." ¹⁶ Bémpee ábe behédé'áá mó akəg áte bēnhōb bán, álúmed bó e'chemléd ábe é'húú ádyōb. ¹⁷ Mó-'ε ambíí nímāb mewēmten, né-óó, anláá bó aá, "Alon ké ahée áde ákábné áte,

boŋ nchemtɛn méesě, débēb. Abum á ndáb áde nchemtén-ne méesě, dǒmpē dépāŋtéd áte. ¹⁸ Nzé édé bán, nkamlɛn níme Satanɛ níkábné áte, chán-nō méhɛnlé atyéem? Nhóbe nê áyāle nyéhóbé bán, mbídte' bad e'dǎádəŋ bé mbéb áte ne ngíne echě Belzebulɛ. ¹⁹ Nzé ngíne eche Belzebulɛ chǒo míbenladté ábíded bad e'dǎádəŋ bé mbéb áte, né ngíne eche nzéé-'ō ábēn bad ábe bébídte e'dǎádəŋ bé mbéb bēbenladté? Bēn bǒo békwid nyé nkáá. ²⁰ Boŋ ngáne édíí nén bán ngíne e Dyōb chǒo míbenladté ábíded bad e'dǎádəŋ bé mbéb áte, nê álúmte nén bán nkamlɛn ní Dyōb nípedé átínté echên. ²¹ Nzé ngíne e mod ebōŋséné yǎl, enəne áde dyad, échē chǒm ké ehóg éekagké hǒm. ²² Boŋ nzé mod awě atómé mǒ ngíne, abulé mǒ áte, abwǒgkɛ-'ɛ mǒ, abelé ákōbēn bwēm ábe áwannéé nzum, ákabtéd-tɛ bwēm ábe ákóbné mǒ. ²³ Né-ǒó, kénzée awě eesě ne mɛ, né atāŋgan mɛ. Ane awě eewōŋgán mɛ álad, apáa páán.

*Nzé edǎádəŋ é mbéb étímé mod á yǎl ámpē
(Mat 12.43-45)*

²⁴ “Nzé edǎádəŋ é mbéb ébíde mod áte, ébelé ébwāgē á ehyánge áhed abwóg áde ákōmméé áte. Nzé éekude, ébelé éhób aá, ‘Mětím ámbíd á ndáb eche mémbídtē áte.’ ²⁵ Apɛ áde épagkɛ-'ɛ, ébelé étán néé ndáb ésáá áte, bénábpɛ-'ɛ chǒ áte. ²⁶ Héé ékagké bǒob, éke épēēn e'dǎádəŋ bé mbéb bémpe saámbé ábe é'dé ebébtéd tómaa mwēn, boŋ é'hyɛ é'sól ane mod áte, é'bwóg-kɛ e'dii áhed. Akên eched, ane mod abág ebébtéd tómaa ngáne ánsēbēē abé.”

Menyíŋge mé mbále

27 Bɔɔb-pɔɔ áde Yesue áhóbé nê, mmwaád nhóg átíntê e bad, ankánéd ehób ámín aá, “Nnam míbê ne abum áde áchyáá wε, ne abii áde ámwáñté wε.”
 28 Yesue anhób aá, “Nnam mébē dásō né bad ábe béwóge’ Eyale é Dyöb, bébelé-’ε ngáne éhóbεé.”

Bad bé’ chii béēhīdēē e’chemléd dīd
 (Mat 12.38-42)

29 Amute á bad dēmbotéd akəl. Hée Yesue áhóbεé nén aá, “Nyongel e’chii edii nyongel e e’bébtéd é’ bad. Béhede e’chemléd bé menyáké anyín, boñ béekudté, nzése e’chemléd bé menyáké ábē Jonaa. 30 Nyaa eche Jonaa ámbēē néε e’chemléd wée bad bé Ninive, chóo Mwán-a-Moonyon ábēē wée enén nyongel e bad. 31 A Mbwe mé Nkáásé, mmwaád awē akamlánnáá alon á Seba, ányemé á soñ-tê, nchoo ne nyongel e bad bé e’chii. Abíd mbón echē ěkwid bó nkáá. Békwe nkáá áyāle ambíd se nchabnede wée nkōñsé ísógé, áhye déwóglen mam mé debyéé níme Solomone áyágté’áá. Boñ chii nén mod adé hén awē átómé Solomone. 32 A Mbwe mé Nkáásé bad bé Ninive bényemé á soñ-tê nchoo ne enén nyongel e bad. Bébid mbón echē ěkwid enén nyongel e bad nkáá, áyāle bad bé Ninive bēntédé nímbab mbéb áde Jonaa ânkaléé bó Eyale é Dyöb. Boñ chii nén mod adé hén awē átómé Jonaa.

E’nyinen bé ekide é’ yāl e mod
 (Mat 5.15, 6.22-23)

33 “Modmod eémā’ é’ etrukán achod se ákōō chó káa akúdtén chó † á ebwog-sé. Boñ abelé ákēlē chó dásō ámín, ábel boñ kénzée awē asóle á ndáb,

† 11:33 Donje á kálag dé’só éewóó’ é káa akúdtén chó.

ányinne ekíde. ³⁴ Díd dǎo ádé ngáne etrukáŋ é yǎl e mod. Nzé díd ákénlé wε áte, echon yǎl esyǎál chǎmpē ebelé ekéle. Bon nzé déékênle, yǎl chǎmpē ebelé elón wε ne ehíntén. ³⁵ Né-ǎó, nyêtóo, ábel chǎm éche ényínte nyé ekíde, éetimé abé chǎm éche étimte' nyé á ehíntén-tê. ³⁶ Nzé édé bán echon yǎl esyǎál elóné ne e'nyínen bé ekíde, ésebán ehíntén édé abwóg ké ahóg, né yǎl ẽmwaá áte, melelem ngáne etrukáŋ ẽpentéé ekíde."

*Yesue aselé Befarisia ne bemeléde bé mbéndé
(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)*

³⁷ A pǎndé eche Yesue áhóbéé nê, Farisia nhóg, anchélé mó aá, áhyε búmǎ bédyê ndyééd áwe ndáb. ³⁸ Né-ǎó ankě, asól á ndáb-te, búmǎ bédyēē á tébele. Ane Farisia ambé menyáké ányín bán Yesue eéwopéé mekáá ngáne éhédnádtáá, bon ábootéd ndyééd adyé. ³⁹ Dǎo Sǎngwéé álǎngéé mó aá, "Nǎné", nyé Befarisia, nyêwobpe mbwendé ne dǎse ámbíd e ebwóg, bon adum á bwēm ne ebébtéd bǎo bélóné áwen nlém-tê. ⁴⁰ E'dimdim é' bad ngên! Mod awě ahágé ámbíd e ebwóg, saá mó ahágé kǎáŋne áte-yε? ⁴¹ Bon nyétéd bwēm ábe é'dé áwēd-te, nyébage' betóótǎkē bé bad. Né chǎm ésyǎāl áyǎl echên ésan.

⁴² "Medim ne nyé, Befarisia! Nyétéde ké meseb ne nduu ne byaá ábíníí é'syǎāl bémpēe, nyébage Dyǎb donje nhóg áfíntê e monje dyôm. Bon nyééhédēē e'bon bé nlém ne edǎnge é Dyǎb alúmed. Nyêntǎngéné nímén mésyǎāl abel, ésebán nyéchǎbte' nímíníí.

⁴³ "Medim ne nyé Befarisia! Nyédǎə metii mémháá adyεε á ndáb é mekáne, nyédǎə-ε

melenten mé edúbé akud á dyon-tê. ⁴⁴ Medim ne nyé! Nyêdii née son éche ésóomé, éche bad bétóméé ámīn, ésebán búbíí.”

⁴⁵ Dóo meléede a mbéndé nhóg álângeé mó aá, “A-meléed, nzé ehóbe nê nédē né esyáá’ sémpē.”

⁴⁶ Yesue ankwentén mó aá, “Medim ne nyémpē bemeléede bé mbéndé! Nyêpêmtad bad nted míme ríléle apém, bon nyébên nyéebanéé ké ekáá ápémed bó mó. ⁴⁷ Medim ne nyé! Ayāle nén, bekal bé’dáádəŋ ábe besóó bénwū’é, nyêlóngé bó son.

⁴⁸ Né-óó nyébíde’ mbón, nyêlúmte-’ε bán, besóó bêmbeł bwâm ngáne bénwū’é bekal bé’dáádəŋ. Nyé-’aá nyêlóngé bó son. ⁴⁹ Ayāle nê, Dyōb ne ádē debyéé anhób nén aá, ‘Mêlōmē bó ábêm bekal

bé’dáádəŋ ne bembapεε bé nlómag, bēwū behóg, bēhəgkē-’ε ábíníí.’ ⁵⁰ Né-óó, enén nyonɣel e bad chóo êkūd nkógsen áyāle bekal bé’dáádəŋ bésyāāl ábe nímāb mekií mésyógké se á mbooted mé nkōŋsé,

⁵¹ mbooted ne mekií míme Abεε átimé’ wéε Sakaria, awē bénwū’é átíntê e menyán mé mendε ne hōm áde ásáá. Á mbále, enén nyonɣel e bad êkūd nkógsen áyāle nímê mekan mésyāāl.

⁵² “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé! Nyêkáá e’kii bé ekob é debyéé. Nyébên nyéesaá asól, nyêkáə-’ε bad bémpeε ábe béhεde asól.”

⁵³ Ade Yesue ásyəŋgeé áhed áke, bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bêmbootéd mó ahób bwāmbwam, bésεdté-’ε ekud e mekan.

⁵⁴ Bébélé’áá nímén mésyāāl áhíined mó melám ábel békóben mó awusé.

*Elébé tângene bad bé elangé
(Mat 10.26-27)*

¹ Ambid e pónde ndun e mod enladén áte, kááŋ etál éebédéé. Dóo Yesue ábóótédé bó akalɛn, mbooted ne bembapɛɛ álāŋgē bó nén aá, “Nyétéd pónde ne elangé éche Befarisia, édé nêŋgáne esultɛn. ² Dyamdyam déesaá á e’koŋnéd-te áde déebid áwed. Ké ahóg-ke déesaá, áde ásómé boŋ bán déebyéénné. ³ Dyam ké áhéé-’ɛ áde nyéhóbé á ehíntén-tê, déwōgnéd á e’nyínen bé ekíde. Dyam áde nyékálé-’aá á kun-tê ámbid e ekob, dékanléd á nhéné.

*Ane awě bétáŋgéné abán
(Mat 10.28-31)*

⁴ “Amúē, á mbále, nyéewógé mbwóg ne moonyon awě ahele awúu ekob é yāl ésebán ahele dyam démpēe abel. Awăb eetóméé nê. ⁵ Nlāa nyé mēé, mod awe nyétáŋgéné abán, adfi ane awě née amáá wɛ pemɛ e alongé akoben, awóŋ-’ɛ ngíne echě ábwéméé wɛ á dŭ-á-muú. Ne mbále ane móo nyétáŋgéné abán. ⁶ Eesaá mbále nén bán, kábpe ébe ngên, chóo béchannéé ndun étáan-ne? Boŋ ké nê Dyöb déechatánné ké póg. ⁷ Dyöb ábíí kááŋne mesongé mé e’sid ábe é’dé nyé á nló. Né-óó, nyéewógé mbwóg, nyédé etógnén tómaa ndun, ké êmbuú ké áte.

*Akob Yesue káa abán mó á yāl
(Mat 10.32-33, 12.32, 10.19-20)*

⁸ “A mbále, kenzéé awě äbid mɛ mbón á’sō é’ baányon, Mwăn-a-Moonyon mómpē äbid mó mbón á’sō é’ ángel é Dyöb. ⁹ Boŋ mod awě abáá mɛ áyāl á’sō é’ baányon, mɛ-’ɛ mēbāŋ mó

áyāl á'sō é' ángel é Dyöb. ¹⁰ Kénzée'-ε awě ahóbé eyale é mbéb tângene Mwän-a-Moonyon, äkūd alagsen, bon kénzée' awě ahóbé e'bébtéd é' mekan tângene Edəədəŋ éche Esáá éekudté alagsen. ¹¹ Nzé édé bán bésómné nyé wée belyáged bé dyad ne benkamlene, nyéētāgē áte, ngáne nyékāā'é káa dyam áde nyéhōbpē, ¹² áyāle nzé pónde epedé, Edəədəŋ éche Esáá éyāgēd nyé chōm éche nyétāngéné ahób.”

Ngan e eyókél é nhon mí mod

¹³ Átínté e ene ndun e mod, nhóg anláá Yesue aá, “A-meléed, láá mwānned wée ákabe sūmō mbwóg áte.” ¹⁴ Bon Yesue antimtén mó nén aá, “Nzé-módé abānné me nées mod awě akáadte' bad, ákabe nyé mbwóg áte?” ¹⁵ Dóo álāngéé bó moosyāal aá, “Nyétóo, nyéēbanné nlém áyāle awón á bwēm, áyāle saké nhon mós nídide moonyon á alongé.”

¹⁶ Ankalé'-ε bó ngan aá, “Nhon mí mod nhóg mémbē. Anwón nzag. Ade ene nzag échyáá, embídéd medyé nkute ne nkute. ¹⁷ Nhon mí mod mê ménhōb áwe nlém tē aá, ‘Chán mébenlé bōob áde etál éelyāgēé wée níkonḡéé medyé?’ ¹⁸ Dóo ádólé áte chósōŋ bon áhōbē aá, ‘Nén dóo mébenlé. Mēpāŋ échem ndáb é e'konéd, nlōŋ émpēe éche ékálé áte, bon nkúm medyé áwēd-te, ne nhon mímm nsyāal. ¹⁹ A pónde eched-taá mēlāā'é échēm edəədəŋ mēé, nlādté yāl nhon míme médyéé mwé ne mwé. Bōob-pōó mēched yāl, nídyāg, nímwāg, níhogé'-ε alongé.’ ²⁰ Bon Dyöb dénlāā mó nén, aá ‘Edimdim é chōm chén. Nkuu nén dēn mēkobén we pemε e alongé. Abē bwēm é'syāal ábe émáá'-aá alad áte, nzé-módé wélyāgnēdtē bó?’ ²¹ Nē dóo édíf

ne ké nzé-módé awě akúmmé yǎl nhon, bonj eésē nhon á'sō é' Dyöb.”

Weétāgē áte á alongé

(Mat 6.25-34)

²² Dóo Yesuε álângeé ábē bembapεε nén aá, “Né-
 óó nyéētāgē áte á alongé se nyéhōbē nén bán cheé
 nyédyēē, ké'ε cheé nyéwāā'ē á yǎl. ²³ Alongé átómé
 ndyééd, échen yǎl-le ámpē edé etógnén tómaa
 mbóté. ²⁴ Nyénōne', nkōnékōn. Méēwēnēē bwēm,
 méēpādēē, méēwóo-'áa hōm áde békōngeé medyé.
 Kénē, Dyöb adidte mó! Nyéebii'é bán nyédé
 etógnén bwāmbwam tómaa menōn-ε? ²⁵ Nzé-
 módé áwēn tǐntē ahele átāg áte kááj, abád ké
 epun ehóg áwē alongé áyāle átageé áte?* ²⁶ Néε
 nyé modmod nyéehelée mpín mé akan née nímē
 abel, cheé ékáá bonj nyétagé áte áyāle mam níme
 mélyágé ásē?

²⁷ “Nyénōne' mbonja ngáne ékwogεé. Eebelée
 ntü, éebaŋgéé mesaŋ. Nlānge nyé nén meé, ké kāŋ
 Solomone ne nímē nhon ísyāāl eewáa'aá mbóté
 éche épédé échén mbonja ké póg e'bonj. ²⁸ Nzé
 Dyöb áhelεε áwāadtē e'sum ábē é'bāg chii bonj
 chān béhé bó á dü, né eetómmé nyé awáad né-yε?
 Chán adúbe ádíí nyé mwāmpīn nén?

²⁹ “Nyéebanné nlém bán, cheé nyédyēē káa cheé
 nyémwēē. Nē déetagté nyé. ³⁰ Echē nyaa é bwēm
 chóo bad bé nkōŋsé béchyεε'é akud. Awēn Titée
 mwēn abíí aá nyétógnéné ábén bwēm. ³¹ Né-óó,
 nyésébe nyéhεd mam mé nkamlēn í Dyöb, dóo
 Dyöb débεé nyé ábíníí bwēm.

* **12:25** Abád ké epun ehóg áwē alongé káa áchab tómaa ngáne
 ádíí.

Nhən nime ndé ádyōb
(Mat 6.19-21)

³² “A-bānbān, nyéewógé mbwōg. Echen Sān awóó mewēmtēn nime mésáá âβε nyé ngine e nkamlēn. ³³ Nyésóm âben bwēm, nyébag betóótōkē bé bad mōné. Nyéhēd ekwε é ngáb éche éehelé amaa ásē. Nyéhê nhən nīmēn á e'koñéd âbe é'dé ádyōb, wéε dyamdyaam déebenlé mó, wéε bechīb béehenlé mó achīb, síi-'ε éehenlé mó adyé. ³⁴ Nyébíi bán wéε nhən mbágbkē mod, áhed dōo nlém-me mbágbkē mó.

Mod-téé âbê mboñsén

³⁵ “Nyépūd abad, nyéchod-te etrukán, ³⁶ nēngáne bad âbe bésine' echab sán awě akií á ngande e e'wóngé âbel boñ nzé ahúú húén, boñ akumé ekob, bēnednéd mó ábwōg-âbwōg. ³⁷ E'boñ é' yǎl áte ne bembaledε âbe echab sán épeé, boñ atán ngáne bédyéé epin, bésinéé mó. Á mbále āboñsén, ádíid bó ásē, atómtéd-te bó ndyééd. ³⁸ Ké melúde dōo âmpéé, káa epōg é mbwεmbwε, boñ atán bó melemlem, e'boñ é' yǎl áte bélyāg é'tán bó. ³⁹ Nyébíi-'ε bán, nzé nwóó-ndáb abyéé'áá póndé eche nchīb ápéé, né ádyéé epin, ésebán atεdte aá, bésal mó ndáb. ⁴⁰ Nyémpē nyētāngéné mboñsén abé, áyāle Mwān-a-Moonyonj āpě á póndé eche nyéewēmtēnéé bán āpě.”

Mbaledε awě abele nīmē nsón
ne nlém nhóg ne awě eébēlē'
(Mat 24.45-51)

⁴¹ Petro ansédéd aáken, “A-Sán, sé bēn pen-éé ékanléé enén ngan-ε, káa bad bésyāil?” ⁴² Sāngwéé ankwentén aá, “Né-óó, nyé mod té âbê néε mbaledε

awě awóó debyéé, awě abele-’ε mam níme eche sán álánge mó aá ábel. Mó adé mbəledε awě eche sán ábánné aá ákamlεn bembəledε ábíníí, ányín-ne nén aá békúdé ádāb akab á ndyééd pónδέ echě etángeéné. ⁴³ Nnam mébē ne ane mbəledε awě eche sán áhūū’έ, bon atán nēngáne ábeleé mam níme ányāgtēnnē mó. ⁴⁴ Ne mbále, nlānge nyé nén meé, ane mbəledε eche sán ábané bwēm é’syāal ábe áwóó áwe mekáá aá ákamlan.

⁴⁵ “Bon nzé ane mbəledε adé mbəledε a mbéb, bon ahóbé áwe nlém-tē aá, ‘Ebēm áte bon echem sán áhūū á ekε-tē.’ Né-óó aboótédé ábíníí bembəledε bé bebaád ne bé baachóm ábe bédé ásē echē awanεn, ádyāg bwēm, ámwāg-ke mīm mékóbe mó, ⁴⁶ ane mbəledε eche sán áhūū epun éche éewēmtεné ne á pónδέ echě énkēmbíí’έ aá áhūū. Né bēbwēm mó á ebwóg, † békógsén-ne mó ne nhel melelem ne bad ábe bēwúú nló áte. ⁴⁷ Ane mbəledε awě abíí ntíi mé nsón níme sáá-a-ndáb, bon eébonεne, káa eehíde nímē ntíi ámbíd, ákud mbéte e ngíne. ⁴⁸ Bon ane awě énkēmbíí ntíi, bon ábelé epandé, békūdē mó kúdtén. Mod ké ahéé awě bēbúdé abε, né-’aá bēbudtē mó ahεden. Ane-’ε awe bétómténé abud dé abε, né-’aá bétōmēnnē mó abud dé ahεden.

Yesue aá mópééné nkabén
(Mat 10.34-36)

⁴⁹ “Muú móó ríhyédé akwéd á nkōjsé. Mendān-’ε meé, né mēmmad akóben. ⁵⁰ Bon ntángeéné nsébé ríkud edusen é metuné, mēmād-tε chó akud bon nlém mépwíitéd me. ⁵¹ Nyēwēmtan bán, nsan móó

† 12:46 Bēbwēm mó á ebwóg káa bésēl mó áte e’són é’be.

ńhyédé apεεn á nkõñsé-yε? Aáy, saké nsañ, nkabén mǎō nípééné. ⁵² Bootya bǎǎb áke á'sō, ndáb echě ewóó bad bétáan ěkabén áte, béléáan bétǎngén béβε, béβε-'ε bétǎngén béléáan.

⁵³ Kǎkǎǎ ěbē.

Sáá ätǎngēn mwǎn a mwεnchóm,
mwǎn a mwεnchóm ätǎngēn sáá.

Nyaá ätǎngēn mwǎn a mmwaád,
mwǎn a mmwaád ätǎngēn nyaá.

Nyǎñkálé ätǎngēn mwǎn a mmwaád,
mod mwǎn a mmwaád ätǎngēn nyǎñkálé.”

E'chemléd é' bñn
(*Mat 16.2-3, 5.25-26*)

⁵⁴ Yesuε anláá amute aá, “Nzé nyényíné mbag ébide á mbəñ, nyêbelé nyéhób bán, ‘Mbúú ěchā bǎǎb’, ébenléd-tε áned. ⁵⁵ Nyényíne-'áa epub éhúé' á pεd e mbəñ, nyéhōbē' bán, ‘Enyεn ébēnēd mod bǎǎb,’ ébé-'ε áned. ⁵⁶ A-bad bé elangé. Née nyépédé abíi ngáne béléa'é bñn nén, cheé ékǎá boñ nyéēhēlē mam níme mébenlad nyé á'sō-te chii nén achem?

⁵⁷ “Cheé ékǎá boñ nyébēn nyéēhēlē adol áte nén bán, kǎse e akan nén echě ehεdnad Abel? ⁵⁸ Nzé mod ahóbé aá, mókεεne wε á kóte, hěd nzii kǎəñ nyúmō bétim ásē á nzii. Esebé nē, nzé ahédé wε á kóte, kóte chǎ-'ε ěbéé wε á mekáá mé plúε, plúε chǎ-'ε éhē wε á mbwǎg. ⁵⁹ A mbále, nlǎnge wε mεé, weéhēlēε-se ebíd á ndáb e mbwǎg-tē wē kǎəñ né etwedé áđōñ alúm ásyāāl.”

13

Nyétεde Abel dé mbéb, nyétimεn Dyób

¹ Ade Yesue ádíi áhóbēé nê, dǒo nguse é bad éche émbē áhed élanḡeé mó ngáne Payledē ánwūū' é bad bé Galilia áde bébágé'áá Dyöb mendē mé e'lém. ² Yesue antimtēn bó aá, “Nédē mewēmtēn médé nyé bán, ábē bad bé Galilia ábe bēnkūd éché ebēn, bétómé ábíníí bésyāāl ebébtéd abé áyāle bēnwēē ene ndín e kwééd-ε? ³ Aáy! A mbále, nzé nyéētēdte mímen mbéb se nyétimēn Dyöb, né nyé moosyāāl nyéēwé, nyébóó-'ε. ⁴ Chán-náa ábíníí dyôm á mod ne waam ábe ntón-ntón í ndáb ménkūmtēdte ámín á dyad é Silom, boḡ bēwé? Nédē mewēmtēn médé nyé bán, béntōmtēn ebébtéd abé tómaa bad bésyāāl ábe bēnlōḡ á Jerusalem-ε? ⁵ Aáy! A mbále, nzé nyéētēdte mímen mbéb se nyétimēn Dyöb, né nyé moosyāāl nyéēwē, nyébóó-'ε.”

Ngan e bwel ábe béēchyāā

⁶ Héε Yesue ákálé ngan aá, “Mod anwōḡ alín á bwel á nzag-tē. Ankē epum é bwel áhed áwedé-mín ngen ne ngen, boḡ enkēnyínné ké ehóg. ⁷ Héε álanḡeé nnōn-a-nzag aá, ‘Edé bǒob mwē rílaán áde nḡpagké á bwel-sé hén mwē téé, boḡ meenyínné epum ké ehóg. Kwel bó. Chán é'hele é'madé ahōḡ á ndǒob-tē ngēn?’ ⁸ Héε nnōn-a-nzag átimtanné mó aá ‘A-sán, tedé bó ké mwē nhóg ámpē. Mēnabé bó ásē, nhíí-'ε bó nkúmbág. ⁹ Nzé é'chyáá e'pum mwē míme ríhúé', né édé bwám. Nzé-'ε béēchyáa, né békweíl bó.’ ”

*Yesue adidé mmwaád nhóg
bwám á Mbwe-mé-nkóme-áte*

¹⁰ Mbwe-mé-nkóme-áte nhóg, Yesue ayágté'áá bad á ndáb e mekáne póg. ¹¹ Mmwaád ambé áhed awē edǒádəḡ é mbéb émbēē áte á etún é dyôm á

mwě ne waam. Embël mbíd enwúmén mó nyaa echě éhelaá yǎl asále áte bwâm. ¹² Ade Yesue ányíné mó, anchélé mó, aláá mó aá, “A-nyan, nkole míme ékonléé nímáá.” ¹³ Ade ábáné mó mekáá á nló, ane mmwaád ansále yǎl áte ábwōg-ábwōg, ábootéd-te Dyōb akɛn.

¹⁴ Héε mod awě abédé nló á ndáb e mekáne, álíí áyāle adid áde Yesue ádíde ane mmwaád bwâm á mbwε-mé-nkóme-áte. Alāngē bad aá, “E’pun é’dé ntóób ábe mod átāngéné nsón abɛl. Nzé nyédáá bwâm adyεε nyépē ábē e’pun, saké á mbwε-mé-nkóme-áte.” ¹⁵ Héε Sāngwéé ákwɛntanné aá, “Nyédoge bad. Nyé ahéé ééhunné nyag káa ésel á ebem-tê se ákēēn chó á edíb á mbwε-mé-nkóme-áte? ¹⁶ Anén mmwaád adíí mwān awe Abrahamε. Satanε anhan mó ne nkole á etūn é dyōm á mwě ne waam. Nyéláa mε ké mbéb móó rídé, áhúd mó á mehanjé á mbwε-mé-nkóme-áte?” ¹⁷ Chōm éche ánhōbpē énwōgéd bad ábe bétāngánnáá mó e’sōn. Moosyáál anwóg menyinjε áyāle mam mé ményáké míme Yesue ámbɛnlé.

*Ngan éβε é nkamlɛn ní Dyōb:
Ngan e mbál míme níchiné
(Mat 13.31-32; Mak 4.30-32)*

¹⁸ Yesue anhób aá, “Chán nkamlɛn ní Dyōb níkóó abé? Cheé níhele níhəgtén mó-yēē? ¹⁹ Ndií nēngáne mbwé e mbál-e-bū echě mod átédé bonj ásob á nzag-tê. Ade ékwógé, étim bwɛl bēn, menɔn méhyě mélōj á ngɛn-tê.”

*Ngan e esultɛn
(Mat 13.33)*

²⁰ Yesue ansedéd aáken, “Cheé ríhēle ríhəgtén nkamlen ní Dyöb-é? ²¹ Ndíi nēngáne esulten éche mmwaád ámuúnédé asii á pân é mbumé ní ngun éláán kááŋ ésule.”

Asól á ekob éche échíné áte
(Mat 7.13-14, 21-23)

²² Yesue andíi ambé á eke-tē éche ákágé’áá á Jerusalem. Dyad tée áde átómé’áá, ámbáá ne ásad, ayágté’áá bad. ²³ Mod nhóg ansedéd mó aáken, “A-Sáŋgú, mesonjé mé bad níme Dyöb dēsónjé alongé, mébuú áte káa méebuú’é?” Yesue anláá bad áhed aá, ²⁴ “Nyéwanen kááŋ nyésól á ekob éche échíné áte, áyāle, á mbále, ekud á bad éwanén asól, bonj béehenlé. ²⁵ Póndé ěpě echě nwóó-ndáb áhidéé áse, bonj ápēn ekob. Ene póndé dóo nyébootédté atyéem á ebwóg, bonj nyékumé’ ekob nyéhōbē bán, ‘A-Sáŋ, dibnéd sé ekob.’ Mó-’ε átimtén nyé aá, ‘Meebíi’é wée nyébídé.’ ²⁶ Nyé-’ε nyéhōbē bán, ‘Syánē dendyé ndyééd, demmwé-’ε mīm hōm ahóg, eyágté’áá-’ε áwēd myad.’ ²⁷ Átimtén nyé aá, ‘Syánē deewōŋneé dyamdyam. Nyésyā me á dīd-te. E’bébtéd é’ bad ngēn!’ ²⁸ Áde nyényīnnē Abrahamε, Aisige ne Jakōbe bóobe bekal bé’dáádəŋ bédé á nkamlen ní Dyöb-te, bonj nyé pən nyêchág á ebwóg, achii dé awé ne adyé dé mesonj á nsəl, dóo déttēd etál póndé eched. ²⁹ Bad bēbīd á akuu ne á mbəŋ, á mekonekone ne á mehúléhúlé, bétéd medii á ngande e nkamlen ní Dyöb. ³⁰ A póndé eched, bad ábe bēnlyəg mbīd bóo bétīm á’sō, bé’sō-’ε bēlyəg mbīd.”

Yesuε alebe áyāle bad bé Jerusalem
(Mat 23.37-39)

³¹ Melemlem mé pónde nguse é Befarisia êmpě wée Yesuε, bélāngē mó bán, “Syóó hén, ékag hõm démpēe, áyāle kāη Herode aheade we awúu.”

³² Yesuε ankwentén bó aá, “Nyéke nyéláa échê esob bán, ‘Chii ne chān mēhūd bad e’dáádəη bé mbéb áte, níchōōd-tε bad, boη súú ébe mēmād mímēm nsón.’ ³³ Boη ké chān ébēē, ntāηgéné abé á nzii chii, chān, ne sú ébe, áyāle éeboó’é bán, nkal é’dáádəη áwê hõm démpēe ésebán á Jerusalem.

³⁴ Wóowó! A-bad bé Jerusalem, nyêwúε bekal-bé-e’dáádəη nyêwúēnnē-’ε bad meláá ábe Dyõb álómé! Nkénwān áte ngen ne ngen álad nyé áte nēηgáne nyaá-kúb ákútanné bán, boη nyéehédéé etál! ³⁵ Nyénəne’, Dyõb détedé echen ndáb. A mbále, nlāηge nyé nén meé, nyéenyínénné me díd ámpē káəη ne á pónde eche nyéēhōbpē bán, ‘Nnam ne ane awě apedé á đin á Sāηgú.’ ”

14

Yesuε achõηté mod awě melóg mékóbé

¹ Mbwe nhóg Yesuε ankě ndyééd adyé wée ndəle a Farisia póg. Nén démbē a mbwe-mé-nkóme-áte. Ade ápédé áwed, bénóné’áá mó chodchod. ² Mod mó-’ε ambě áhed awě melóg mémbídtē á yāl. ³ Héε Yesuε ásedtεé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia aáken, “Edé kunze ádid mod bwām á mbwe-mé-nkóme-áte, ngé éesaá?” ⁴ Boη bénkēnhōbpé dyamdyam. Dóo ákóbé ane mod awe melóg mébíde á yāl á ekáá, ádidé mó bwām, asúúd-tε mó á ndáb. ⁵ Ámbíd e nê dóo ásedtεé bó aáken, “Nyé ahéé adé awě mwān káa nyag éhūnnē echóg, boη eékag

chó abided ábwōg-ábwōg, ké émbē bán á mbwe-mé-nkóme-áte?” ⁶ Boŋ bēnkēnwōngé dyamdyam âhób.

Ake dé e'ken ne akob dé nken

⁷ Ade Yesue ányíné bad ábe bēnlēbēē ádyé ndyééd bēsýāāl ábe bēpédé bēbóótédé medii mémháá apwεd, ankalé bó enén ngan aá, ⁸ “Nzé mod alébpé wε ngande, weépāg-ε éhédé e'dii é'mháá, áyāle éhēle ébé né bélébpé mod ampée awě adelé áte tómaa wε. ⁹ Nzé ene nyaa e mod epedé-'ε, mod awě alébpé nyé moosýāāl ālāā wε aá, 'Bεé anén mod atii.' A pónké eched dōó étiméé atii asad atéd ne akwáké. ¹⁰ Boŋ nzé epedé ene ndín e hōm, etédéé e'dii ábe é'dé á ahāngé, ábel nén nzé nwóó-ngande anyíné wε, mōó ālāā wε aá, 'Amúē, ké édyεε á atii ámbháá híní.' A pónké eched dōó ékudéé edúbé átíntē e bad ábe nyáābōō nyêtédé tébelε. ¹¹ Né-óó, nyébíi bán, kénzéeé awě achágté yāl, Dyōb désudéd mó. Kénzéeé-'ε awě asūdté yāl Dyōb déchāgēd mó.”

¹² Hé-'aá álāngéé mod awě anlébé mó nén aá, “Nzé ehóbé wεé, móchage' ngande, weehóbé wεé mólébpε áboŋ bēn, káa áboŋ baányan, káa echoŋ túmbé, káa bewōŋ bé ngáb ábe nyáābōō nyēbyééné. Nzé ehídé nê, né bōmpē bélébē wε. Nê ábele átim ehéen ne metuuten. ¹³ Boŋ nzé echagé ngande, elébé dāsō betóótōkē bé bad, ne bad ábe bēhúné epεd, bōóε bad ábe bēkwédé ndím. ¹⁴ Nzé ebelé nê, né wěkūd nsimé áyāle béehenlé wε asábe ámbíd. Dyōb désābē wε áde bad bé bwām bēpuú'é.”

*Ngan e sãḡkalaa a ngande
(Mat 22.1-10)*

¹⁵ Ade mod nhóg awě bóabe Yesue béntēd tébele áwógé nê, dóo álângeé Yesue aá, “Nsimé ne bad ábe bédyē ndyéed á ngande e nkamlēn ní Dyóǒ!” ¹⁶ Dóo Yesue álângeé bó aá, “Mod nhóg anchăg sãḡkalaa a ngande, ábūd-te bad alébe. ¹⁷ Ade póndé e ngande épédé, anlóm awe mbaledē wēe beken ábe ánlēbēē aá, ‘Nyéhyag, mboḡsén rísyāāl ní máá abé.’ ¹⁸ Boḡ bó moosyāāl, bēmbotéd mechânge abē nhógē-nhógē. Nhóg anhób aá, ‘Nchané etúú, ntângeéné chó akē dé anyín. Nchaa wē, méehēnlé ahyē.’ ¹⁹ Ampée anhób aá, ‘Bóab nēn dēn, dóo nchané nlád ní nyag rítáan éche élié’ nzag. Chóo ríkagké ahəgten nēn. Són, méehēnlé ape!’ ²⁰ Ampée-’ē anhób aá, ‘Nkudé sómbé ekóólé-ekóólé. Né-ǒó, méehēnlé ape!’ ²¹ Ane mbaledē antīm ámbīd, áke aláá eche sãḡ mam mésyāāl. Dóo ekan ekóbé eche sãḡ áte, boḡ álōmē ane mbaledē. Anhób aá, ‘Kăg mehélé, ékag á ntēm ní nzii, kóḡḡne á mēte mé nzii mé dyad-tē, éhúēn betóótōkē bé bad, ne ábe béhúné eped, ne ábe békwédé ndīm, ne ábe béehélé akē.’ ²² Eebeméé áte ane mbaledē anhúú ámbīd, aláá sáá-a-ndáb aá, ‘A-sãḡ, mbelé ngáne wénhōbpē, boḡ ké nê, etál élyágé édé.’ ²³ Dóo Sáá-a-ndáb áhóbéé aá, ‘Kăg á nzii émbáá ne nzii é mehín, échéle kénzée wēé áhyag ábel boḡ ndáb élōn. ²⁴ A mbále, mod ké nhóg awě ménsēbēē alébe, éewógké chōm ké ehóg á nsal á ngande-tē hén!’ ”

*Abé mbapēē
(Mat 10.37-38)*

²⁵ Mbwe nhóg ndun e mod éhídé'áá Yesue ámbid. Héε ábóótédé bó aláa nén aá, ²⁶ “Nzé mod ahóbé aá, móhíde me, ésebán achädténé nyaá, sáá, mwaád, bãn, baányan, kóóηne ádē alongé dēn, ene ndín e mod eékwognedεé ábē awēm mbapεε. ²⁷ Kénzée awě eepéme ádē awög, bonj áhídnē me, eékwognedεé ábē awēm mbapεε.

²⁸ “Nzé-módé ábē awě äwōη mewēmten álōη sánkalaa a ndáb, bonj eesébpé adyεε ásē, áhagtēn nkun míme ene ndáb étēdtē mó, ábii ké móshēl chóamad, káa móshēnlé? ²⁹ Nzé amaá-’ε ndáb asume, bonj eéhele chóamad, moosyāál awě anyíné abelé ábootéd mó awēl, béhōbē ³⁰ bán, ‘Mod nhóg ansáá ndáb, bonj eéheleεé chóamad.’

³¹ “Nzé kēη póg ewémténé waáb kēη bel akum, abélé asébé yāl ahag á ekáá ké mesongé mé sánze míme áwóó dyam dyōm dé ekálé, béhēl ábe waáb awě awóó sánze dyam móom mé ekálé mébe. ³² Nzé anyíné aá móōkwognedεé, abelé alóm belyáged bé dyad á’sō wée waáb, waáb adēpe mó benben, ábel nén békōm nsan. ³³ Melemlem nē dōó édíí né ké nzée awě eehúde chōm ásyāāl nlém. Ene ndín e mod eékwognedεé awēm mbapεε ábē.

Nkwě míme mbódé e’nyin
(Mat 5.13; Mak 9.50)

³⁴ “Nyébii bán nkwě rídé chōm é bwâm. Bonj nzé mbódé alan, chán béhele-se bényinēd mó ámpē? ³⁵ Méesaá dyam dé abelen ámpē. Apim dōó bépimeé mó. Bad ábe béwóó metúu, básōηten bwâm.”

15

Ngan e ndyɔŋ ní mbód níme mémბᵔᵔ (Mat 18.12-14)

¹ Mbwe nhóg belad bé tááse ne bebel bé mbéb bémpēe, bémpě wée Yesue. ² Dᵔᵔ Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bényonḡéé áte bán, “Nédē anén mod awonḡe bebel bé mbéb, bᵔbᵔᵔ bédyag-ke ndyééd hᵔm ahóg.” ³ Héé Yesue ákánlé bᵔ ngan nén aá,

⁴ “Nzé-módé adé awě äwōŋ mbwókél é ndyɔŋ ní mbód, boŋ nhóg níbᵔᵔ, boŋ eétedé níminí móom mé ndyɔŋ ní mbód abog ne abog á etūn-tē, áke dé ahed níme nhóg níme níbᵔᵔ káŋŋ né adĩbté mᵔ? ⁵ Adibed áde ádibte-’áa mᵔ, áhāḡ mᵔ á abəl ne menyiḡe mésyāāl. ⁶ Boŋ née ápédé á dyad-tē álad besón bé echoŋ ne baányan áte, aláá bᵔ aá, ‘Syānē déwōḡ menyiḡe áyāle ndĩbté nímem ndyɔŋ ní mbód níme mémბᵔᵔ?’ ” ⁷ Yesue ambád ámpē aá, “melemlem-’aá nílāḡéé nyé meé, menyiḡe métōm abé nē ádyōb ámin e mbelé-mbéb nhóg awě atědé abel dé mbéb boŋ atĩmné Dyōb tómaa ámin e móom mé bad abog ne abog ábe bésáá, ábe béehednád ahəŋlen.

Ngan e kábpe echě embᵔᵔ

⁸ “Káa, mmwaád ahée adé awě äwōŋ kábpe dyōm, boŋ née pᵔḡ ébᵔᵔ, eéchōdē’ ekag, boŋ áhedé ndáb áte, atón ahed káŋŋ né adĩbté chᵔ? ⁹ Adibed áde ádibte-’áa chᵔ, alade baáb ne baányan áte, aláá bᵔ aá, ‘Nyéwōḡen me menyiḡe áyāle ndĩbté ene kábpe echě embᵔᵔ me.’ ¹⁰ Melemlem-’aá nílāḡéé nyé nén meé, menyiḡe métōm abé nē

ádyōb ámīn e mbelé-mbéb nhóg awě atědté abel dé mbéb boŋ átīmēn Dyōb.”

Ngan e mwǎn awě ambóo

¹¹ Yesue ambád ahób aá, “Mod nhóg ambé, anchyáá bǎn bé baachóm bébe. ¹² Dóo epun ehóg, mwǎn asad álāŋgē sáá nén aá, ‘A-sǎŋ, beé me ádēm akab á mbwóg áde rítāŋgéné akud.’ Héε sáá átédé chōm ésyāāl éche ánwōŋgē, boŋ ákabpé bó áte. ¹³ Nguse é e’pun étómé-’aá, boŋ mwǎn asad áladé nímē nted rísyāāl, ákǎg á alonj démpēe áde áchǎbnédé. Awed-taá ápédé boŋ ábootéd alonjé á mbaambaa achog, ábēbtē ngáb esyāál echē ánwōŋgē. ¹⁴ Ade chōm ésyāāl émáá mó áyāl né bōob, sǎŋkalaa a nzaa anhún á alonj-tē wē. Atóg dǎ-’ε ábóótédé mó asól áyāl ngíne-ngíne. ¹⁵ Héε ákíi kunze e mod póg atán á dyad-tē wē, áchóm mwǎ nsón. Ane mod mó-’ε alóm mó aá, áke ádídtad mó esog é nguu. ¹⁶ Anwónj á mewēmtēn aá, móslōntē abum ké ne medyé mé nguu, boŋ modmod enkēmbaá mó chōmchōm éche áhēleεε adyé. ¹⁷ Dóo ádyéé chóónj, boŋ ákwánlád, áhōbē aá, ‘Nōné’ ngáne bembaledε bélóné echem sǎŋ á ndábte, boŋ ké nē bedyāg medyé méchōbe ásē, boŋ me-’ε nǎwág nzaa hén! ¹⁸ Měsyáó, níke ntán echem sǎŋ, nláá mó meé, A-sǎŋ, mbelé mbéb á’sō é’ Dyōb ne á’sō é’bōŋ. ¹⁹ Mmēn meékwognedεε áchǎgned néε awonj mwǎn ámpē. Téd me ké nēŋgáne awōŋ mbaledε nhóg.’

²⁰ “Hē dóo ápádté ásē, boŋ ásūē’ á dyad wéε sáá. Boŋ áde ákwógé ape á ndáb nē, sáá annyín mó mwǎ etún. Ankóbtén sáá ngol. Sáá annyǎgéd, alúm mwǎn ámīn, ahé mó tâl. ²¹ Dóo mwǎn álāŋgē

mó nén aá, ‘A-sán, mbelé mbéb á’sō é’ Dyōb ne á’sō é’bōη. Meékwognedεé âchægned née mwän awōη ámpē.’ ²² Héε sáá mó-’ε áchénlé ábē bembæledε, álāηgē bó nén aá, ‘Nyéhyiinad με nsob míme rítómténé adāη nê, á mehélé-te. Nyéwáad mó mó á yäl. Nyéhê-’ε mó ebōη á ekáá, nyéhê-’ε mó metámbe a ékuu. ²³ Nyétêd nchóm-é-nyag awē dékálté nê, nyékwel mó, âbel nén, syánē moosyāäl dédyê débelle apaté. ²⁴ Nyêbíí bán, awem mwän nén ammad awé, boη atimé ámbíd á alongé. Ambóo, boη abidé áwed.’ Hé-’aá bébóótédé ngande achog.

²⁵ “Mmén mésyāäl mēmbenléd áde mwānyāη ambáá adíí á nzag-tê. Ade áhuú, dōo áwógεé bad békóne, béságe-’ε bwēm á ndáb-te. ²⁶ Dōo áchénlé mbæledε nhóg, boη ásedté mó dyam áde ábenlaad. ²⁷ Dōo mbæledε ne álúmtεé mó áte nén aá, ‘Pón mwānyoη ahúú ámbíd-óó. Sóo akwēnlé mó nchóm-é-nyag ne, áyāle anyínen áde anyínné mó dīd ámpē, ésebán dyamdiam ábélé mó.’

²⁸⁻²⁹ “Awóg áde áwógé nê, anlīη, eékwentene asól á ndáb-te. Héε sáá abidé á ebwóg, boη áhyε achāη mó. Dōo mó-’ε átimtanné sáá nén aá, ‘Nōné’, méé nkéndyεén we hén mwē ne mwē áde míbenléé we ntū mé nsón, ésebán nwúene we nló áte. Boη ké echεd é mbód weébāgēē με weé, míbel apaté ne ábēm bēd. ³⁰ Boη ngáne awoη mwän a nlém ápédé ámbíd, mó awē amaá echoη ngáb esyāäl abébed ne bekwaleε, ewúúdé mó nyag echē etómténé akál.’ ³¹ Héε sáá álāηgεé mó nén, ‘A-mwän, we-εé edé ne με hén póndé ésyāäl. Kéchéé éche ríwóó-’ε édii échōη. ³² Embē bwām syánē áchog ngande, áwóg menyīηge. Nén, mwānyoη ammad awé, boη atimé ámbíd á alongé. Ambóo, boη abidé áwed.’ ”

16

Ngan e mbaledε awě abédé mwane

¹ Yesue anláá ábē bembapεε ámpē aá, “Nhɔn ní mod nhóg mémbē. Bad bényhε mó aláa bán awě mbaledε ambáá abéhte mó ngáb. ² Héε nímē nhɔn ní mod rílóme mbaledε awed achæg, boŋ ásεdté mó aá, ‘Ebál é póle éhéé ríwógéé áyāl echɔŋ nén? Lúméd me áte ngáne mesonjé mé bwēm níme mēmbanéé ásē echɔŋ médíí, áyāle échē etál é nsón émááné wε áte.’ ³ Dóɔ mbaledε ádólé áte chóŋ boŋ áhōbē aá, ‘Chán-nō mébenlé bɔɔb áde echem sán áhεdεé me ahúd á nsón? Ngíne eésáá me echē ríkwenléé nzag. Nzé ntimé-’ε á nchómbé, né nē dépiinéd me akwágké á ngíne. ⁴ Ahâ, nkudé debyéé áde méhægké, ábel boŋ ké á nsón dóɔ bényhūdté me, bad bélyæg békōb me nken áwab mendáb.’

⁵ “Héε áchénlé mod téé awě anwálé sáá alúm, áchægé bó nhógē-nhógē. Ade mod e’só ápédé, ansédéd mó aáken, ‘Mesonjé métɔŋ echem sán ékáléé wε?’ ⁶ Ane mod aá, ‘Mbwókél é e’kwém é mōl waam.’ Ane mbaledε anláá mó aá, ‘Nɔné’, echon kálag e melúm chó nén. Dyéé ásē, étel á mehélé-te wεé, mbwókél é e’kwém é’niin.’

⁷ Ansédéd mod awě alónténé bébe aá, ‘Alúm áde wε mesonjé métɔŋ?’ Ane anhób aá, ‘Mbwókél é nkute ní ngun éláán.’ Ane mbaledε anláá mó aá, ‘Kōb echon kálag, étel wεé, mbwókél é nkute ébe.’

⁸ Ade nímē nhɔn ní mod ríwógéé nē, ménkēméd échē ekúkú é mbaledε aá, ‘Abēnlédé debyéé á bwâm.’ ” Yesue ambád áte nén aá, “Nē dóɔ bad ábe béhíde mekan mé nkōŋsé bédíí. Bédé mehél áhægɛn échāb nyaa é bad debyéé, tómaa bad ábe béhíde e’nyínɛn bé ekíde é’ Dyōb.” ⁹ Yesue ambád

aá, “Nláa-’ε nyé μεέ, nyéβenled nhon mé nkõηsé, ákób e’chon, áyále á pónδέ eche mémaá’έ áte, békob nyé nken wέε bad bédyεε’έ á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁰ Ké nzé-módé awě awánlé mpín mé akan bwám, né áwālē ámbáá bwám. Kénzέέ-’ε awě eéhele mpín mé akan awále, né éehenlé ké ámbáá awále. ¹¹ Nzé édé-’ε bán, weewánléé ngáb e nkõηsé ngáne étáηgéné awále, nzé-módé ábě wε nhon mí mbále. ¹² Nέε wéewánléé nhon míme méesé mímõη bwám, nzé-módé ábág wε nhon mímõη mwěn?”

¹³ “Modmod eéhēlē-se abé mbaledε a bewõη béβε. Alümēd nhóg edaηge tómaa aníní, ké’ε átímēn nhóg, abáηge aníní áyāl. Weéhēlē-se ebé mbaledε a bad béβε abé ahóg. Weéhēlē-se ebé mbaledε a Dyõb se ebé-’ε mbaledε a mōnε.”

Nguse é ngan éche Yesuε

(Mat 11.12-13, 5.31-32; Mak 10.11-12)

¹⁴ Befarisia bēnwōg mímén mēsýāēl, boη ngáne bémbēē bedaη bé ngáb, bēnswēdē mó swédtn.

¹⁵ Yesuε anláá bó aá, “Nyēdii bad ábe bélúmte bán bésáá á’sō é’ bad, boη Dyõb ábí nyé nlém áte. Kéchéé éche baányoη békēmtéé, édii abúú ngēn á’sō é’ Dyõb.” ¹⁶ Yesuε ambád bó aláa aá, “Mam míme mēntenléd á kálag é mbéndé é Dyõb, bekal bé’dáedāη bómpē bēnhōb mó káēηne á pónδέ eche Jõne. Taase nē, nkalaη mí bwám mé nkamlēn ní Dyõb nkanlad, mod téé-’ε abune mímē nkamlēn abé áte.

¹⁷ “Ké nēηgáne nkoη rísé ne mí mín béhele bémaa, atote ké ahóg á mbéndé e Dyõb déekwaá.

¹⁸ “Kénzέέ awě anané mwaád, boη awõη mmwaád ampée, né akábé asón. Ké nzé-móδε-’έ

awě awóó mmwaád awě bénáné á ndáb e'wóηgé, né akábé asón.

Ngan e nhon mí mod ne Lazarose

¹⁹ “Nhon mí mod nhóg mémbē, kase é mebad chóó áwáá'áá á yǎl. Mwenze ne mwenze móó ádyágáá mbwe téé. ²⁰ Ntógétōke mí mod nhóg mó-’ε ḡnánǵé’áá áwē mmwe mé e’ké bán Lazarose. E’kwese bénlōn mó á yǎl. ²¹ Mewēmtēn mémbē mó aá, bēbe mó púuted é medyé éche éhúné’áá á tébele a nhon mí mod. Mbwé chóó épágé’áá áhed, bon ényāηgē mó e’kwese áte.

²² “Ade ntógétōke mí mod mē ḡwédé, ángel éntēd mó, ékēēn mó á akéb áde Abrahamε. Mmē nhon mí mod mómpē ménwē, béli-me-’ε mó. ²³ A mbwóg e kwéed wé, nhon mí mod mbédé á metuné-te. Héε ányéné nló ámīn bon anyīn Abrahamε se wíní, ne Lazarose áwe akéb. ²⁴ Dóó álēbpeé nēn aá, ‘A-Tê Abraham, sōn, wóg me ngol, élōm Lazarose átode dúu dé e’mii á mendīb-te, áhyε áhóded me echém, áyāle meewógéé bu á dū-á-muú hén.’ ²⁵ Abrahamε anláá mó aá, ‘A-mwān, ewēmtan á pónde eche wémbēē á nkōηsé ngāne wēnkudté bwēm é’ bwām, bon Lazarose mó-’ε ákūd bwēm bé mbéb-ε? Bóob-póó awóge nímē menyīηge hén, wēmpē edé á metuné-te. ²⁶ Néε éhúdé nē áte, wéε sédíí ne wéε edíí, sāηkalaa a mbāη akabé syānē áte, ábel nēn mod eéhēlē asyāē wén se ápe wē. Modmod eéhēlē-’áá ásyāē wē, se ápē áwēd.’ ²⁷ Nhon mí mod ménhōb aá, ‘Ncháa-óó, a-Tê mēé, élōm Lazarose á ndáb echē echem sāη. ²⁸ Nlyágé bānned bétāan. Akε álēb bó ábel nēn, bómpē béepāg á hōm dé metuné hén.’ ²⁹ Abrahamε anhōb aá, ‘Béwóó metelag míme Mosεε ne míme bekal bé’dáédāη. Béwógen

chõm-ée bétélé ásē.’ ³⁰ Nhõn mí mod ménhõb aá, ‘Aáy, a-Tê Abraham. Nzé mod akií bó atán awě abídé á mbwóg é kwééd, né bétédé abel dé mbéb bétimēn Dyõb.’ ³¹ Hée Abrahamε áhóbée aá, ‘Nzé béekwεntεne Mosεε ne bekal bé’dáádəη awógεn, né béewógénné ké mod awě apuúdé á mbwóg e kwééd boη aláá bó.’ ”

17

Abeled mod mbéb

(*Mat 18.6-7, 21-22; Mak 9.42*)

¹ Yesue anláá ábē bembapεε aá, “Nyébii bán mekágsen míme mébelte bad mbéb métəηgéné nyé apii. Boη édé ngəl ne kénzée awě əpεén mó! ² Embē mboη né bēntəó ene ndín e mod səηkalaa a aláá á nkəη, bébwém mó á edíb-te, tómaa mó ábeled ábén bēndem mbéb. ³ Nyétédεn yəl pón dé.

“Nzé mwənyoη abelé wε dyam dé mbéb, échu mó aláa wεé nê déeboó’é. Nzé achemé-’ε ádē awusé boη ahəηléné, élagsén mó. ⁴ Nzé apənné wε ngen saámbe áyāle epun é bīn, boη apedé-’ε áwōη ngen saámbe áchóm alagsen aá, ‘Nhəηléné’, etəηgéné mó alagsen.”

Adúbe déechinéé

⁵ Bembapεε bé nlomag bēnlāá Səηgwée bán, “Wéd sé adúbe áte.” ⁶ Səηgwée anhób aá, “Nzé nyēnwōη adúbe áde áde mwəmpīn nēηgáne mbál-e-bū, né nyéekamlén ádén alín dé e’sáá bán, ‘Abwεl, wubé ásē, éke ésumen á edíb é nkwě-te’, é’wógén-ne nyé.

Abel dé nsón

⁷ “Détéd bán, nyé mod nhóg nyēwóó mbəlede awě akií nzag alii, káa akií ənən rídyoη mí mbód.

Nzé ahúú á nsón, chán wélāā'é mós? Wəlāā mós wεé, 'Hyě édyεε ásē hén, édyê ndyééd,' ⁸ káa wεé, 'Belé me ndyééd étômteɗ me, étyéem-me á nkəg, káəŋ mímad adyé, boŋ ámbíd é pónde, wε-'ε édyâg?' ⁹ Nyéláa me ké wəsāgnēn ane mbaledε áyāle ábélé míme nsón? ¹⁰ Né-óó nyémpē, nzé nyēmaá chōm ésyāāl éche bétíínédé nyé abel, nyéhōb bán, 'Sēdii bembaledε ngēn, mímed nsón-naá sébélé sé gāne.' ”

Yesuε asáŋté bad bé meləŋ dyōm

¹¹ Ade Yesuε ákagké á Jerusalem, atómé'áá á nchii ní nzii mé alon á Samaria ne alon á Galilia. ¹² Asól áde ásólé mwā dyad nhóg, antán bad dyōm ábe meləŋ mékóbé. Bentyēem nchabnede, ¹³ bélébpē mós ne esaád bán, “A-Yesu, a-Sāŋ, sōn, wóg sé ngəl!” ¹⁴ Ade ányíne bós, anláá bós aá, “Nyékag wéε beprise, nyélúmed bós yəl.” Ade békagké nê, yəl é nsāŋ bós.* ¹⁵ Bós mod nhóg, annyín nēn aá módyéé bwām. Héε átíme ámbíd, ákené Dyōb ne ehób éche échágké. ¹⁶ Ankwe Yesuε á mekuu, ásāgnān mós. Anēn mod abédéε mod a Samaria. ¹⁷ Yesuε ansédéd mós aáken, “Eesaá mbále bán nsáŋté nyé bad dyōm-ε? Héε ábíníí abog bédíí? ¹⁸ Nédē mod ké nhóg ampée eétiméé ámbíd áhyε dé abε Dyōb mekenag, eétóméé anēn

* **17:14** Asáad á yəl: Nzé meləŋ ménkōb mod bétédé'áá mós néε mod awě eesáa. Bébéné'áá mós bán, eesíté wéε bad bédíí. Prise chóo énwōŋ kunze ásimen mod meləŋ boŋ ébided mbakú nēn bán asáá, boŋ ábootéd apε wéε bad bédíí.

mod a nken-ε?"† 19 Hέε álânγεέ mó aá, "Tyéém ámín, ékag. Adôn adúbe ádídé wε bwâm."

Epe é nkamlen ní Dyõb

(Mat 24.23-28, 37-41)

20 Befarisia bēnsédéd Yesue bánken, "Póndé ehéé nkamlen ní Dyõb mépéé?" Yesue anláá bó aá, "Nkamlen ní Dyõb méesaá dyam áde mod ányínnéé díd, 21 káa dyam áde mod áhōbpē aá, 'Nōné,' mômén,' káa 'mômíníí.' Aáy, nkamlen ní Dyõb ní máá abé átínté echên." 22 Hέε álânγεέ bembapεε nén aá, "E'pun é' bín é'húε á'sō abe nyédəngé bán né nyényín ké mbwε nhóg míme Mwān-a-Moonyonj álūmēdtē nyé yāl, bonj nyéenyínné. 23 Bēláā nyé á póndé eched bán, 'Mōnén,' káa 'Mōníníí,' bonj nyéehāntán bó. 24 Ayāle, ngáne emwεdmwεd étóméé, bonj épenté ngob e Dyõb pεd póg ne eníníí, nê dōo epun éche Mwān-a-Moonyonj ápéé ébēē. 25 Bonj édēbé nê, atəngéné metuné híin akud. Kəhne enén nyonjεl e bad eebānj mó áyāl. 26 Ngáne émbēē á póndé eche Noa, nê dōo ébēē á póndé echē Mwān-a-Moonyonj. 27 Bad bédyágé'áá medyé, bémwāg mīm, baachóm bēwóó'áá bebaád, bebaád-te békāg á mewónjé kəhne ne mbwε míme Noa ásólé á bǎle é'mbáá-te bonj mbúú echó, mesén mélóne, méhōōd abé bad bésyāāl. 28 Melemlem nê dōo émbēē á póndé eche Lote. Bad bédyágé'áá medyé, bémwāg mīm, békābē dyon, bēwēnē bwēm, bēlōō-'ε mendáb. 29 Bonj mbwε míme Lote ásyəngé á dyad á Sodom,

† 17:18 Bad bé Israel béntéd bad bé Samaria née benzínéé. Bóbóo béekagé'áá ké mwāmpín áyāle nyaa e mekan mé mbwóg ne mekan mé alonj. Ké nyaa e abele á Dyõb ne hóm dé mekáne bémbe bó nhənjén.

mímê mbwε dên muú ne meláá níme méhyântan, mémbid ádyōb nêe mbúú, ríwúú ábê bad bésyā̄l. ³⁰ Melemlem nê dōó ébēē nímê mbwε níme Mwān-a-Moonyon anyinnēdte.

³¹ “Echê epun, mod awě adé á nnon rí ndáb mīn áde nhon rídíí mó á ndáb-te, eétagné asud ásē áhye dé atéd mó. Melemlem-’aá mod awě adé á nzag-tê, eétagné atim ámbid á ndáb. ³² Nyewêmtēn dyam áde dēmbenléd ne Lōte mwaád. ³³ Kénzēé awě awóó mewêmtēn áson ádē alongé, ábōd dó. Kénzēé-’ε awě abódé ádē alongé, né asó dó. ³⁴ A mbáale, bad bébe bénaá anon ahóg nkuu, bétéd nhóg, bétēdē aníníí. ³⁵ Bebaád bébe békogé medyé, bétéd nhóg, bétēdē aníníí.”‡ ³⁷ Dóo bembapεε bésēdtéé mó bán “A-Sán, héé nê débēnlédte?” Yesuε antimtén bó aá, “Wéε ndim mbāgkē, áhed dōó behōgné bēladnēé.”

18

Ngan e ngwεε e mod bó nkúd é mmwaád

¹ Yesuε ankalé ábē bembapεε ngan álúmed bó áte nēn aá, bétāngéné békānnē pōndé téé ésebán béhūnte nlém á abum. ² Anhób aá, “Mod abédé dyad ahóg, awě akáadte’ bad. Ane mod eebáa’áá Dyōb, eébage’áá-’ε modmod edúbé. ³ Nkúd é mmwaád-te abédé melemlem mé dyad, eémaa’áá’ wéε ane mod. Pōndé téé álāngē mó aá, ‘Sé mod sēwōgné mehób. Káád sé ésuud mε nzōm.’ ⁴ A mbooted ane mod enkēnháá mó dúu. Bon ámbid é pōndé anláá yā̄l aá, ‘Ké nēngáne méebagéé Dyōb

‡ **17:35** Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 36: Bad bébe bébē á nzag-tē. Bétéd nhóg, bétēdē aníníí.

edúbé, méēbāā-'aá modmod, ⁵ ngáne édíí bán anén nkúd a mmwaád ahédé με nló, mǎkāā míme nkáá ábel ísud mó nzom. Esebé nê, né káəη ne á asóg éemwaá aá nkún ne επε éche ápagké nén póndé ésyāal.' ” ⁶Héε Sánḡwéé áhóbεé aá, “Nyêwógé chǒm-éε ekúkú é mod awě akáadte' bad awě eebii Dyǒb éhóbé-yε? ” ⁷Nédē Dyǒb déekunné ábē bad ábe ápwédé-yε? Béchyεεne' mó nwǒηgen nkuu ne mǔte, nédē ákālēn bó metúu póndé té-yε? ” ⁸Nláa nyé meé ákun bó mehélé mehélé. Boη nyédúbpé bán Mwǎn-a-Moonyoη átān adúbe á nkǒηsé-te á póndé echē áπεé-yε?”

Ngan e bad béβε ábe bēnkě akáne

⁹ Yesue ankāl ngan empée tǎηgene bad ábe bényíné'áá yǎl néε bad ábe básáá, bényínē-'ε bad bémpée nkǒηtéđ. ¹⁰Anláá bó aá, “Bad béβε bēnkě á Ndáb-e-Dyǒb ákáne. Nhóg abédé Farisia, aníní-'ε abé nlad-é-táásε.

¹¹ “Ane Farisia antyéém á ámín, ákánne', áhǒbē á nlém-tē* aá 'A-Dyǒb, nságnéné wε. Ayāle nén, meésáá nēηgáne bad bémpée, ábe bédume bwēm é' bad, ábe bébébé nlém ábum, ábe békábe mesón á ndáb e e'wǒngé. Nságnéné wε áyāle meésáa nēηgáne anén nlad-é-táásε hén. ¹²Ndé nén, ndide' yǎl nzaa á mekáne-tē ngen éβε sǎndé téé. Chǒm téé éche nkudé-'ε nkabe chó áte moηge dyǒm, mǎbagé wε akab nhóg.' ”

¹³ “Nlad-é-táásε pen antyéém nchabnede, eéhele ké mǐđ anyen ádyǒb. Ambán ekáá á nlém, ákánne aá, 'A Dyǒb, wóg με ngǎl. Ndíi mbélé-mbéb.' ”

* **18:11** Antyéém ámín, ákännē, áhǒbē á nlém-tē: donje á kálag áwóó atyéém á nkǎg, ákännǎđ yǎl.

14 Héε Yesue ábádé aá, “Nláa nyé nén mée, anén mod awě rídímténé nyé aláa, ansú áwe ndáb née mod awě asáá á’sō é’ Dyōb. Ayāle mod ké ahée awě achágté yāl, bésudéd mó. Boŋ ane awě asūdté eche yāl, béchāgēd mó.”

*Yesue ne bānbān
(Mat 19.13-15; Mak 10.13-16)*

15 Bōōb-pōō bad bépééné’áá bēndem wée Yesue nén bán ábán bó ekáá á yāl ānamed bó. Ade bembapεε bényíné nē, bēnkānē ábē bad áte. 16 Boŋ Yesue anchélé ábē bán, áhōbē aá “Nyétede bānbān béhyag áwēm. Nyéekáá bó áyāle nén, nyaa e bad née bó chōó éwóó nkamlεn í Dyōb. 17 Ne mbále, nlānge nyé nén mée, kénzée awě eékobe nkamlεn í Dyōb nēŋgáne mwēndem, éesónlé áwēd-te.”

*Mod a nkamlεn
(Mat 19.16-30; Mak 10.17-31)*

18 Nkamlεε nhóg ansedéd Yesue aá, “A-meléed a bwām, cheé mébenlé ábel nén nkud alongé áde déemaá?” 19 Dōó Yesue ásedtéé mó aáken, “Cheé ékáá boŋ échagé mε meléede a bwām? Mod ké nhóg eesaá mod a bwām étóméé Dyōb dēmpεn. 20 Ebíí mbéndé éche éhóbe bán, weekábé asón á ndáb e e’wóngé, weewúé mod, weechíbé, weebídé mbóŋ e metóm, beé sóó ne nyoŋ edúbé.” 21 Ane mod a nkamlεn antímtén aá, “A meléed, nhídé échén mbéndé ésyāāl bootya se á mwēndemé.” 22 Yesue awógé-’aá nē, boŋ álāngē mó aá, “Dyam ahóg éhedne wε. Sóm bwēm é’syāāl ábe éwóó, étéd mímé mōné, ékabe betóótōkē bé bad. Nzé ebelé nē, wěkūd nhōn ádyōb. Ene póndé éhyε éhíde mε.” 23 Awóg áde ane mod a nkamlεn

áwógé nê, anwóg ndutul bwâmbwam, áyāle ambé nhon bwâmbwam. ²⁴ Yesue anyíné-’áá ngáne ásúdné bon áhōbē áá, “Elēl áte bwâmbwam behon bé bad ásól á nkamlen ní Dyōb. ²⁵ Edé mwān e akan sánkalaa a nyam née kamēl ápon á epōn é ndōnde, tómaa nhon mí mod ásól á nkamlen ní Dyōb. ²⁶ Bad ábe bēnwōg chōm echē Yesue ánhōbpē, bēnhōb bán nzé née édíí, né nzéé-’ō ahele ákud e’soóson?” ²⁷ Dóo Yesue áhóbéé áá, “Dyam áde baányon bényínéé bán álélé áte, déelenledéé Dyōb áte.” ²⁸ Héé Petro áhóbé áá, “Nōné’, sētēdté ábed bwēm é’syāāl áhíd wē.” ²⁹ Dóo Yesue álāngéé bó áá, “Á mbále, nlānge nyé meé, kénzéé awē atēdté eche ndáb káa mwaád, káa baányan, káa sáá ne nyan káa bán, áyāle nkamlen ní Dyōb, ³⁰ ákūd nsyān ámbíd mbád ne mbád enén pōndé. Akud-te alongé áde déemaá’ á pōndé échē ehúé’.”

*Yesue akānlé eche
kwééd ne mpuu
ngan ámpē*

(Mat 20.17-19; Mak 10.32-34)

³¹ Héé Yesue átímné ábē bembapēē dyōm ne bébe kun bon, álāngē bó áá, “Pón nyébíi bán dekag á Jerusalem. Mam mésyāāl-le míme bekal bé’dāádān bétélé ásē tāngene Mwān-a-Moonyon mébenléd áned. ³² Eténlédé nēn bán bēbē mó á mekáá mé bad ábe béesē bad bé Israel. Bó-’ε bēwélé mó, bésyāā mó, bésobé-’ε mó meléed á yāl. Bēbōmtéd mó, bēwúú-’ε mó. ³³ Bon ámbíd e e’pun é’láán ápuú.”

³⁴ Bon bembapēē bó-’ε bēnkēnsōnténné dyamdyam áyāle mímén mam mésyāāl. Enén ngan entóm bó debyéé áte. Bēnkēnchemmé chōm éche Yesue áhóbé’áá.

Yesue achōŋte mod a ndīm
(Mat 20.20-34; Mak 10.46-52)

³⁵ Bɔɔb-pɔɔ áde Yesue ákwógé ape á dyad á Jeriko, mod a ndīm nhóg andyεé á nkæg ní nzii, áchōmē bwēm. ³⁶ Awógé-'aá ndun e mod etóme, boŋ ásεdté bad dyam áde ádé. ³⁷ Dóɔ bélāŋgē mó bán, “Yesue, mod a Nazaret mó atóme nê.” ³⁸ Héε ábóné aá, “A-Yesu, Mwän a mbyaa míme Dabide, wóg me ngɔl!” ³⁹ Bad ábe bémbē á'sō bénkānē mó áte, bélāā mó bán ádib nsəl. Boŋ mó-'ε ambé ábōnē aá, “A-Mwän a Dabid, wóg me ngɔl!” ⁴⁰ Dóɔ Yesue átyéémé, boŋ áhōbē aá béhyεene ane mod. Ane mod apedé-'aá mó benben, Yesue ásεdté mó aá, ⁴¹ “Cheé éhedεé wεé, míbele wε?” Mó-'ε anhób aá, “A-Sán, bēl rínyinen ámpē.” ⁴² Dóɔ Yesue-'ε álāŋgē mó aá, “Nyínén-nō! Adúbe ádōŋ ádíde wε bwām.” ⁴³ Abwōg-ábwōg ambootéd anyinen, áhīdē-'ε mó, ábagé Dyōb mekenag. Ade ene ndun e mod ényiné nê, bōmpē bēmbootéd Dyōb akémed.

19

Yesue atáné nlad a
tááε bán Sakio

¹ Yesue ampōŋ á dyad á Jeriko, boŋ atómé'áá tómén. ² Mod nhóg-ke abédé áwed bán Sakio, abédé-εé nlad-é-tááε ambáá, abé-'ε nhon mí mod. ³ Ahédé'áá aá mónyín ane mod awe béchægεé Yesue, boŋ nzii enkēmbagnédte mó, ngáne amute démbēē áhed, mó-'ε ambé esón. ⁴ Héε ányágté á'sō boŋ áchāgkē bwel é' sikamɔ ábel boŋ ányín Yesue. Yesue ahúé'áá ene ped. ⁵ Apedé-'aá áhed, boŋ aá mósad dīd ámīn, ányīnē Sakioε. Dóɔ álāŋgεé mó aá, “A-Sakios, súd ásē á mehélé-te. Ntōŋgéné nken

abé áwôḡ ndáb chii.” ⁶ Hê dóo Sakiose á súdé á sē ésebán abé bte pón dé, boḡ á kobé Yesue nken ne menyinḡe mé syāā. ⁷ Bad bé syāā abe bényin nê, bényónḡé’áá áte bán, “Akií nken abe á ndáb wéé mod awe adé mbelé-mbé b.”

⁸ Sakiose antyéém á mīn, álāḡḡe Sāḡwéé aá, “Nōné’, a-Sāḡ, mētéd nhōn nīmēm, ní kab mó áte e’ped é’be, mbé eped ehḡ wéé betóótōkē bé bad. Nzé édé-’e bán nkōbné mod kéchéé á edoké-te, mētímtéd mó chó ámbíd ngen éniin.” ⁹ Boḡ Yesue mó-’e anláá mó nén aá “A epun é bīn é’ chii, e’sóson é’bāḡné dé ne enén ndáb. Anén mod mómpē adíi mwān a Abraham. ¹⁰ Mwān-a-Moonyoḡ apedé ábel boḡ áhed bad ábe bébóó, áhood-te bó.”

*Ngan eche bényāḡnēdtē bembāledē ngáb
(Mat 25.14-30)*

¹¹ Bad béwóḡlánnáá chōm-’éé Yesue áhóbé’áá. Yesue ammād ape benben ne dyad á Jerusalem. Né-óó béwēmtān bán nkamlēn ní Dyōb mépě ábwōḡ-ábwōḡ. ¹² Hé-’aá áhóbéé aá, “Kunze e mod pōḡ eladé’áá yāl áke eke á alon áde áchābné dé ábel nén béwóḡed mó kēḡ, boḡ á sūé’.” ¹³ Ade ákagké, anchélé ábe bembāledē dyōm, ábagé nhóḡ téé ekálé é kábpe dyōm aá, ‘Nyétéd nén, nyékábe nyonḡé káḡḡ ne á pón dé echē méhūū’é.’ ¹⁴ Boḡ adē alon á bad dénkēdḡḡé mó. Bénlōm mészēnzē áhíd mó áláa ngómenaa bán, ‘Séékobéé bán anén mod ábē echēd kēḡ.’

¹⁵ “Ké nê bēmbel mó kēḡ, átīm-me ámbíd áwē dyad. Ade áhúú, ábwōḡ-ábwōḡ anlóm ábē bembāledē ábe ámbagké ngáb achḡḡ ábel boḡ ábíi nsyāḡ míme békú dé á nyonḡé-te. ¹⁶ A’só ampě

ahób aá, ‘A-Sán, échon ekálé dyôm échyáá nsyáη míme ndé ngen dyôm.’ ¹⁷ Ane mod anláá mó aá, ‘Nê ábóó, edíí mbàledε a bwâm! Ngáne éhéle mekan mésad alyáged ngáne éhεdnadté, mbage wε ngíne ákamlεn myad dyôm.’ ¹⁸ Mbàledε awě alónténé bébe mómpē ampě ahób aá, ‘A-Sán, échon ekálé dyôm échyáá nsyáη míme ndé ngen é’táan.’ ¹⁹ Ane mod anláá ane ámpē aá, ‘Wěkamlén myad métáan.’

²⁰ “Dóó mbàledε ampée ápédé bonj áhōbē aá, ‘A-Sán, ábonj e’kálé dyôm wε bén. Menkanj bó á wánḡese-tē, nkoo. ²¹ Mbáá’áá me ngé, ngáne mbíí bwâm meé, échonj chōm éhūnēē á ndōb. Weébēlēē bonj edyâḡ, ehúde-’ε wée wēwēnēé.’ ²² Héε ane mod átimtanné ane mbàledε aá, ‘Mmōη nsəl mēn móō méwūū wε. Ebébtéd é mbàledε nées wε. Nées emōη émáá abíí wεé, échēm chōm éehūnēē á ndōb, ebíí-’ε wεé, meébēlēē bonj ndyâḡ. Nées ébíí wεé nhúde-’ε wée méewēnēē, ²³ cheé-ō ēnkāη bonj weehéde echem ngáb á ndáb echē bad békonḡεé ngáb, âbel bonj nzé rnhúú nkob chó ne nsyáη ámín?’

²⁴ “Héε álāḡεé bad ábe béntyēēm á nkəḡ áhed aá, ‘Nyékoben mó ábē e’kálé dyôm, nyébag bó wée mod awě awóó mbwókεl e ekálé.’ ²⁵ Abē bad bó-’ε bēnlāá mó bán, ‘A-Sán, ane mod amaá mbwókεl e ekálé awóη!’ ²⁶ Héε ane mod átimtanné bó aá ‘Nlāa nyé meé, kénzée awě awóó, Dyōb débād mó abε. Bonj ane awě mó-’ε eewóó, Dyōb dékobén mó káηne mwāmpīn awě awóó. ²⁷ Bonj bad ábe békóó me, ábe béehede’áá bán mbê echab kâη, nyéhyεene bó hén. Béwúu bó áwem e’só hén.’ ”

*Yesue asólé á Jerusalem nées kâη
(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Jōn 12.12-19)*

28 Yesue amaá-'áá enén póle akal, abwógé ásē ámpē, áke á Jerusalem. 29 Ade ákwógé ape á myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm bembapεε bébe aá, 30 “Nyéke á dyad áde ádé á müde míminíí. Nzé nyêpedé á nló ní dyad nyéenyīn ngáne bétāngé mwān a ésel awě mod éēđīdēē mbêd. Nyéhune mó, nyéhyεene hén. 31 Nzé mod asēdté nyé aáken, cheé ékás bon nyéhunné chó, nyéláa mó nén bán, ‘Sáŋgwéé* atógnéné chó.’ ”

32 Bad ábe ánlōmmē békíí-'áá, bétān-ne chó melemlem ngáne ánlāá'é bó. 33 Ade béhunnéé ésel, bewón bēnsedéd bó bánken, “Cheé ékás bon nyéhunné échē ésel?” 34 Bó-'ε bēnhōb bán, “Sáŋgwéé atógnéné chó.” 35 Héε bépééné chó wéε Yesue. Bēntāl échab mbóté áwedé-mín, bon béchāgtē Yesue áwedé-mín. 36 Ade ábóótédé ake, bad bétánlé'áá mó échab mbóté á nzii-tē.

37 Ade ábóótédé Ekone é Menzab asyoge ásól á Jerusalem, ndun e bembapεε embootéd abwεen ámín ne menyinje, békεné Dyōb ne esaád áyāle ndale é mekan ésyāal éche bényíné, 38 Béhōbē bán, “Nnam ne kēŋ echē epag á đīn áde Sáŋgwéé! Nsaŋ mībē ádyōb,

Ehúmé ébē-'ε ne Dyōb áde ádé se ámín!”

39 Nguse é Befarisia éche énsōblēn amute á bad áte bēnlāá Yesue bán, “A-meléed, láá ábōŋ bembapεε bélám!” 40 Mó-'ε antimtén bó aá, “Ne mbále, nzé ábén bad bédibé nsəl, né meláá múmó mébootéd abón.”

Yesue alebe dyad á Jerusalem

* 19:31 Sáŋgwéé káa nwón.

⁴¹ Ade Yesue ápedé á nkæg ní dyad á Jerusalem, annyín dyad á'sō. Dóo mésəd mébóótédé mó abíd á míd, áchyeé' Jerusalem ⁴² aá, “Embōḡ bán nyébíi mekan níme mépeene nsaḡ. Boḡ bōob, nyéēhēlēē mó anyín. ⁴³ E'pun é' bīn é'húe nyé á'sō á pónde echē bad ábe békóó nyé béləḡnédté nyé nkúmbág née e'ké, bébentén-ne nyé pəd ésyāāl, ⁴⁴ boḡ bémad nyé, nyáābe áben bán moosyāál. Aláá ké ahóg déelyəḡké áse áyāle nyēnkēnchemmé pónde echē Dyōb ápedé ásoḡ ádén alongé.”

Yesue apedé á Ndáb-e-Dyōb

(Mat 21.12-17; Mak 11.15-19; Jōn 2.13-22)

⁴⁵ Yesue ansól á Ndáb-e-Dyōb, ábootéd bad ábe bésómé'áá bwēm áwēd-te ananted, ⁴⁶ álāḡgē bó aá, “Etenléde á kálag e Dyōb nén bán Dyōb áhóbé aá ‘Echem ndáb ēbē ndáb e mekáne.’ Boḡ nyétimté chó mbwəḡ mé bechīb.”

⁴⁷ Bootya nê, Yesue ayáḡté'áá bad á Ndáb-e-Dyōb. Bepriε bémháá ne bemeléede bé mbéndé bōobe belyáged bé dyad, bó-'ε béhéde nzii eche béwúé'é mó. ⁴⁸ Nzii-'ε eebédeé bó ábel dyam ádíi dyam, áyāle moosyāál andəḡ e'yale ábe Yesue awóg ne kán esyāál.

20

Nsedtéd tāḡḡene kunze eche Yesue

(Mat 21.23-27; Mak 11.27-33)

¹ Mbwe nhóg Yesue ambé á Ndáb-e-Dyōb áyáḡté bad, ákanlé-'ε bó nkalaḡ ní bwām. Héε bepriε bémháá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémháá bé dyad, bépédé áwē, ² boḡ bésēdté mó bánken, “Láá sé, kunze ehéé éwóó ábel nímén mekan?”

Nzé-módé abagé-’ε we enén kunze?” ³ Dóo Yesue átímtanné bó aá, “Mémpē meésedéd nyé dyam ahóg; nyélaa me ⁴ wée kunze echě Jone adúsánnáá bad émbídtē, wée Dyöb, káa wée moonyon?” ⁵ Bën ne bën bêmbootéd atânten bán, “Nzé dehóbé bán, ‘Jone echě kunze enhúú ne Dyöb,’ né äsedéd syánē aáken, ‘Cheé-ō enkəḥ boḥ nyénkëndúbé m’?” ⁶ Boḥ nzé dehóbé bán, ‘Echě kunze ehúú ne baányon,’ né ábén bad bésyāāl bélūm syánē meláá, áyāle béndübē bán, Jone abédéε nkal é’dəádəḥ.” ⁷ Hē dóo bétímténé mó bán, “Séebí’í wée ene kunze émbídtē.” ⁸ Dóo Yesue álāḡgēé bó aá, “Né ké me-’ε ámpē méeláá’í nyé kunze echě níwóó ábel nímén mekan.”

*Ngan e bebel bé nzag ntéd
(Mat 21.33-46; Mak 12.1-12)*

⁹ Hée Yesue ákanléé bad ngan nén aá, “Mod nhóg ambé, ankwěl nzag e e’pum é mel ábe bébenléé mím. Ambě ene nzag wée bad ábe bóbōó békāb mbote áte, ákē eke á alon démpēe, ábēm-me áwed. ¹⁰ Póndé epedé-’aá eche bépádeé e’pum, boḥ álōmē mbaledε wée bebel-bé-nsón, ákobe mó adē asii dé e’pum. Hée ábē bebel-bé-nsón bēwānnē ane mbaledε, bésúúd-te mó ámbíd ne mekáá mé ngēn. ¹¹ Anlóm mbaledε ampée, boḥ bēmbǎm ane mómpē, bēwōgēd mó e’són bwāmbwam, bésúúd-te mómpē ámbíd ne mekáá mé ngēn. ¹² Ambé alóm awě alónténé béléán. Awed bēnlǫgēn, bēbwēm-me mó ámbíd e e’ké. ¹³ Hée nwóó-nzag ádolé áte chóón, boḥ áhōbē aá, ‘Chán-nō mébenlé bōob? Mēlōm awem mwān awě ndáá bwāmbwam. Kapóg bébe mó edúbé.’ ¹⁴ Boḥ áde bebel-bé-nsón

bényíné mós, bēnnōnēn á mesó, bēhób bán, ‘Ndyé-a-mbwóg mwēn nēn. Déwúu mós, ábel eche mbwóg ésuuned syánē?’ ¹⁵ Dóó bēbídne mós á nzag-tē, boŋ bēwūē-’ε mós.” Hée Yesue áseǝdtéé aáken, “Bōōb-póó, cheé nwóó-nzag ábenlé bós? ¹⁶ Apě awúú bós, ábē-’ε ene nzag wée bebel-bé-nsón bēmpēe.” Awóg áde bad bēwógé nê, bēnhōb bán, “Ene ndín e dyam eébenlád mbéb!”

¹⁷ Yesue annōn bós á mesó, áseǝdté bós aáken, “Chán nyésōŋténé eyale é Dyōb éche éténlédé bán, ‘Aláá ádē belōŋ-bé-ndáb bēnchenéé dóó átímé aláá dé etógnén abé.’

¹⁸ Mod ké ahée awě álūm ádē aláá ámīn ābōgtēd áte. Boŋ mod awě déhūntēdtē ámīn, ānyogtēd áte átīm mbúbú.” ¹⁹ Bemeléede bé mbéndé ne beprise bēmbáá bēnhēd nzii eche békóbéé Yesue ábwōg-ábwōg, ngáne bēnchemmé bán áyāle echáb dóó ákálé enén ngan. Boŋ bēmbāŋ bad ábe bēbédé áhed.

*Nseǝdtéd t̄ŋge ne asaa á tááse
(Mat 22.15-22; Mak 12.13-17)*

²⁰ Né-óó, bemeléede bé mbéndé ne beprise bēmbáá bēhédé’áá kǝse e etál, ákób mós. Bēmpwěd bad, bésábé bós, bēlóm bós áhíd mós. Abē bad bēntāŋgēn ábāntēn nēn bán, bēhíde mós ne nlém nhóg, ábel boŋ békób mós awusé á nsal, boŋ ene pónde bēbé mós á mekáá mé ngómenaa a Roma awě adé á nkamlēn. ²¹ Hée bad ábe bēnlōmmē nê bēlāŋgēé Yesue bán, “A-meléed, sēbíí bán ehóbe’, eyógte-’ε mam níme métāŋgéné. Weékwognádté modmod. Eyógte-’ε bad mekan mé Dyōb á nyaa echē etāŋgéné bwām. ²² Mbéndé eche syánē ehóbe nēn bán désaŋge’ tááse wée Kaisēe, k̄ŋ e

Roma-yε?” ²³ Boη Yesue anchem bó akwâb. Héε álângeé bó aá, ²⁴ “Nyélúmed με μονέ μέ ekii. Ediídinge éche nzéé chén, dīn áde nzéé-’ε dén?” Béntimtén mós bán, “Dīn ne e’só ábe Kaisεε.” ²⁵ Dóo Yesue áhóbεé aá, “Nyébag-kóó Kaisεε éche édé éche Kaisεε, nyébag-ke Dyöb éche édé é Dyöb.” ²⁶ Bóob-póó, nzii ké póg enkêmbáá eche békōbēnnē mós póle e awusé á nsəl. Né-óó, béndīb nīmāb nsəl ngáne dyam dénkēmbonjé bó ahób. Nyaa eche Yesue ántimténne bó enkóméd bó yāl áte.

Nsɛdtéd tâηgene mpuu
(*Mat 22.23-33; Mak 12.18-27*)

²⁷ Donje á Besadusia bêmpě wéε Yesue. Besadusia béndübē bán mpuu méesaá ámbīd e kwééd. ²⁸ Dóo behóbεé bán, “A-meléed, mbéndé e Mosεε ehóbe nén bán, ‘Nzé mod awóó mmwaád, boη awédé áde bó ane mmwaád béepedéé mwän awále, mwănyan a abum ahóg atâηgéné ane nkúd awón, ábel boη dīn áde mwănyan déebōō.’” ²⁹ Bóob-póó, bad bébédé mod saámbé ábe bémīd abum ahóg. Mod a’só anwón mmwaád boη awé áde bó mmwaád ne béepedéé bán awále. ³⁰ Mod awě anlóntén bébe anwón ane mmwaád. Mómpe awé ésebán achyáá mwän. ³¹ Ámbīd é pónde awě anlóntén beláán mómpe anwón mós, káēη bó mod saámbé bebom mós awón, nhóg ámbīd a aníní. Boη bó mod ké nhóg bēnkēnchyáá mwän ne ane mmwaád, káēη bó moosyáál béwé-’ε. ³² Káēηne á asóg ane mmwaád mómpe anwé. ³³ Bóob-póó á pónde e mpuu, mmwaád awě nzéé ane mmwaád áchagnédte áyāle bó moosyáál saámbé bēnwōη mós?” ³⁴ Dóo Yesue átimtanné bó aá “A

póndé eche dédíí áte nén chii, bebaád ne baachóm béwōñe'. ³⁵ Bon bad ábe békwógnédé ábé á mpuu á kwééd bon bésón-le á alongé dékǎǎlē béewōñē. ³⁶ Bébéē néē ángel, béewág-kaá ámpē. Apuu áde bépuú'é, bán bé Dyōb bós bébéē. ³⁷ Mosēē mwēn ámpē alúmté áte aá, bad bépuude'. Wéē Mosēē átélé á Kálag e Dyōb aá, mwǎ bwel akóbé muú, achǎgé Sǎñgwéé áhed aá, Dyōb áde Abrahamē, Dyōb áde Aisigē ne Dyōb áde Jakōbe. ³⁸ Dyōb ádii Dyōb á bad ábe bédé á alongé, saké Dyōb á bad ábe béwédé. Nê dēn álúmte bán ne Dyōb, bó moosyǎl bédé á alongé." ³⁹ Donge dé bemeléede bé mbéndé bēnhōb bán, "A-meléed, chōm éche éhóbé étǎñgéné." ⁴⁰ Né-ǎ modmod enkēnchu'é mó dyamdyam aseded ámpē.

*Nsédted tǎñgene Ane-awě-Béwógté
(Mat 22.41-46; Mak 12.35-37)*

⁴¹ Héē Yesuē ásédteé bó aáken, "Cheé ékás bon bad bēhōbē bán Ane-awě-Béwógté abidé á mbyaa níme kēñ Dabidē?" ⁴² Ngómē Dabidē mwēn ahóbé á Kálag e Ngǎse aá,

"Sǎñ Dyōbe anláá awēm Sǎñgwéé aá,
'Dyēé áwēm ekáá émbáá, ⁴³ kǎñ ne á póndé echē mébenlé bon ékǎgtéd ábōñ bad bé ekoyí ámīn ne mekuu.'

⁴⁴ Néē Dabidē mwēn ásébpé mó achǎg aá Sǎñgwéé, chán-nō Ane-awě-Béwógté áhéléé abé awe mwǎn?"

*Yesuē abage elébé aá,
bétédēn bemeléede bé mbéndé póndé
(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)*

⁴⁵ Bad bésyǎl béwógé'áá chōm éche Yesuē áhóbéé. Héē álǎñgēé bembapēē, aá, ⁴⁶ "Nyétédēn

bemeléede bé mbéndé pónidé. Bédæa mengombe ahyómēn áte, bédæa-’ε bán bad bélénte bó á dyǝntē ne edúbé. Bédæa metii mé edúbé adyé á ndáb e mekáne ne á hǝm á ngande. ⁴⁷ Βοη βόω bédume’ mbwóg é bekúd, bédogé-’ε bad ne ntóη-ntóη mé mekáne. Echê nyaa é bad ékǝd nkógsen níme ríchábé ámīn.”

21

Mende níme nkúd a mmwaád (Mak 12.41-44)

¹ Ade Yesue ásádé dǝd, anyín née behǝn bé bad béhāgkē mǝné á ntyóg mé mende. ² Annyín-ne ntógétōke a nkúd a mmwaád nhóg ahāg bedálee bébe. ³ Héε áhóbéé aá, “A mbále, nlānge nyé meé, nímén ntógétōke mé mmwaád ríhédé mende á ntyóg-te tómaa bó moosyǝál. ⁴ Mǝné níme ábê bad béhédé, ndii mǝné níme ríchóbé bó ásē, boη anén mmwaád ne atóg áde ádíí ahédé mǝné rísyǝál níme áwóó, rísyǝál níme ámbēε atǝgnan yǝl.”

E’chemléd bé asóg dé nkǝrsé (Mat 24.1-2; Mak 13.1-2)

⁵ Bembapεε behóg békálé’áá ngáne Ndáb-e-Dyǝb ébóó, ngáne bélóηné chó kǝse é meláá, boη bēnābē-’ε chó áte ne mende níme bad bésāngé. Héε Yesue áhóbéé aá, ⁶ “Abén bwēm ábe nyényíneé nén, pónidé épǝ echē aláá ké ahóg déelyǝgkē ámīn e waáb. Bépǝntēd mó áte mésyǝál.”

⁷ Bēnsedéd mó bán, “A-meléed, súútǝη nén débenlédté? E’chemléd é’héé bélūmēd bán nén áhede abenled?” ⁸ Yesue antimtén bó aá, “Nyétēd pónidé nén mod eépuutád nyé. Ekud é bad épǝ, á

dĩn ádêm, bédogé nyé, mod téé aá móo módē Aneawë-Béwógté, béhōbē bán e'pun bé asóg é'pédé áte. Bon nyéehídé bó. ⁹ Nzé nyêwógé-'ε bán bel é'wanté', káa bán ekíde épángé áte, mod-mod eebáá'. Mmén mekan mésyāāl métāngéné abenled, bon saké mó mélūmēd bán, asóg ámáá apε." ¹⁰ Hée álāngéé bó aá, "Aloŋ ahóg détyēēmēn ádíníi nzum. Nkamlēn nhóg-ke rítyēēmēn mímíníi. ¹¹ Ndōob eénəñnéd ásē ngíne-ngíne. Nzaa ne nkole bēbē hōm ásyāāl. Mekan níme mébāŋte bad mébē. E'chemléd é'mbáámbāa bómpē bēbīd ádyōb. ¹² Mmén mésyāāl médēbenléd, béhē nyé abum ámīn, bétagté nyé. Békeén nyé á ndáb é mekáne, békáád nyé áwed, béhé-'ε nyé á mbwog. Nyébii-'ε bán, bεpεén nyé á'sō é' kāŋ é bad ne benkamlεε áyāl e dĩn ádêm. ¹³ Nê débe nyé etāl pōndé eched, áláa bó mekan mésyāāl níme nyésōŋténé á yāl echēm. ¹⁴ Né-ōó, nyémad á nlém tē ngen póg bán nyéetāngεεé atag áte ngáne nyékāā'é. ¹⁵ Mmēn mēbe nyé dyam áde nyéhōbpē ne debyéé áde nyéhōbēnnē dó, nyaa echē ábēn bad bé ekōyí béehēnlé nyé atyéemēn. Béehēl-laá ahób bán dyam áde nyéhōbeé déetāngεεé. ¹⁶ Kāŋne besóo ne benyoó, bóobe áben baányan ne bēn, bēn bēpalé nyé áte, béwúú-'ε nyé nguse é bad. ¹⁷ Bad bésyāāl békōó nyé áyāle dĩn ádêm. ¹⁸ Ké nê, dyamdyam déebēnlé nyé, ké mbum e esid póg éebóó'é nyé á nló. ¹⁹ Nyékan nlém ábel nyékud e'soósoŋ."

*Yesuε ahóbé ngáne
dyad á Jerusalem dépāā'é
(Mat 24.15-21; Mak 13.14-19)*

20 Yesue anláá bembapεε aá, “A póndé eche nyényinnē sánze élanédé dyad á Jerusalem, dóo nyébbí’ é bán ekíde éhede apânted áte. 21 Nzé nyényíné nê, bad ábē bédé á Judeya bétôm mehéle béke bésóm á e’kone mîn. Ane awě adé á dyad-tê wê, ábôl. Awě mó-’ε adé ámbíd e ebwóg eétogné mó asól á dyad á Jerusalem. 22 Ayāle nén, mímē mesú míme ríhóbéé nê, médíi e’pun bé nkógsen. Póndé eched dóo mekan míme méténlédé ásē mélōnnē. 23 Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bémwāntē míme mesú. Ayāle nén, metake híin mébē á nkōjsé-te, enén nyongel e bad ěkūd-te metuné bwāmbwam. 24 Adén alon á bad déwē á bel-tê. Békōb nguse é bad née betān, békēēn bó á melon mémpēe. Bad ábe béesě bad bé Israel békógtéd dyad á Jerusalem áte, káān né póndé echē Dyōb átíinédé bó émaá áte.

Epε é Mwān-a-Moonyon

(Mat 24.29-31; Mak 13.24-27)

25 “Etondεε bóobe ngon ne betintine bélūmēd e’chemléd. Edíb é nkwě édūm áte, étog née ahóbpe dé edíb. Nén dékōbēd bad bé melon mé nkōjsé mbwóg káān béēbyē’ née bébeléé. 26 Bad bépimén ne mbwóg ní ngine ayāle ebébtéd éche éhúe á nkōjsé, ngine-’ε éche édé ámîn énanéd á e’dii. 27 Ene póndé dóo bényinnē née Mwān-a-Moonyon áhúe’ é á mbag-tê ne ngum ne ehúmé é ngine. 28 A póndé eche nyényinnē née mímén mekan mébóótédé abenled, nyétyéem ámîn, nyésād dīd, ayāle nén póndé e e’sóoson emaá nyé apε áte.”

Mel méyágte syánē debyéé

(Mat 24.32-35; Mak 13.28-31)

29 Héε Yesue álângeé bó ene ngan, aá, “Nyênon alín á ngəl bwâm, káa bwel ké é'héé bémpēe.
 30 Abíd áde byaá é'bootadté bó abíd, nyébēn nyébele nyébíi bán nchoŋ nímáá abé benben.
 31 Melemlem nzé nyēnyíné nímén mekan mésyāāl mébenlad, nyébii nén bán, nkamlen ní Dyöb níkwógé ape. 32 Ne mbále, nlânge nyé nén meé, enén nyongel e bad éemaá'é káōŋne nímén mekan mésyāāl mémáá abenled. 33 Nkoŋ mí mín ne nkōŋ nísé bémaá boŋ ábēm e'yale bēbē abé ne abé.

Nyétéd pónde

34 “Nyétóo nén nyéetómté echen pónde esyāál ádyé ndyééd ne ámwé mím bwāmbwam. Nyéébūdē-’ε atag áte áyāle mekan mé alongé. Nzé nyébele nê, né échê epun étān nyé taléd néε melám. 35 Epun éched épií moonyoŋ asyāál awē adé á nkōŋsé. 36 Nyétéd pónde, pónde ésyāāl. Nyékānne bán nyéwōŋ ngíne átóm nímén mekan míme mébenléd áte, ábel nén nyéhel atyéem á'sō wéε Mwān-a-Moonyoŋ.”

37 Mmê mesú mésyāāl Yesue ayágté'áá bad á Ndáb-e-Dyöb. Nzé ngukél empě, áke ánāá á ekone é Menzab. 38 Nzé bīn bénsāā sáŋgén, ekud é bad éhyágáá mó atán á Ndáb-e-Dyöb áwóglen mó.

22

Békii kun áwúu Yesue (Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Jōn 11.45-53)

1 Bōōb-pōó, Ngande e Ewele-é-Ngêñ emmad abé benben. Enén ngande ebédéε dīn bán Nnyíme-ámín. 2 Bepriε bémbáá ne bemeléede bé mbéndé

béhédé'áá nzii echè béwúé'é Yesue á mesoom-tê. Bébaá'áá pen bán bad bésōntēn.

*Judasε akwenténé ásóm Yesue
(Mat 26.14-16; Mak 14.10-11)*

³ Satanε ansól mbapεε awe Yesue nhóg áte, awě béchagεé bán Judasε. Dīn démpēe démbē mó bán Iskariōde. Ambé nhóg átínté bembapεε dyóm ne bébe. ⁴ Héε ásyōngé boη, áke atán beprise bémbáá bóobe bekamlen bé Ndáb-e-Dyōb, ábel ntíi ásóm Yesue áwāb. ⁵ Nén dénwōgēd bó menyiηge bwāmbwam. Bóbōo bémpě á nchemten. Bénlāā mó bán bésābē mó moné. ⁶ Mó-'ε ankwentén. Dóo ábóótédé nzii ahed ásóm Yesue áwāb ésebán bad bébíi.

*Yesue aboηsan Ngande e Nnyíme-ámīn
(Mat 26.17-25; Mak 14.12-21; Jōn 13.21-30)*

⁷ Bōob-pōó, epun é ngande e Ewele-é-Ngēn áde béwúé'é ndyōη mí mbód mé Nnyíme-ámīn êmpě áte. ⁸ Dóo Yesue álómεé Petro bó Jōn áá, “Nyéke nyéboηsen syánē ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámīn.” ⁹ Bēnsedéd mó bánken, “Héé wédəηgé wεé séke séboηsen ádyé chό?” ¹⁰ Dóo ákwentanné áá, “Nyénone'. Nzé nyēpédé á dyad-tē, mod ábomén nyé awě apémé apom dé mendīb. Nyéhíd mó á ndáb ké ehéé eche ásōnlē. ¹¹ Nyélāa nwóó-ndáb bán, ‘Awed meléede aáken, héé toη e beken édíf eché módyēē ndyééd e Nnyíme-ámīn áte ne ábē bembapεε?’ ¹² Bélūmēd nyé toη eché ekalé áte eche bēnābpé áte. Ene toη edé ámīn á ndáb-te. Nyébele syánē mboηsén ní ndyééd áhed.” ¹³ Dóo békíi, bétán-ne mekan melemlen ngáne ánlēbēē

bó, bêmboṅsén-ne ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámìn.

Ndyééd e Sàngú

(Mat 26.26-30; Mak 14.22-26; 1 Kor 11.23-25)

¹⁴ Ade pón dé e ndyééd épédé áte, Yesue andyéé á tébele ne bembapεε bé nlomag. ¹⁵ Héε álângeé bó aá, “Mendǎṅ bwámbwam mεé ndyê enén ndyééd e Nnyíme-ámìn ne nyé boṅ ríkude metuné. ¹⁶ A mbále nlânge nyé mεé méedyáá chó ámpē káṅ ne á pón dé echē Dyōb délōnēdtē chó mbon á pón dé echē mímē nkamlen mépéé áte.”

¹⁷ Dóǎ átédé mbwendé, boṅ ábagé Dyōb mekenag, álânge-’ε bó aá, “Nyékob nén, nyémwê, nyétōmted nhóg ne aníníí. ¹⁸ A mbále, nlânge nyé mεé bootya bǎǎ áke á’sō, méemwáá mímén mím ámpē káṅ né nkamlen ní Dyōb mǎpéé áte.”

¹⁹ Antéd kǎṅne ewele, ábe Dyōb mekenag, ákabtéd chó áte, ábē-’ε bó chó aá, “Echem yǎl nén, ebǎgnédé áyāl echên. Nyébele nén ákamten me.” ²⁰ Ade bémáá ndyééd adyé ambēl melemlen ne mbwendé ní mím. Anhób aá, “Mmén mbwendé ndíí melē mékǎǎlē míme nsógténé ne mekií mímém, míme mésyógé áyāl echên.* ²¹ Boṅ nyénǎne’, mod awē akií me ntúrē, adyâg ndyééd ne me hén.”

²² Mwǎn-a-Moonyoṅ áwē ngáne éténlédé, boṅ medim ne ane mod awē ášōm mó. ²³ Héε bembapεε bēn ne bēn bébóótédé nhóg ne aníníí aséded, ábíí bó mod awē ábēl enén ndín e dyam.

*Bembapεε béswanṅtan tâṅgene
mod awe adé ambáá*

* **22:20** Donṅe á kálag dé’só éewóó’é e’yale ábe Yesue ámbíd e Echem yǎl nén; á nchoo 19 ne nchoo 20 rísyǎl.

24 Bembapεε bĕn ne bĕn bĕmbootéd aselen, béhédé ábíi bó mod awĕ adé mod ambáá áwab tíntê. 25 Dóo Yesue álângeé bó aá, “Kĕh é melonj élúmte ngranjen ámĭn e bad ábe békamlanné. Benkamlene béchəge yǎl bán, ‘Ebonj-nléme.’ 26 Bonj éetāngeneé abé nê átíntê echĕn. Embonj bán ane awĕ adé mod ambáá átíntê echĕn, átim née ane awĕ atómténé mpín abé. Ane awĕ mó-’ε alyágte’, átim née mbəlede. 27 Nzé bad bédé bébe, nhóg adyéé á tébele, aníní-’ε abenle mó, ahéé atóme waáb e’del áte? Saá ane awĕ adyéé á tébele-yε? Bonj me, ndé áwen tíntê née ane awĕ abenle nyé. 28 Nyéε nyédé bad ábe bĕwéséné me á póndé eche ríkudé metuné. 29 Ngáne Titée ábágé me kunze ákamlen, né-’aá mémpĕ mébeé nyé. 30 Nén débĕl nyédyé ndyééd, nyĕmwé-’ε mĭm hĕm ahóg ne me áwem nkamlen-tê. Nyé mod té ádyéé-’ε á atii dé nkamlen, nyékāadtĕ metúmbé mé Israel dyóm ne mébe.

*Yesue ahóbé á’sō é’ póndé ad,
Petro ábān mó áyāl
(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Jǎn 13.36-38)*

31 “A-Simōn, Nōné! Satanε akudé kunze ákəg nyé moosyáál, ákab-pe nyé áte. Abane bé bwām ne bé mbébb nĕngáne mod apebe kón éche bésálté. 32 Bonj nkánnédé wε meé adúbe áde éwóó déesudé’. A póndé echĕ wĕtiménné me ámpĕ, éwĕd baányonj áte.” 33 Petro anhób aá, “A-Sánj, ké á mbwəg dóo bĕtimnéé wε káa á kwééd, mbōhséné wε ahíd.” 34 Dóo Yesue álângeé mó aá, “Nláa wε, a-Petro, nchóm-a-kúb adĕhób aá móto’ nkuu nĕn, wĕbān me áyāl ngen éláán.”

Póndé e metake ekwogé ape

³⁵ Dóo Yesue ásedteé ábē bembapεε aá, “A póndé eche ménlōmmē nyé ésebán nyéewánlé ekwε é ngáb, káa ekwε, káa metámbé, nzé-chómé nyéntōgkē?” Bembapεε bēnkwentén bán, “Chǒmchǒm.” ³⁶ Dóo Yesue álângeé bó aá, “Bǒǒb-pǒǒ, mod awě awóó ekwε é ngáb ké’ε ekwε, áwále áyāl. Ane awě mó’ε eewóo nkwáté, ásôm mímē nkobe, áchan nkwáté. ³⁷ Nlânge nyé mée kálag e Dyǒb ehóbé aá, ‘Bébánné mó nchoo nhóg ne bechíb.’ Né-’aá ébenlédté áyāl echēm. Etângeéné ébenléd áned.” ³⁸ Bembapεε bēnlāā mó bán, “A-Sán, nǒné’, sēwánlé nkwáté níbe hén.” Mó’ε antimtén bó aá, “Désob nê bǒǒb.”†

*Yesue akii akáne á ekone é Menzab
(Mat 26.36-46; Mak 14.32-42)*

³⁹ Hê dóo ábíde á ebwóg, áhídē á dyad-tê, ákē á ekone é Menzab ngáne âmmenténné abel. Bembapεε bó’ε bēnhíd mó ámbíd. ⁴⁰ Ade bépédé áwed anláá bó aá, “Nyékánné’ bán mekágsen méepiidé nyé.”

⁴¹ Ansyáá bó á nkæg, asídé mwă nchabnede, akóg mebóbǒh, ákännē nén aá, ⁴² “A-Tê, nzé ébǒhnedé wε, ékǒbēn me mímén metuné. Boj ké nê, saké ngáne ébǒhnedé me, boj bēl ngáne ébǒhnedé wε.” ⁴³ Ade Yesue ákánnéé nê, ángel embíd ádyǒb, éhyε ewéd mó áte. ⁴⁴ Anwéd mekáne áte ngáne ámbēē á ndutul-tê. Ebábé éche ébíde mó á yāl émbē ngáne metóté mé mekií, étēnē’ á ndǒǒb taáb, taáb.‡ ⁴⁵ Ade áamáá akáne, antyéém ámīn, áke wéε bembapεε

† 22:38 Désob nê bǒǒb; káa Nê ákwógé. ‡ 22:44 Donje á kálag dé’só déewóó’ε nchoo 43 ne nchoo 44.

bébéde. Antán née békúneé áyāle ndutul e ngíne.
⁴⁶ Dóo ásedtée bó aáken, “Chee nyékúneé? Nyépáde áse, nyékāne nén mekágsen méepiidé nyé.”

Békóbé Yesue

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Jón 18.3-11)

⁴⁷ Yesue eépedeé ké amad á nsal dóo amute á bad ápedé. Mod awě antómén bó abédée Judase, mbapere nhóg átínté e bembapere dyôm ne bébe ábe Yesue. Apedé-’aá Yesue á nkæg ahé mó tâl.

⁴⁸ Bon Yesue ansedéd mó aá, “A-Judas, nédē ahé áde éhédé Mwān-a-Moonyonj tâl ádíi ásóm mó-ye?”

⁴⁹ Ade bembapere ábe bóobe Yesue bébédeé áhed bényíné dyam áde áhede abenled, bēnsedéd mó bánken, “A-Sánjú, sēhele séwān ne nímed nkwaté-ye?” ⁵⁰ Héé mbapere nhóg átómté nkwaté, áselē ntān awě prise ambáá etúu é ekáá émbáá. ⁵¹ Bon Yesue anláá bó aá, “Nyésob nê bōob!” Ansidtén mó ene ped e etúu, ádid mó bwām. ⁵² Héé álāngeé beprise bémbáá bóobe benkamlene bé mésénze mé Ndáb-e-Dyōb ne belyáged bé dyad, bad ábe bēnhye mó akób aá, “Nchíb móo nyéhyédé akób, bon nyēwálé nkwaté ne mbid-ε? ⁵³ Mbwe téé syánē debágáá á Ndáb-e-Dyōb, nyēnkēmbánné me ké ekáá á yāl. Bon echen pónde epedé bōob. Ehíntén chōo édé á nkamlen bōob.”

Petro abáá Yesue á yāl

(Mat 26.57-58, 69-75; Mak 14.53-54, 66-72; Jón 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Héé békóbé Yesue, bon békeneé mó, bétimēn mó á ndáb wée Prise Ambáámbáa. Petro mó-’ε ahidé-’aá bó ámbid mwā etún. ⁵⁵ Bēnkonéd muú átínté e dyad, bad bēlādēn áhed. Petro mómpē anhyě adyere áhed. ⁵⁶ Mbøledε a mmwaád nhóg

annyín nées Petro ádyéé á nkæg ní dù. Dóo ánóné mó chóón, boŋ áhōbē' aá, "Anén mod mómpē ambé ne Yesue." ⁵⁷ Boŋ Petro antán aá, "A-mwān-a-mmwaád, meebí' é me mó."

⁵⁸ Eebeméé áte, mod ampée anchem mó. Anhób aá, "Wémpē edé nhóg áwāb echoŋ." Boŋ Petro anhób aá, "Amúē, weéhyāg me ngáne áyāl."

⁵⁹ Ambid e háwa póg mod ampée ambádnén aá, "Ntānten ké nhóg méesaá. Anén mod abédé ne Yesue, áyāle adíi mod a Galilia." ⁶⁰ Boŋ Petro anhób aá, "A-mod-e-ngé, meebí' é chōm éche mmōŋ ékoo' é ahób."

Abwōg-ábwōg áde ahóbé nê, nchóm a kúb antón. ⁶¹ Héé Sāngwéé ákúnné boŋ mīd mébomé bó Petro. Dóo Petro áwémténé e'yale ábe Sāngwéé ánlā' é mó aá, "Nchóm-a-kúb adéhób aá mótoó' chii nén, wēbāŋ me á yāl ngen éláán." ⁶² Héé ábidé á ebwōg, abólé-'e awé. Anchií bwāmbwam.

*Bébómtédé Yesue, béwélé-'e mó
(Mat 26.67-68; Mak 14.65)*

⁶³ Bōōb-pōó, bad ábe bénóné' áá Yesue bēmbóotéd mó awel, bēbōmtád mó, ⁶⁴ bēkaŋ mó mīd, bēsēdtē mó bán, "Láá sé, nzé-módé abōmé we?" ⁶⁵ Bésyáá' áá mó nzyáŋ nyaa ne nyaa.

*Bépééné Yesue wéé belyáged bé dyad
(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Jōn 18.19-24)*

⁶⁶ Néé bīn é'sāngé, bad bēmbáá bé Israel, beprise bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé bēnkōb mbom, bēpēēn Yesue áwab káánsel. ⁶⁷ Héé bēsēdtéé mó bán, "Láá sé nzé we-éé edé Ane-awē-Béwógté?" Dóo Yesue ahóbéé aá, "Ké menláá nyé, nyéedúbéé me. ⁶⁸ Ké menséded-te nyé akan, nyéekwenténné

me. ⁶⁹ Boŋ bootya boob, Mwän-a-Moonyoŋ ädyéé á ekáá émbáá é Dyöb á Ngum.” ⁷⁰ Bó moosyáál bēnsedéd bánken, “Nédē wε-εé edé Mwän a Dyöb-ε?” Ankwentén aá, “Nyé bēn-εé nyēhóbé bán née édíí.” ⁷¹ Dóo béhóbéé bán, “Nzom ehéé empée déhedéé? Syánē bēn dewógé áwē nsal.”

23

Payledε akáádté Yesue

(*Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Joŋ 18.28-38*)

¹ Héε belyáged bé dyad bésyāál bétyéémé ámīn, boŋ béκεεné mó wée Payledε. ² Awed-taá bébóótédé mó mekan abán áyāl bán, “Sékóbé anén mod ngáne ápuutadté sé alonj áte. Ahóbé nén aá, séēsaŋnád Kaisεε tááσε, áhōbē-’ε nén aá, mó mwēn móō módē Ane-awē-Béwógté, nédē ahóbe’ aá módē kâŋ.” ³ Dóo Payledε ásedtéé Yesue aáken, “Wε-εé edé kâŋ e bad bé Israel-ε?” Yesue ankwentén mó aá, “Ngáne éhóbé.” ⁴ Boŋ Payledε álāŋgē beprise bémbáá ne amute á bad nén aá, “Meenyíneé atote ké ahóg áde anén mod ákwééné.” ⁵ Boŋ bémbē békag á’sō, béhōbē bán, “Anén mod akóne bad ne mam míme áyágtéé á mbwóg e Judeya esyáál. Ambootéd á Galilia, apedé-’ε hén boob.”

Herode akáádté Yesue

⁶ Née Payledε áwógé nê, ansedéd ké Yesue adfī mod a Galilia. ⁷ Bénlūmēd mó áte bán, nê dēn dóo édíí. Ngáne alonj á Galilia abédé ásē e nkamlēn míme Herode, Payledε anlóm Yesue áwē. Herode mwēn ámpē ambé á Jerusalem ene pónde. ⁸ Ayōgkē mewēmtēn awóŋ ânyín Yesue áyāle awógé’áá mó dúu. Ahedé’áá aá mónyín

menyáké míme ábelé. Né-ᵛó anwóg menyinge áde bépééné Yesue áwē. ⁹ Ansédéd Yesue ekud é mekan, boḡ Yesue enkéntimténné mó dyamdyam. ¹⁰ Beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé béntyēēm ámīn, bēbāntād Yesue mekan áyāl. ¹¹ Hée Herode, bóobe éche sánze bēbóótédé mó awᵛᵛ, bēwélé-’é mó. Dóᵛ bēwāādtē mó kase é bwēm, boḡ álōmē mó ámbīd wée Payledé. ¹² Nén dēnkāḡ Herode bó Payledé bēntīm ásē éché epun; édé ape nē, búmō bēnsēbē ekoyí awoḡ.

*Bébidté mbakú bán bēwúu Yesue
(Mat 27.15-26; Mak 15.6-15; Jōn 18.39-19.16)*

¹³ Hē dóᵛ Payledé aládé beprise bémbáá áte nchoo ne belyáged, ne bad bēmpēe, ¹⁴ boḡ álāḡgē bó aá, “Nyēnsébé anén mod apεεn áwēm. Nyé bán apuutad bad nló áte. Bᵛᵛb-pᵛᵛ nhédé áte áyāl éché wée nyébēn nyédíí, boḡ meekóbneé mó dyam dé mbéb ké ahóg áde nyéhóbé bán abelé. ¹⁵ Ké Herode ámpē eekóbneé mó awusé ké ahóg, né-’aá ákás boḡ álōmē mó ámbīd. Bᵛᵛb-pᵛᵛ dyam dé mbéb ké ahóg déesaá áde ábélé áde álúmte bán atāḡgéné kwééd. ¹⁶ Né-ᵛó mēhōb békúdé mó, rítēdē mó, ákag.”* ¹⁸ Dóᵛ amute ásyāāl ábónéé bán, “Téd anén mod, éwúu mó! Bídtéd sé Barabase.” ¹⁹ (Barabase abédée mod awē bēnhēē á mbwᵛᵛḡ áyāle bel ábe ámbootédte á dyad-tē ne awúu áde áwúé’áá bad.) ²⁰ Ngáne Payledé ánwōḡgē mewēmtēn áte de Yesue, ambé aláá bó nē ámpē. ²¹ Boḡ bēmbē bēbōnē’ bán, “Bomé mó á awᵛᵛḡ! Bomé mó á awᵛᵛḡ!” ²² Anláá

* **23:16** Donḡe á kálag dé’só ábádé nchoo 17: Bᵛᵛb-pᵛᵛ, mwē téé, nzé Ngande e Nnyíme-ámīn embé, Payledé antāḡgēn bad bé dyad mod a mbwᵛᵛḡ nhóg achenned.

bómpē ngen éche élónténé éláán aá, “Ayāle chán? Ebébtéd éhéé ábélé? Meekóbneé mó awusé ké ahóg áde átánǵéné kwééd. Né-ɔ́, mǵkūdē mó, rítēdē-ε mó, ákag.” ²³ Ké nê bémbē bēbōnē’ bán ábome mó á awɔg. Kóáη ne á asóg, échab ehób ênkobnéd. ²⁴ Payledε ambídéd mbakú aá, móɔ̀bĕl nêηǵáne bēhóbé. ²⁵ Antédé mod awě bēnhōbpē, awě ambé á mbwɔg áyāle bel ne awúu áde áwúé’áá bad, bon ábagé bó Yesue aá, bétiméd mó ngáne bédáá.

Bébómmé Yesue á awɔg

(Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Jɔn 19.17-27)

²⁶ Ade sánze éκεενεé Yesue á hǵm dé mpanag, êmboméñ Simɔne, mod a dyad á Sirine. Anén mod ambíd á mwǵ dyad awě adé á ahánǵé. Héε békóbé mó, bépémtéd mó awɔg áde Yesue bán áhídne mó dó ámbíd.

²⁷ Atintê e ndun e mod echě enanáá Yesue ámbíd, bebaád bémbē áwed, béchyé’áá, bélebe-ε mó. ²⁸ Dóo Yesue ánóné ámbíd, álāηǵē bó nén aá, “A-bǵn bé bebaád bé Jerusalem, nyéechyēē’ mε, nyéchyε’ échen yǵl ne áben bǵn. ²⁹ Nhóbe nê áyāle nén e’pun é’ bĭn é’húε, áde bad bēhōbpē bán, ‘Nnam ne ábê ábe bédé ekɔm, ne ábê ábe béechyāā’, ne ábê ábe béēmwanġtē mbéd!’

³⁰ A pónde eched dóo bad bēlāηǵēē mbɔɔd bán, ‘kúmtéd sé ámĭn,’ káa e’kone bán, ‘kútén sé.’

³¹ Nzé bēbele’ nĭmén mésyāāl bɔɔb, áde bwel é’lyágé é’díí mendĭb áte, chán-náa bēbenlé áde bwel békĭnnē-yε?”

³² Bɔɔb-pɔɔ bēnkεén e’bébtéd é’ bad é’be, ápan bó nchoo ne Yesue. ³³ Ade bépédé hǵm áde béchǵεé

bán Ebóngél é Nló, bêm bomé Yesue á awog, ne ábê e'bébtéd é' bad é'be. Bêm bomé nhóg á ekáá é emwed, aníní-'é á ekáá émbáá. ³⁴ Hée Yesue ákánneé nén aá, "A-Sán, lagsén bó áyāle béebíi' é chöm éche bébeleé."† Sánze ênsíd mbambú, ákab mbóté éche Yesue. ³⁵ Ndun e mod entyéém á nkag, bənəné' chöm éche ébenlad. Boη benkamlene bé Israel béwéláá mós, béhōbē bán, "Achōjté'áá bad bémpēe, áhood-tóó eche yāl, nzé ne mbále mós adé Ane awé Dyōb Apwédé, boη Awógéd-te."

³⁶ Sánze chómpē éwéláá mós. Empiinéd mós ebéntéd é mīm, ³⁷ élāngē mós bán, "Nzé wée edé kēn e bad bé Israel, ésōη echon yāl!"

³⁸ Béntēl áwe nló ámín nén bán, "Kēn e bad bé Israel chóo nén."

³⁹ Afíntē e ábê e'bébtéd é' bad é'be ábe bêm boméé bósbe Yesue á awog, nhóg ansyāη mós aá, "Saá we edé Ane awé Dyōb Awógté-yē? Sōη-ō échon yāl, ésoη-'é sémpē!"

⁴⁰ Boη aníní mod ankáné waáb áte aáken, "Weebáá' é Dyōb-e? Sós bad bébe dekadé melemlem mé nkógsen níme mómpē ákúdé. ⁴¹ Boη pen, nkógsen níme dékúdé, rítāngéné ne níme sós mbéb. Boη anén mod eébeleé dyam dé mbéb ké ahóg." ⁴² Hée ane mod ábádeé ahób aá, "A-Yesu, sōn, weéchatán me á pónde eche wésōnlē á nkamlen." ⁴³ Dós Yesue álāngéé mós aá, "A mbále, nlānge we meé, chii nén dēn wēbē ne me á Paradis."

*Yesue awédé
(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Jōn 19.28-30)*

† **23:34** Donje á kálag dé'só déewóo' é: Hée Yesue ákánneé nén aá, "A-sán, lagsén bó áyāle béebíi' é chöm éche bébeleé."

44-45 Bɔɔb-pɔɔ bɪn bɛmbɛ dɪam kɛd. Etondeɛ andɪm, ehɪntɛn ɛkwɛ-'ɛ ekɪde ɛte ɛsyɛɛl kɔɔŋ ne ɛ ngɔŋ ɛlɛɛn. Abad ɛde dɛnkɛb Ndɛb-e-Dyɔɔb ɛte dɛnsalɛ ɛte e'pɛd ɛ'be. 46 Hɛ dɔɔ Yesuɛ ɛlɛbpɛ esaɛd ɛɛ, "A-Tɛ, ɛwɔŋ mekɛɛ dɔɔ nɪlyɔgɛ ɛchem edɛɔdɔŋ!" Amaɛ-'ɛɛ ɛhɔb nɛ, ɛmɪɪ-'ɛ nɛm, ɛwɛ-'ɛ. 47 ɛde mod ɛmbɛɛ a sɛnze ɛnyɪnɛ nɛ, ɛnkɛmɛd Dyɔɔb nɛn ɛɛ, "ɛ mbɛle, ɛnɛn mod ɛbɛdɛ-'ɛ mod a bwɛm." 48 Nɛɛ ndun e mod ɛchɛ ɛnhyɛ ɛnɔn, ɛnyɪnɛ mekan mɛ mɛnyɛkɛ nɛme mɛbɛnlɛdɛ, mod tɛɛ ɛmbɛn ɛkɛɛ ɛ nɛm, ɛsɪɪ' ɛ ndɛb. 49 Yesuɛ ɛbe besɔn bɛsyɛɛl ne bebaɛd ɛbe bɛmbootɛd mɔ ɛnan ɛmbɪd se ɛ Galɪlɪa, bɛntyɛɛm ɛtɪn, bɛnɔnɛ nɛmɛn mekan mɛsyɛɛl.

Bɛlɪmmɛ Yesuɛ

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Jɔn 19.38-42)

50-51 Bɔɔb-pɔɔ mod ɛmbɛ ɛwɛ ɛbɛdɛ dɪn bɛn Josɛbe. ɛnɛn mod ɛmbɪd ɛ dyad ɛ bad bɛ Israel ɛde bɛchɛgɛɛ bɛn Arɪmatɪa. ɛbɛdɛ mod a edɪbɛ. ɛbɛdɛɛ mod a bwɛm, ɛsɛŋ-'ɛ. Kɛnɛɛ ɛbɛdɛ mod a kɛɛnsɛl ɛnkɛnkɛntɛnnɛ mbakɪ ɛchɛ ɛbɪnɪɪ bɛlyɔged bɛ dyad bɛmbɪdɛdtɛ ɛwɪɪ Yesuɛ. ɛbɛdɛ mod nɛhɔg ɛwɛ ɛnlyɔg nɛm nɛn ɛɛ epun ɛpɛ ɛche Dyɔɔb dɛkɔbpɛ nkamlɛn. 52 ɛnkɛ Payledɛ ɛchɛn ɛɛ, ɛbe mɔ ndɪm nɛme Yesuɛ. 53 Nɛɛ ɛkɪdɛ kunze, ɛnhɪd mɔ ɛ ɛwɔg, ɛkɛɛn mɔ kɛse e mbɔm, ɛke ɛlɛmɛ mɔ ɛ sɔŋ ɛchɛ bɛpwɔgɛ ɛ ɛlɛɛ-tɛ, ɛche bɛɛsɛbpɛɛ mod ɛlɛme ɛte. 54 Nɛn dɛmbɛ ɛ Mbɛwe mɛ mbɔŋsɛn, ɛde mbɛwe-mɛ-nkɔme-ɛte nɛhɛdɛ'ɛɛ ɛbootɛd. 55 Bebaɛd ɛbe bɛmbootɛd Yesuɛ ɛnan ɛmbɪd se ɛ Galɪlɪa, bɛnhɪd Josɛbe, bɛnyɪn sɔŋ, bɛnyɪn-nɛ ngɛne bɛnɛntɛ mɔ ndɪm ɛ sɔŋ-tɛ. 56 Dɔɔ bɛtɪmɛ ɛmbɪd ɛ dyad-tɛ, bɛbɔŋsɛn mɔg ne mekɪn

míme bēnabnadté ndim. A mbwε-mé-nkóme-áte bēnkōmē áte ngáne mbéndé e bad bé Israel étíídé.

24

Yesue apuúdé

(Mat 28.1-10; Mak 16.1-8; Jɔn 20.1-10)

¹ A epun é'sō, nédē á Sōndé mbwεmbwε pírib, ábē bebaád bēnkě á soɲ. Bēnwālē mekún mé ndim míme bēmbonšénné. ² Béntān nées aláá áde bēnkālēnnē nsəl ní soɲ ásyáŋgé á e'dii. ³ Bēnsōl á soɲ-tê, boɲ bēnkētánné ndim míme Yesue áwēd-te. ⁴ Nén dēmbootéd bó ataged á mewēmtɛn. Dóo bad bébe bēbídé táléd, bétyéém bó á nkəg ne mesaɲ míme mékine' áte. ⁵ Ne mbwóg bwāmbwam bēnsōɲ míd ásē. Hées ábē bad bébe bēlāŋgɛé bó bán, “Cheé ékáá boɲ nyéhɛdé mod awē adé á alongé áfinté e bad ábe bēwédé?” ⁶ Eésáá hén, apuúdé. Nyékamɛn ngáne ánlā'é nyé, áde ábédé á Galilia, ⁷ aá bétāŋgéné Mwān-a-Moonyoɲ abe á mekáá mé bebel bé mbéb, bēbōmē mó á awog. Boɲ āpuú á e'pun ábe é'lónténé é'láán.” ⁸ Hê dóo ábē bebaád békámténé ábē e'yale.

⁹ Ade béhúú á soɲ, bēnkálé bembapɛɛ dyóm ne nhóg ne ábíní bēmpēe mam mésyāāl míme bényíné. ¹⁰ Bebaád ábe bēnkálé bembapɛɛ bé nlómag mímén nkalaɲ, bēbédéé Maria Magdalɛnɛ, Joanaa, ne Maria, nyaá awe Jemse, nchoo ne bebaád bēmpēe. ¹¹ Boɲ bembapɛɛ bé nlómag bēnwēmtɛn bán ene póle edíi ngwɛl. Bēnkēndúbéé chó. ¹² Hê dóo Petro ápádté ásē, boɲ ányəgté á soɲ. Ade ápédé áwed anwúlén ásē, ánōn soɲ áte. Anyín dásō mbóm chēmpɛn. Dóo ásúú á ndáb.

Mewêmtεν μέκόγλάττάά μό áτε τήγγene dyam áde ábénlédé.*

Yesue apitdé bad bébe á nzii e Emos

(Mak 16.12-13)

¹³ Βοοb-πόό, échê epun dên, bembapεε ábe Yesue bébe békágé'áá á dyad áde béchəgεé bán Emos. Abíd á Jerusalem áπε á Emos ábédé etûn dyam máyl saámbé. ¹⁴ Abê bembapεε békágé'áá békálé mímén mekan mésyāāl míme mékéβenléd. ¹⁵ Ade békékanlé káəη, dóó Yesue mwên áhyédé bó atán, boη áwoηné bó. ¹⁶ Boη pen mīd mēnkēnnédnédte bó, áchem mó. ¹⁷ Hée Yesue ásedteé bó aáken, “Póle ehée nyépagké akal á eke-tê nén?”

Hê dóó bétyéémé ne ngəl esyāál. ¹⁸ Dóó bó mod nhóg awe béchəgεé bán Klopase, átimtanné mó aáken, “Emoη pen-εé edé nken a mod á Jerusalem, áde wéēbii mekan míme níkéβenléd mímén mesú-yε?” ¹⁹ Dóó Yesue ásedteé bó aáken, “Mekan méhéé mē?” Boη bélāηgē mó bán, “Mekan míme mébénlédé τήγγene Yesue, mod a Nazaret. Ambé nkal é'dəódəη awě ahóbé'áá, ábelé-'ε ndəle é mekan á'sō é' Dyōb ne á'sō é' baányoη. ²⁰ Abed beprise bémbáá ne belyáged bé dyad bēmbε mó á mekáá mé nkamlεε, ábíded mbakú bán béwúu mó. Dóó bébómmé mó á awəg. ²¹ Boη sēnlyág nlém bán, mó adé ane awě áwəbé bad bé Israel. Néε éhúdé nê áte, chii dóó álóntan e'pun é'láán taa nê ábenlede. ²² Amin e nê ámpē, nguse é bebaád átíntē echêd bépéénédé sé menyáké mé póle. Bēnkě á soη epəg é mbwεmbwε, ²³ boη béētānεé ndim míme Yesue. Bénhūū ámbíd, béhōbē bán,

* **24:12** Donje á kálag dé'só déewóó'é nchoo 12.

ángel épíidé bó á ndóg-te, élāngē bó nēn bán, Yesuε adé á alongé. ²⁴ Nguse é bad átínté echêd énkě á son, bétán chó melemlem nēngáne bebaád bēnhōbpē, boŋ béēnyīnεé mwēn.”

²⁵ Dóo Yesuε álāngéé bó aá, “E’yókél é’ bad bóo nyédíí. Nyéewámsánné mam mésyāāl míme bekal bé’dáádəŋ bēhóbé adúbe! ²⁶ Ngómē éhédnadtáá bán, Ane-awě-Béwógté ákud mímén metake mésyāāl, boŋ ákud éche ehúmé.” ²⁷ Yesuε antógnéd bó mam mésyāāl tāŋgεne eche yāl, ngáne méténlédé á Kálag e Dyōb-te, mbooted ne kálag éche Mosεε ne kálag éche bekal bé’dáádəŋ bésyāāl.

²⁸ Ade bépédé benben ne dyad áde békágé’áá, Yesuε anlúmed byánán eke élyágé édé mó á’sō. ²⁹ Boŋ bēnkəŋ mó bán, “Hyě édyεε áwēd ngáne bīn é’máá ahín, pónde-’ε emaa atóm.” Dóo áhíidé bó ádyεε áwāb. ³⁰ Ade bóbōo bédyéé ásē á tébele ádyé ndyééd, antéd ewele, ánāméd chó, ásāl chó áte, boŋ ábagé bó. ³¹ Hê dóo mīd méténlédé bó, boŋ béchemé mó. Dóo ányóó bó á dīd-te. ³² Bénlāā nhóg ne aníní bán, “Ngómē nlém nhógkáá syánē á abum áde ákánlé’áá syánē á nzii, boŋ átānlād syánē Kálag e Dyōb?”

³³ Abwōg-ábwōg dóo bésyāngé ásē, boŋ bétīm-mε ámbíd á Jerusalem. Dóo bétáné bembapεε dyōm ne nhóg ngáne bélédné áte hōm ahóg bóbε bembapεε bēmpēe. ³⁴ Hée bembapεε ábe bétáné á ndáb-te béléngé bó bán, “Sāŋgwéé apuúdé ne mbáá, apíidé-’ε Simōnε!”

³⁵ Dóo bó bad bébe bómpē bēhóbé dyam áde ábénlédé bó á nzii, bēhōbē-’ε ngáne béchémé mó áde ásaléé ewele áte.

Yesue apiidé abē bembapεε
(*Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Jɔn 20.19-23; Mbɛl 1.6-8*)

³⁶ A pón dé eche békaléé nê, dóo Yesue mwën ábí dé b́ó áfíntê, bon álenté b́ó aá, “Nsaɲ mbê ne nyé!”†

³⁷ Mbwóg ménkōb b́ó bwāmbwam, b́éwēmtān bán, b́ényíné nwú. ³⁸ D́óo álāngεé b́ó aá, “Cheé nyétagεé áte? Cheé nyényágεé á nlém-tê. ³⁹ Nyénɔn me mekáá nyénɔn-ne me mekuu, bon nyébii bán mměn-εé ndé. Nyékiten me yāl, nyényín nzé nwú íwóó nson ne e’hid ngáne nyényínεé nwóó nén.”

⁴⁰ Ade áamáá ahób nê, anlúméd b́ó níme mekáá ne mekuu.‡ ⁴¹ Ade bélyágé b́ényágεé nê ne menyinge mésyāāl, b́ékaɣlad-táa á nlém-tê, dóo áseɗtεé b́ó aáken, “Nyéwóó chǒm éche b́edyágkē hén-ε?” ⁴² D́óo b́ébágé mó esɔɲ é súu echê b́étúmé. ⁴³ Bon ákobé’, ádyāg-ke ch́ó áwab e’só-te.

⁴⁴ Héε álāngεé b́ó aá, “Mmén mam móo ílāngé’áá nyé áde nílyágé ndé ne nyé meé, dyam téé átāngéné alón ngáne éténlédé áyāl echēm á kálag é mbéndé éche Moseε ne á kálag é bekal b́é’dǎódɔɲ, ne á Kálag e Ngǎse-tê.”

⁴⁵ D́óo ánédté b́ó debyéé áte, ábel nén b́ésɔɲten Kálag e Dyǒb, ⁴⁶ bon álāngē-’ε b́ó aá, “Bétélé á Kálag e Dyǒb nén bán, Ane-awě-Béwógté atāngéné metake akud, awé, bon e’pun ábe é’lǒnténé é’láán, ápuu. ⁴⁷ Bétélé bán, bad b́ékalé meloɲ mé bad mésyāāl nén bán, bad b́éteɗe abel dé mbéb á d́in

† **24:36** Donje á kálag dé’só déewó’é: álenté b́ó aá, “Nsaɲ mbê ne nyé!” ‡ **24:40** Donje á kálag dé’só déewó’é nchoo 40.

á Yesu, âbel boŋ Dyöb álagsen bó mbéb. Bébootéd bad nímê nkalan akale á Jerusalem. ⁴⁸ Nyé-’aá, nyédé bad ábe bényínné nímén mekan díd. ⁴⁹ Mmèn mēlōmē nyé chōm éche Titée anhōbpē aá mōlōmē nyé. Boŋ nyélyəg nyédyεε á dyad-tē kááh né nyékudé ene ngíne echě ebíde ámīn.”

Yesuε apūmmé

(Mak 16.19-20; Mbél 1.9-11)

⁵⁰ Dóo Yesuε ásyəñnédé bó á dyad-tē, áρεενé bó benben ne dyad á Betani. Héε ányéné mekáá ámīn, boŋ ánámteé bó. ⁵¹ Ade ánamteé bó nê, dóo áchēnnē bó, boŋ ápummé ádyōb. § ⁵² Abē bem-bapεε bémbwōgē mó mebóbōŋ. Bēntīm ámbīd á Jerusalem ne menyīŋge mésyāāl. ⁵³ Békăg-ke á Ndáb-e-Dyöb pónde ésyāāl, ákémed Dyöb.

§ 24:51 Donje á kálag dé’só déewóó’é boŋ ápummé ádyōb.

Mel̃ Mékō̃lē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48